

HET DAMSPEL

Officieel orgaan van de KNDB

DECEMBER 2007 - 99E JAARGANG NR. 5

Damrecords

FOTO ARIA SMIDS

FOTO GERRIT JAN PIERIK

VERDER IN DEZE UITGAVE:

- **TANJA CHUB
NEDERLANDS
KAMPIOENE**
pagina 6
- **BOVEC: DAMMEN
IN DE ALPEN**
pagina 7
- **EK VETERANEN:
ZILVER EN BRONS**
pagina 18

**Ton Sijbrands en Alexander Schwarzman
vestigden beiden nieuwe wereldrecords.**

Zie pagina 3 en pagina 19.

HET DAMSPEL

officieel orgaan van de KNDB

99e jaargang nr. 5
december 2007

Oplage

8000 exemplaren

Redactie

Astrid van der Stelt
Molenweg 58
6871 CX Renkum
06-47818104
hetdamspel@kndb.nl

Vaste medewerkers

Leo Aliar, Johan
Bastiaanet, Fred Ivens,
Ton Sijbrands, Johan
Krajen-brink, Gep
Leeflang, Alex
Mathijsen, Wim van
Mourik, Leen de Rooij,
Harry de Waard,
Marten Walinga.

Bonds bureau/ Redactieadres

Bondsdirecteur:
Theo Stoverinck
Dorpstraat 43a
6991 HE Rheden
Postbus 100
6990 AC Rheden
026-4952309 (ook fax)
026-4954198
(ledenadministratie)
bonds bureau@kndb.nl
Postbank 140731
Rabobank 16.11.61.588
t.n.v. Penningmeester
KNDB
Post voor het bestuur
via het Bonds bureau

Abonnement

€ 14,95 per jaar.
Het Damspel wordt
onder alle leden van
de KNDB verspreid.
Abonnees zijn lid van
de KNDB.
For subscription rates

abroad please contact
bonds bureau@kndb.nl
Pour les tarifs d'abonne-
ments à l'étranger
veuillez contacter
bonds bureau@kndb.nl
Het Damspel is ook
verkrijgbaar in braille.
Voor informatie: CBB,
0341-565477

Bonds bureau FMJD

Orteliusstraat 147/hs
1057 AX Amsterdam
020-6167402

WCDA

G.J. van der Werff,
Burg. Bickerstraat 53
1111 CA Diemen
020-6994090

Damas

A. Bode
Gaastlaan 61
8304 JE Emmeloord
0527-615828

Kring voor Damproblematiek

Krijn Hemminga
Saltshof 2013
6604 ER Wijchen
024-3230016
krijnh@gmail.com

NVGD

M. Zandbergen
Fluessen 38
8032 MK Zwolle
038-4551978

Vormgeving

Graficelly, Reeuwijk

Druk

BDU, Barneveld

VAN DE REDACTIE...

Live partijen op het internet. Een geweldige uitkomst! Want voor velen worden belangrijke damevenementen niet naast de deur gehouden. Zo was de wereldrecordpoging van Ton Sijbrands in Tilburg en het NK vrouwen in Zoutelande.

Menig dammer die het niet kon laten onder werktijd tòch eventjes naar de partijen te kijken of zelfs de nodige nachtrust miste. Voor sommigen is het even afkicken na een paar dagen 'live-wedstrijden' volgen. Want het is bijna alsof je er zelf bij bent. Bijna...Want een computer kan bijna alles, maar de sfeer en emotie proef je toch alleen als je de spelers zelf ziet vechten.

Astrid van der Stelt
redactrice Het Damspel

INHOUD

PAGINA 6

PAGINA 9

PAGINA 10

PAGINA 17

PAGINA 18

PAGINA 32

Inleverdatum kopij volgend nummer:

12 JANUARI 2008

*Uw toernooi in Het Damspel?
Neem contact op met de redactie.*

DAMNOTATIE

01	02	03	04	05
06	07	08	09	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40
41	42	43	44	45
46	47	48	49	50

Toernooien

Blindsimultaan Sijbrands	3
NK vrouwen	6
Bovec	7
Dam tot dam	8
Confederatie Cup	10
EK veteranen	18
Kolksimultaan Schwarzman	19

Rubrieken

Partij-analyse	14
Eindspel	20
Problematiek	22
Fries dammen	23
Vuurwerk	24
Kijkjes in de damwereld	26
Gelijk of ongelijk	29
Zetje schrap!	30
Panorama 63	34

Overige

50+-beurs	9
Van het bestuur	12
Tuchtcommissie	13
Word vriend(in) van de KNDB	16
Lex den Doop 90 jaar	17
Top en talentontwikkeling	25
Ingezonden brief	25
Jeugdleiderscongres	25
Dammen in Tasmanië	26
Damwartaal	28
Kerststoploswedstrijd	29
Arbitersopleiding	31
Oproep Open NK veteranen	31
DamZ!	32
Damkalender	33

Na acht succesvolle recordpogingen trad Ton Sijbrands op donderdag 4 oktober aan om voor de negende keer een nieuw wereldrecord blindsimultaandammen te vestigen. Dit grootse damspektakel vond plaats op de campus van de Universiteit van Tilburg ter gelegenheid van het 16e lustrum van de universiteit.

DOOR JOCHEM ZWEERINK, WOUTER LUDWIG, JASPER DAEMS

Zoals gebruikelijk hadden de toeschouwers geen toegang tot de ruimte waarin Sijbrands zijn prestatie neerzette, en ook de speelzaal van zijn tegenstanders was verboden gebied. Toch kreeg het toegestroomde publiek wel degelijk 'waar voor zijn geld'. De beelden van Sijbrands en zijn opponenten waren, met hun partijen, live op een scherm in de toeschouwersruimte te bewonderen. Zo kon het talrijke publiek - net als enkele duizenden (!) damliefhebbers in de rest van de wereld via de internetsite www.wrblinddammen.nl - meegenieten van het zuchten en steunen van een Sijbrands-intrance en van het gevecht van zijn tegenstanders met de stand op het bord en met de slaap. Tussen de bedrijven konden de toeschouwers ook zelf lekker een partijtje dammen: in het holst van de nacht schreef wereldrecordhouder simultaandammen Anton van Berkel bijvoorbeeld een sneldamtoernooi op zijn naam. Intussen wisselde een onvermoeibare Auke Scholma zijn doorlopend commentaar bij de gespeelde partijen af met anekdotes over Sijbrands en zijn collega-grootmeesters, en

werden er voor een publiek van dammers en niet-dammers lezingen gehouden over de psychologie van 'het fenomeen Sijbrands' (Douwe Draaisma), over dammen in Afrika (Wouter van Beek) en over de ontwikkeling van computerprogramma's voor dammen en schaken (Jaap van den Herik). Maar het draaide natuurlijk allemaal om Sijbrands' blindsimultaan.

Sijbrands nam het in Tilburg op tegen niet minder dan 25 spelers en speelsters, allen uitkomend in de nationale competitie. Een forse tegenstand dus, zeker als je bedenkt dat de simultaangever de strijd aan moest gaan met enkel een papiertje voor zijn neus met de namen en bordnummers van zijn tegenstanders. Het beloofde dan ook een lange en zware strijd te worden.

Nadat de massaal toegestroomde media (tv, radio en landelijke dagbladen) hun felbegeerde beeld- en geluidsmateriaal van Sijbrands hadden verkregen kon de marathon beginnen. In de openingsfase werd er nog wel snel gespeeld, maar bij het naderen van het middenspel liep het speltempo flink terug. Sijbrands' tegenspelers boden

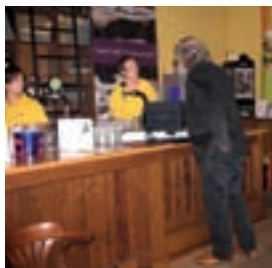
FOTO'S MARIAN VAN DEN HOEK
EN PAUL VISSER

Lees verder >

Vervolg van pagina 3

namelijk fel verzet. Waar Sijbrands in eerdere seances al snel duidelijk aantoonbaar voordeel had, verweerden de opponenten zich dit keer kranig, waardoor de simultaangever nog meer tijd moest investeren. In de vroege uurtjes van de vrijdagochtend leidde dat zelfs tot een ronde die maar liefst twee uur duurde. Geen wonder dat tijdens deze uitputtingsslag een van de spelers zichtbaar en hoorbaar achter het bord in slaap viel....

Gek genoeg leek de vermoeidheid toch nauwelijks effect te hebben op het spelniveau, dat opmerkelijk hoog bleef. Pas rond het middaguur, dus na bijna een etmaal dammen, begon Sijbrands op een aantal borden beslissend voordeel te krijgen. Vanaf dat moment ging het dan ook relatief "snel". In de loop van vrijdagmiddag hesen steeds meer spelers de witte vlag. Slechts vier spelers (Fons van Erve, Patrick Adriaans, Frank Reijkers en Peter Kort) presteerden het om een punt uit het vuur te slepen. Tegen half zes 's middags, na 28 uur en 23 minuten (!), staakte Ingrid de Kok als laatste speelster de strijd. Sijbrands' wereldrecordpoging was met een winstpercentage van 92 procent (ruim boven de vereiste 70 %) opnieuw meer dan geslaagd. Na afloop liet een opmerkelijk fit ogende Sijbrands na een staande ovatie van het aanwezige publiek nog wat opmerkelijke partijfragmenten zien en kreeg hij van de Tilburgse rector magnificus - die bij de hele blindsimultaan aanwezig was - en hoofdarbiter Frank Teer een oorkonde overhandigd. De Universiteit van Tilburg kon terugzien op een fantasieus damspektakel.

Scoreverloop:

Na 15.39 uur: Ton Sijbrands - Kees van Bakel	2 - 0 (2 - 0)
Na 21.27 uur: Ton Sijbrands - Adrie van Outhousden	2 - 0 (4 - 0)
Na 22.31 uur: Ton Sijbrands - Antoine van Zandvoort	2 - 0 (6 - 0)
Na 23.19 uur: Ton Sijbrands - Tom Visser	2 - 0 (8 - 0)
Na 24.23 uur: Ton Sijbrands - René van Oosterhout	2 - 0 (10 - 0)
Na 25.26 uur: Ton Sijbrands - Fons van Erve	1 - 1 (11 - 1)
Na 25.28 uur: Ton Sijbrands - Ebbo de Jong	2 - 0 (13 - 1)
Na 25.55 uur: Ton Sijbrands - Gijs voor de Poorte	2 - 0 (15 - 1)
Na 26.00 uur: Ton Sijbrands - Johan Haijink	2 - 0 (17 - 1)
Na 26.13 uur: Ton Sijbrands - Astrid van der Stelt	2 - 0 (19 - 1)
Na 26.17 uur: Ton Sijbrands - Harry Doomernik	2 - 0 (21 - 1)
Na 26.24 uur: Ton Sijbrands - Frans Bax	2 - 0 (23 - 1)
Na 26.31 uur: Ton Sijbrands - Patrick Adriaans	1 - 1 (24 - 2)
Na 26.33 uur: Ton Sijbrands - Henk Kleinrensink	2 - 0 (26 - 2)
Na 26.38 uur: Ton Sijbrands - Jeanine van der Horst	2 - 0 (28 - 2)
Na 26.54 uur: Ton Sijbrands - Laurens Leimena	2 - 0 (30 - 2)
Na 27.08 uur: Ton Sijbrands - Frank Reijkers	1 - 1 (31 - 3)
Na 27.16 uur: Ton Sijbrands - Harry Kolk	2 - 0 (33 - 3)
Na 27.24 uur: Ton Sijbrands - Luud Ector	2 - 0 (35 - 3)
Na 27.51 uur: Ton Sijbrands - Eep van Manen	2 - 0 (37 - 3)
Na 28.00 uur: Ton Sijbrands - John Wilsens	2 - 0 (39 - 3)
Na 28.03 uur: Ton Sijbrands - Peter Kort	1 - 1 (40 - 4)
Na 28.15 uur: Ton Sijbrands - Leo Aliar	2 - 0 (42 - 4)
Na 28.17 uur: Ton Sijbrands - Frans Smolders	2 - 0 (44 - 4)
Na 28.23 uur: Ton Sijbrands - Ingrid de Kok	2 - 0 (46 - 4)
	(= 92 %)

Samen met veel andere informatie over de blindsimultaan zijn alle partijen te vinden op www.wrblinddammen.nl: een website die het bezoeken meer dan waard is. En dan nu over naar de techniek.

Een van de fraaiste overwinningen uit de blindsimultaan boekte Sijbrands tegen Adrie van Outhousden. Al binnen enkele zetten wordt zwart langs de afgrond gezet. 1.34-29 17-22 2.40-34 11-17 3.45-40 6-11 4.31-26 20-25 Geeft wit gelegenheid om zelf in de aanval te komen. 5.35-30 19-23 6.40-35 22-27 7.32x21 16x27 8.37-31! Wit komt al snel in de partij in het voordeel. 8...14-19 9.31x22 18x27 10.29x18 12x23 11.41-37 17-22 12.30-24 19x30 13.35x24 13-18? (13-19 en 9x18 verdient de voorkeur. De zwarte stelling is nu al kritiek) 14.37-31 1-6 (op 9-13? zou 33-28! volgen) 15.33-29! 9-13 16.46-41 zie diagram

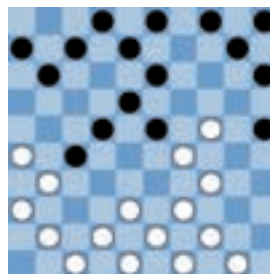

Diagram 1

16...10-14? Het lijkt overdreven om te stellen dat zwart zo vroeg al verloren staat, maar het heeft er op zijn minst de schijn van. 17.24-19! 13x33 18.39x10 5x14 19.41-37 Wit begint een aanval op de voorpost die niet meer te stoppen blijkt te zijn. 19...14-19 20.37-32 11-16

21.32x21 16x27 22.42-37 7-11 23.37-32 11-16 24.32x21 16x27 25.48-42! (om zwart na 6-11 lastig te vallen met 42-37, 47-41 en vervolgens de dreiging 34-30 en 43-39) 2-7 26.42-37 7-11 27.37-32 11-16 28.32x21 16x27 29.47-41 19-23 30.41-37 6-11 31.37-32 11-16 32.32x21 16x27

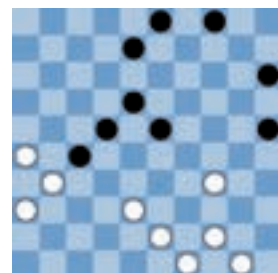

Diagram 2

Zwart heeft optimaal verdedigd. Het lijkt niet duidelijk hoe wit de voorpost zou kunnen winnen. Op 38-32 en 43x32 zou 22-28 volgen waarna de zwarte stand nog te verdedigen lijkt. Toch duurt de partij nog maar enkele zetten. 33.34-29!! De pointe. 33...23x34 34.38-32 27x38 35.43x32 18-23 36.31-27! (effectiever dan 32-28 en 44-39) 22x31 37. 36x27 en zwart geeft op: zwart kan niet voorkomen dat wit zal doorbreken en wits eigen verdediging staat optimaal.

De eerste overwinning behaalde Ton Sijbrands tegen Kees van Bakel. Wit sloeg toe met een verrassende slagzet, ooit eerder uitgethaald door Cor Benjamins.

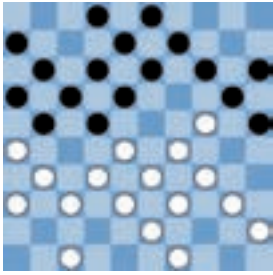

Diagram 3

22.49-44! 14-19?

Ook na 21-27 32x21 16x27 28-23 heeft zwart geen overlevingskansen. Zwart moet het dus hebben van het lelijk ogende 2-7. Wit sloeg nu toe met 23...31-27 22x42 24.28-23 19x37 25.24-19 13x24 26.38-32 37x28 27.33x4 20x29 28.48x29! Zwart speelde nog even door, maar moest uiteindelijk toch als eerste de handdoek in de ring gooien.

Kees van Bakel had amper opgegeven, of Gijs voor de Poorte had al de kans om de stand weer naar 2-2 gelijk te trekken:

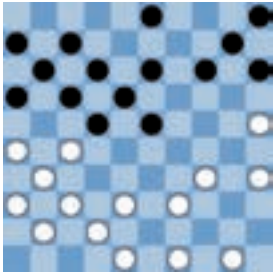

Diagram 4

Sijbrands speelde hier 26.37-32 en Gijs reageerde met het scherpe 26...13-19. Wit speelde nu geen 41-37 omdat hij de vereenvoudiging met 23-28, 19-24 en 14-20 etc. niet wilde toelaten, maar koos in plaats daarvan voor 27.34-30? Een onnauwkeurigheid die Sijbrands een schijf en de partij had kunnen kosten. Twee uur lang (het gebeurde tijdens de langste ronde van de hele sessie) hield Voor de Poorte het publiek in grote spanning: zou hij het zien? Zwart kon namelijk toeslaan met 22-28! (41-37 of?) 14-20!! (25x14) 23-29 (32x34) 3-8! (14x23) 18x40 (35x44) 17-21 (26x17) 12x25 en schijfwinst. Voor de Poorte speelde echter 27...23-29 en zou binnen enkele zetten vastlopen.

Ton Sijbrands - Patrick Adriaans

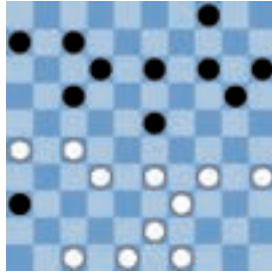

Diagram 5

Zwart staat onder druk. De stand is moeilijk te verdedigen, maar zoals Adriaans bewijst niet onmogelijk. 33...13-18 34.34-30 7-11! (Na 6-11? is de combinatie met 32-28 47-41 en 33-29 wel kansrijk) 35.43-38 17-22 36.30-25 22x31 37.26x37 20-24 (veel sterker dan het gevaarlijke 18-22) 38.33-28 14-19 39.28-22! 18x27 40.32x21 (zwart krijgt nu last van zowel 21-16 als 25-20) 4-9 41.37-32(?) Na 41. 21-16 is 36-41 kansrijk voor remise. Maar 49-43 of 48-43 levert zwart een groot probleem op. Dan is 25-20 wel een serieuze dreiging. Bovendien komt na 9-14 het venijnige 47-41 (36x47) 21-16 etc met een zeer kansrijk eindspel. 41...9-13 42.21-16 13-18 43.16x7 12x1 (Het blokje 18/19/23/24 ziet er nog steeds kwetsbaar uit, maar blijft goed te verdedigen) 44.39-34 15-20! Dankzij eventuele plakkers met 36-41 is zwart grotendeels uit de problemen. Sijbrands ziet dan ook geen winstkansen meer en geeft remise.

Een interessante partij speelde Ton tegen oud-bondsdirecteur Johan Haijink. 1.33-29 19-23 2.35-30 20-25 3.40-35 14-19 4.30-24 19x30 5.35x24 17-22 vaak wordt hier ook 9-14 gespeeld om na 45-40 15-20 en 25-30 te laten volgen. 6.45-40 11-17 7.38-33 15-20 8.24x15 25-30 9.34x25 23x45 zwart neemt alsnog deze twee om twee, die voor een interessant spelbeeld zorgt door de schijf op veld 15. 10.43-38 17-21 11.31-27 (de controle over veld 27 is in dit speltype over het algemeen van groot belang) 22x31 12.37x17 12x21 13.41-37

10-14 14.36-31 7-12 15.46-41 6-11 16.33-28 5-10 17.31-27 11-17 18.41-36 18-23 19.28x19 14x23 20.38-33 zie diagram.

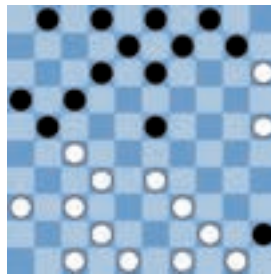

Diagram 6

Zwart aan zet
In de diagramstand is er nog weinig aan de hand voor zwart, alleen het gespeelde 20...1-7 is een wel erg enthousiaste zet. Beter is het rustige 21-26, met als plan 17-21, 12-18 en druk zetten op de schijf op 27. Door 1-7 ontstaat er een groot gat op de velden 6 en 1 en wordt zwarts speelvrijheid enorm beperkt. 21.37-31! Wit profiteert van de mogelijkheid dat zwart niet 21-26 kan spelen en sluit zo de zwarte korte vleugel op.

21...12-18 22.31-26 7-12 23.42-38 10-14 24.48-43 2-7 25.36-31 23-29 zwart moet wel op zoek naar expansie, omdat er na 13-19 47-41 8-13 41-36 3-8 33-28 helemaal een ruïne op het bord ontstaat 26.33x24 14-20 27.25x14 9x29 28.39-33 29-34 29.44-40 13-19 30.40x29 19-23 goede remise kansen geeft meteen 4-10 15x4

7-11 4x22 17x48 26x6 48x26 31.29-24 makkelijker wint 33-28 23x34 47-41 en op de volgende zet 41-36 en dan na 7-11 28-22 W+ 31...4-10 32.15x4 7-11 33.4x22 17x48 34.26x6 48x26 35.24-20 hier wint 27-21 met op 26x17 24-19 en 32-28, en op 16x27 32x21 26x17 6-1 en 12-18 kan niet in verband met 39-34 en 24-19. 35...3-9 36.20-15 9-14 37.6-1 12-18 16-21 1x40 (anders volgt 26-42) 45x34 27x16 8-12 16-11 12-17 11x22 14-20 15x24 26-42 22-17 leidt ook tot een verloren eindspel voor zwart, omdat wit op tijd is om te verhinderen dat zwart een tweede dam haalt. Een korte variant ter illustratie: 42x11 24-20 11-7 (op 11-16 volgt 50-44-39!) 32-28 7-16 20-14 34-39 14-9 16-38 9-3 en 39-43 faalt door 3-20 W+ 38.32-28 23x43 39.1x48 8-12 40.47-42 26-17 41. 42-38 17-26 42.49-44 2-0.

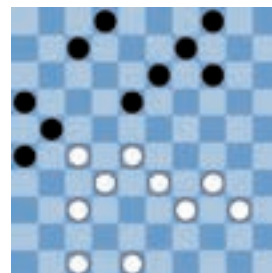

Diagram 7

Wit aan zet
Het laatste diagram komt uit de partij Sijbrands-Doo-mernik. Wit aan zet speelt hier sterk 35.28-22. Wit probeert zo te pro-

fiteren van het zwarte klaverblaadje en de schijf 7 en 2 buiten spel te laten. Dit in combinatie met de tempivoorsprong (wits schijven staan verder naar voren) zal zorgen voor een geslaagde strategie. 35...18-23 36.33-28 13-19 37.39-33 2-8 38.47-42 4-10. Een andere leuke variant waarbij positiespel hand in hand gaat met combinatie is 14-20 37-31 26x37 42x31 en nu dreigt 33-29 8-12* 29x18 12x23 31-26 enz. zwart moet daarom wel 20-24, want 21-26 faalt wegens 27-21 31-27, na 20-24 volgt 22-17 27-21 48-43 met dam. 39.40-35 10-15 40.48-43 nu dreigt 37-31 en als zwart veld 13 dicht volgt 33-29 met schijfwinst. Zwart besloot daarom van verder verweer af te zien 2-0.

TANJA CHUB NEDERLANDS KAMPIOENE

Na een zeer spannend verlopen toernooi mag Tanja Chub zich Nederlands kampioene 2007 noemen.

DOOR JAAP DE JONGE

Net als in 2000 en 2002 was het Best Beach hotel in Zoutelande de voortreffelijke gastheer voor de finale van het NK vrouwen. Met steun van de plaatselijke middenstand, subsidieën en adverteerders kon dit toernooi plaatsvinden. Voor de eerste keer in een toernooi onder auspiciën van de KNDB werd er gebruik gemaakt van elektronische borden. Daardoor was het toernooi wereldwijd live te volgen. Misschien was het van invloed op de publieke belangstelling, want die was niet erg groot te noemen. De website werd wel veelvuldig bezocht.

< Toernooiverloop >

Vooraf werden titelverdedigster Nina Hoekman en Tanja Chub het meest genoemd als favoriet voor de titel. Daarnaast werd Vitalia Doumesh als een gevaarlijke outsider gezien. Na de openingszet verricht door Carla Schönknegt, directeur van het VVV Walcheren/Noord-Beveland startte het toernooi op 11 november. In de eerste ronde was er gelijk een prachtige partij te zien. Christien Fung won op magistrale wijze van Sarah Rijgersberg. Na afloop bleek dat Christien zich prima had voorbereid, want het was een oude studie van Harm Wiersma die ze in de praktijk bracht. Na 4 ronden kwam Vitalia Doumesh alleen aan de leiding. Ze boekte enkele fraaie zeges door haar tegenstanders de hele partij zwaar onder druk te zetten. Na zeven ronden ging Vitalia nog steeds alleen aan de leiding, Tanja Chub volgde op één punt achterstand en Christien Fung en Nina

Hoekman hadden twee punten minder. In de één na laatste ronde sloeg Vitalia de aanval van Nina af met een gedegen remise. Tanja profiteerde door een snelle zege op Irene Stegeman. In de slotronde stelde Tanja de zege veilig door een vlotte zege op Barbara Graas. Vitalia werd tweede en Nina werd door een zege op Jorien Alink derde. Het spelpeil lag over het algemeen vrij hoog. Er werden fraaie partijen gespeeld en soms was er ook wel eens een blunder te zien. Opvallend was de goede sfeer onderling tussen de speelsters. Tijdens de partijen was er volop strijd, daarnaast vonden de dames genoeg afleiding in en rond Zoutelande.

< De debutanten >

De debutanten Leonie de Graag en Heike Verheul eindigden op de onderste plaatsen, maar toch kunnen ze terugkijken op een mooi debuut. Heike liet een goede indruk achter en was dicht bij een stunt tegen Nina Hoekman. Ook in de slotronde bleef ze opvallend gemakkelijk op de been tegen Vitalia. Van de piepjonge Heike zullen we zeker nog vaker horen in het vrouwenkampioenschap.

Leonie speelde ook nog eens voor eigen publiek, wat zeker wat extra spanning bracht. Ze eindigde weliswaar als laatste, maar liet toch zien dat ze een gevaarlijke speelster is voor iedereen. In enkele partijen liet ze de winst pardoes glippen, maar al met al was het toch een mooi debuut voor de Zeeuwse.

< De middenmoot >

Er is nog steeds een groot gat tussen de top drie en

de overige spelers. Al kon dit keer Christien Fung zich wel mengen tussen de toppers. Ze had lange tijd uitzicht op een podiumplaats, maar uiteindelijk finishte ze als vierde. Hierdoor is ze direct geplaatst voor de finale van volgend jaar. Jorien speelde ook een sterk toernooi, met wat meer tijd op de klok had ze misschien wel het winnende plan gevonden in de partij tegen Tanja. Ze eindigde als vijfde. Irene en Sarah wisselden goede partijen met mindere af, ze behaalden allebei zeven punten. De nestor van het gezelschap kende een moeizame start. Na drie ronden stond Barbara Graas nog steeds op nul punten. Uiteindelijk kwam ze toch beter in het spel en pakte nog zes punten.

De regionale pers schonk veel aandacht aan het toernooi. Omroep Zeeland tv en de nieuwe wettender TV Walcheren lieten de camera's draaien. De Provinciale Zeeuwse Courant schreef iedere dag een artikel en ook Harm Wiersma besteedde via de Telegraaf veel aandacht. Op de slotdag was ook het Noord-Hollands dagblad aanwezig, uiteraard om de nummers één en twee van dit toernooi te volgen.

Na de prijsuitreiking door de coördinator persoonlijke wedstrijden van de KNDB, Gert van Willigen, keek iedereen voldaan terug op een week topdammen in Zoutelande.

De partijen staan op internet: www.adbouwens.nl/NKVrouwen2007/index.html

FOTO ASTRID VAN DER STELT

Pl	Naam	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pt
1	Tanja Chub	X	1	1	1	2	2	1	2	2	2	14
2	Vitalia Doumesh	1	X	1	1	1	2	2	2	1	2	13
3	Nina Hoekman	1	1	X	1	2	2	1	1	1	2	12
	Christien Fung	1	1	1	X	1	1	2	1	2	2	12
5	Jorien Alink	0	1	0	1	X	2	1	1	1	2	9
6	Irene Stegeman	0	0	0	1	0	X	1	2	1	2	7
	Sarah Rijgersberg	1	0	1	0	1	1	X	2	1	0	7
8	Barbara Graas	0	0	1	1	1	0	0	X	2	1	6
	Heike Verheul	0	1	1	0	1	1	1	0	X	1	6
10	Leonie de Graag	0	0	0	0	0	0	2	1	1	X	4

FOTO AD BOUWENS

De deelnemers aan Bovec 2007

Eens in de zoveel jaar speel ik een toernooi in het buitenland. Na Parijs, Bielawa (Polen) en Salou was nu Bovec aan de beurt. Bovec ligt in Slovenië en grenst aan Italië. In twee dagen reden we met een 'dambus' naar het mooie Alpenplaatsje om daar dammen met vakantie te combineren.

DOOR MARTIJN VISSERS

De reis begon op vrijdagochtend 17 augustus. De sympathieke Gerard Bruins had speciaal voor dit toernooi een busreis georganiseerd. Hiermee loste hij een belofte van twee jaar terug in. Gerard trof in 2005 naar eigen zeggen een perfecte organisatie en een prachtig land met een fijne bevolking. Het lokte Gerard uit een toezegging te doen om in 2007 met een bus vol dammers naar Bovec te komen. Hij bleek een man van zijn woord. Het aantal busreizigers viel hem enigszins tegen, 22 dammers en 9 supporters.

De busreis verliep ontspannen. Verdeeld over twee dagen reisden wij af naar Bovec waarbij we halverwege in een hotel overnachtten. Door een file op de tweede dag misten we de ceremonie protocolaire. Deze ceremonie vond plaats in het kleine maar gezellige centrum van Bovec. Bovec is een pittoresk plaatsje waar het niet duur vertoeven is. Het was tevens mijn eerste ontmoeting met de Alpen. Met zweetende handen zat ik de laatste 20 kilometer in de bus, turend in het ravijn naast mij. Eenmaal in Bovec aangekomen, stuitten we op een plein vol met feestende Slovenen. Het jaarlijkse dorpsfeest was in volle gang en van heinde en verre kwamen de bergbewoners naar het plein om te dansen, zingen en drinken. Een mooi begin.

De volgende dag startte het toernooi. De eerste ronde regende het snelle beslissingen. Niet echt verbazingwekkend want door de ongeleide loting troffen de meeste kanshebbers elkaar niet. Naarmate het toernooi vorderde, liepen de speelsterktes van de paring steeds minder ver uiteen. Toch nam de hoeveelheid beslissingen amper af. Het speeltempo zal hier zeker van invloed op zijn geweest. Anderhalf uur per speler en daarna een minuut per zet. Eenmaal onder tijdsdruk moest je van goede huize komen er niet onder te bezwijken. Op adem komen na de vijftigste zet was er niet meer bij.

De vrije uren in Bovec vulden de deelnemers op allerlei manieren in. Bij het avondeten sloot ik mij meestal aan bij de groep 'Bruins'. Tijdens de maaltijden werden de damcatastrofes van de dag besproken en ook persoonlijk lief en leed. Overdag was er veel ruimte voor sportieve

activiteiten. Zo bivakkeerden de fervente wandelaars graag in de bergen. Als wandelen in de bergen nog niet sportief genoeg was, dan kon je ook kiezen voor extreme sporten zoals raften en paragliding. Bovec bleek namelijk een uitvalbasis voor de 'ultieme sportbeleving'

Ik hield het wat ultieme sportbeleving betreft bij het dammen. Het ging me goed af. Ik werd verassend derde. Een hoogtepunt in mijn bescheiden dammerscarrière. De eerste plaats ging naar Alexander Schwarzman. Guntis Valneris werd tweede. Onderling tekenden zij - zeer snel - de vrede en in de overige partijen kwamen beiden niet in gevaar. Zij bezetten dan ook terecht de eerste en tweede plaats. Van de Nederlanders vond ik vooral Erwin Heslinga en Zainal Palmans een goed toernooi spelen. Een (nog) hogere eindklassering voor beiden was niet onterecht geweest.

Op de terugreis verbleven we een aantal uur in Salzburg. Salzburg is de geboorteplaats van Mozart. Ik ging op zoek naar *Mozarts Kugeln*, een chocoladedelicatesse. Erg lekker en mijn vriendin waardeerde het zeer dat ik een doosje mee naar huis nam. Tijdens mijn zoektocht naar de *Kugeln* zag ik toeristen af en aan door de stad rijden. Niet met de auto, maar met paard en wagen. Op de bokken zaten koetsiers die rechtstreeks uit Mozarts tijd leek te komen. Zij vertelden de ene naar de andere anekdote. Tot mijn verbazing zag ik verderop een groezelige man met een kleine bakfiets, een schep en een bezem midden op een drukke weg staan. Levensgevaarlijk, want links en rechts reden de auto langs hem. Ik liep naar hem toe en zag toen op het bordje van zijn fiets *Rossknödelsammler* staan. De man bleek daar zijn werk te doen. Tja, die ellendige paardenvijgen kunnen ook niet blijven liggen.

Bovec 2007 was een mooi toernooi. Niet alleen vanwege de vele interessante partijen maar ook vanwege de locatie. Mocht er een Bovec 2008 komen dan is dit een echte aanrader.

FOTO'S ERWIN HESLINGA

Eindstand

Pl	Naam	Land	Pnt
1	Alexander Schwarzman	Rusland	13
2	Guntis Valneris	Letland	12
3	Martijn Visser	Nederland	12
4	Wjatsjeslaw Sjtsjogoljew	Rusland	11
5	Andrew Tjon A Ong	Nederland	11
6	Rienk van Marle	Nederland	11
7	Vaidas Stasytis	Litouwen	11
8	Friso Fennema	Nederland	11
9	Erwin Heslinga	Nederland	10
10	Michiel Kloosterziel	Nederland	10
11	Zainal Palmans	Nederland	10
12	Walter Zorn	Italië	10

De natuur is wonderschoon in Bovec

Dam tot dam in Beverwijk

Zaterdag 22 september organiseerde de Beverwijkse Damclub een groot jubileumtoernooi ter ere van haar tachtigjarig bestaan. De verwachtingen waren hoog gespannen met gerenommeerde teams als IJmuiden en een team met oud-clubkampioenen van Beverwijk. Als klap op de vuurpijl maakte Damcombinatie Holland haar entree met twee oud-Nederlands kampioenen.

Beste toernooidammer Wim Winter in de tweede ronde tegen oud Nederlands kampioene Ciska Butter.

DOOR DANIEL DE VREUGD

De Beverwijkse Damclub is een vereniging met een rijke historie. In het verleden zijn vele aansprekende successen behaald door Ciska Butter, Nederlands kampioen bij de vrouwen en Trudy Backus, Nederlands jeugdkampioen. Reden genoeg om een groot jubileumtoernooi te organiseren. Met ENECO Energie als hoofdsponsor wist de organisatie het toernooi in de unieke locatie Wijkcentrum Prinsenhof onder te brengen. Hiermee lokte de organiserende vereniging enkele zeer aansprekende teams.

Denk en Zet is zo'n historisch team, dat samen met Beverwijk in de jaren twintig is ontstaan. Deze intussen opgeheven damvereniging uit Wijk aan Zee was speciaal voor dit toernooi opnieuw opgericht. Damclub IJmuiden kwam met twee teams, die uitkomen in de Nationale Competitie en daarmee zwaar favoriet waren. De aanwezigheid van Frans Elzenga en oud-Beverwijker Theo Zoon was opmerkelijk. Beiden hadden in 1985 het wereldrecord marathondammen veroverd. Elzenga maakte

tijdens het jubileumtoernooi deel uit van Damcombinatie Holland samen met oud-Nederlands kampioenen Barbara Graas en Ciska Butter.

In de eerste ronde kwamen Beverwijk 1 en IJmuiden 1 uitstekend uit de startblokken met de maximale score. Helaas moest Beverwijk in de daaropvolgende ronde al afhaken om de titelstrijd met een nipte nederlaag tegen Haarlem 1. En Haarlem trok flink door in de derde ronde door oud-Beverwijk 1 van het bord te spelen. De vierde ronde was direct een finale tussen de twee overgebleven titelkandidaten. IJmuiden 1 doorbrak echter de imposante zegereeks van Haarlem 1 en eiste daarmee de titel op. Tegelijkertijd won oud-Beverwijk 1 knap de prestigiestrijd tegen Beverwijk 1.

De prijzen waren op papier al verdeeld en dus ging de aandacht in de laatste ronde uit naar De Broeikas. Als huisdamvereniging versloegen zij Beverwijk 2 en wisten daarmee zeer verdienstelijk beslag te leggen op een gedeelde vierde plaats.

Na ruim vijf uur intensief dammen maakte de organisatie de eindstand bekend. Kampioen werd IJmuiden 1 direct gevolgd door Haarlem 1. Op de derde plek eindigde verrassend oud-Beverwijk 1 ruim boven beide Beverwijkse selectieteams. Wim Winter van IJmuiden 1 ontving de beker als sterkste speler van het toernooi.

Na de afsluitende woorden van de Beverwijkse voorzitter Jan van der Does konden de moegestreden dammers herinneringen ophalen van lang vervlogen damtijden tijdens een koud buffet. Na een voldane dag liet oud-Nederlands kampioen Ciska Butter nog weten: "Ik heb zeer genoten van dit toernooi. Het is toch wel de ideale voorbereiding, want morgen loop ik de Dam tot Dam!"

Voor meer informatie kunt u terecht op <http://beverwijksedamclub.wantodoo.com>.

Eindstand ENECO Damtoernooi Beverwijk 2007

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	W	+	=	-	Pt	WP
01 Damclub IJmuiden 1	•	8	6	•	6	•	8	7	•	•	•	•	5	5	0	0	10	(29)
02 Haarlemse Damclub 1	0	•	6	•	•	5	8	7	•	•	•	•	5	4	0	1	8	(31)
03 oud-BDC 1	2	2	•	5	•	5	•	•	8	•	•	•	5	3	0	2	6	(33)
04 De Broeikas	•	•	3	•	4	•	4	•	6	5	•	•	5	2	2	1	6	(24)
Damcombinatie Holland	2	•	•	4	•	•	•	•	5	4	•	7	5	2	2	1	6	(24)
06 Beverwijkse Damclub 1	•	3	3	•	•	•	•	7	6	•	8	•	5	3	0	2	6	(23)
07 Haarlemse Damclub 2	0	0	•	4	•	•	•	•	5	5	•	•	5	2	1	2	5	(28)
08 Damclub IJmuiden 2	1	1	•	•	•	1	•	•	•	8	5	•	5	2	0	3	4	(26)
09 oud-BDC 2	•	•	•	2	3	2	•	•	•	8	7	•	5	2	0	3	4	(20)
10 Beverwijkse Damclub 2	•	•	0	3	4	•	3	•	•	•	6	•	5	1	1	3	3	(24)
11 De Jansheeren	•	•	•	•	•	0	3	0	0	•	•	4	5	0	1	4	1	(20)
12 Denk en Zet	•	•	•	•	1	•	•	3	1	2	4	•	5	0	1	4	1	(18)

IMPRESSIE

KNDB op de 50+ beurs

De KNDB maakte dit jaar voor het eerst gebruik van de door NOC*NSF geboden mogelijkheid zich met andere sportbonden op de 50+-beurs in Utrecht te presenteren. Van woensdag 19 september tot en met zondag 23 september brachten Johan Haijink, Paul van de Veen, Alex Mathijssen, Teus de Mik, Pim Meurs, Gert van Willigen, Paul de Heus, Astrid van der Stelt, Nadine van Tiel, Jeanine van der Horst en Marcel Kusters één of meerdere dagen ons spel onder de aandacht van een breed publiek.

Frans Vermaat (82) had vijftig jaar geleden voor het laatst gedamd bij de wilde damvereniging Dammen is Denken (DID) in Zaandam. Onder toezien oog van Kathy de Rochemont-Mulder demonstreert hij de klassieke Haarlemmer zet op het moderne elektronische dambord. Met ondermeer het adres van de bij de KNDB aangesloten Damcombinatie Zaanstreek nemen we uiteindelijk afscheid.

KNDB penningmeester Jeanine van der Horst speelt onder grote belangstelling een partijje.

Hier laat Jeanine de dames het werk doen en fluit de wedstrijd.

Jessica is via via op de beurs beland en zegt tegen haar vriendje in de bling bling telefoon dat ze nu even geen tijd heeft, want er moet gedamd worden.

Hannie Zeeman heeft zojuist een flitsende dansdemonstratie gegeven en demonstreert nu haar sympathie voor het damspel. In oktober doet Hannie met echtgenoot Cor mee aan het WK stijldansen voor senioren in Luik.

Ook Jessica's vrienden laten zich niet onbetuigd.

Het duurt niet lang of ook Cor zit achter het bord.

CONFEDERATIE CUP:

Genieten tussen de wereldtop

FOTO JOHAN DEMASURE

Je kan een aardig potje dammen, je bent een prepensionado van 63 en je wilt nog wat. Wel, dan zorg je gewoon dat je van de partij bent op Het Grote Confederatie Cup-Gebeuren. Een groot deel van de wereldtop is daar op eurojacht en je kan er nog tegen spelen ook. Dus vertoefde ik begin november in Aix-les-Bains, als gastspeler van Van Stigt Thans II (met dank aan de verhinderde Anton van Berkel). Een geweldige ervaring!

DOOR FRED IVENS
FOTO'S FRITS LUTEIJN

Omdat het Russisch-Nederlandse veteranenviertal Rats-Gerscht-Teer-Ivens op het laatste moment niet kon worden gemixt moest ik het met Ron Heusdens, Sven Winkel, Frits Luteijn en Peter van der Stap doen. Het had slechter gekund... Frits, Peter en ik rouleerden terwijl Ron en Sven alle zeven wedstrijden achter het bord zaten. We gaven meteen ons visitekaartje af met een 7-1 zege af tegen een Estlands kwartet, waarbij het begrip opspelende hormonen onze kopman gelukkig net niet fataal werd. Dat spelen voor Van Stigt Thans niet altijd bij Jan en alleman onvermoede krachten losmaakte bleek wel uit het eerste resultaat van 'ons' keurkorps met drie wereldkampioenen en een veelvoudig vice-wereldkampioen: 4-4 tegen Bashneft 2. Alexander Schwarzman, Guntis Valneris, Anatoli Gantwarg en Rob Clerc waren de potentiële goudspelers van lange Jan vST die samen met Bert Utens, Leo Mous en Guido van den Berg het supporterslegioen van de Schiedamse sterren vormde. Die sterren waren aanvankelijk de reservisten want ook Nijverdal en zelfs het Russische Melkom Tver moesten eraan geloven. Die laatste overwinning namen we mooi

mee naar de tussenronde (twee poules van elk vier viertallen). Na de 6-2 nederlaag tegen zowel ons eerste team als tegen Bashneft 2 was onze (halve)finaleround echter over.

Dat gold ook voor het Oranje-talententeam dat onder de naam Denk en Zet de geweldenaars van Nizne Lenskoje - zeg maar - Jakoetsk naar de rand van de afgrond duwde. Een geweldige sensatie hing in de lucht toen Roel Boomstra en Martijn Rentmeester remiseerden met Alexei Tsjizjov en Alexander Georgiev en Pieter Steijlen Nicolai Goeljaev opvouwde. Henk Stoop had tot in een zeven-om-zeven geen echte problemen tegen Yuriy Anikeev maar het klasseverschil kwam toch nog in de score tot uiting. Bij remise zou de Tsjizjov-trein zijn uitgerangeerd. Hopman Henk moest wel in die pittoreske badplaats in de Frans Alpen meedoen omdat Pim Meurs vlak voor het vertrek vanuit Nederland in het ziekenhuis moest worden opgenomen.

De pijp was daarna leeg al boekte Roel Boomstra nog wel een fraai eerste grootmeesterresultaat met drie overwinningen en remises tegen het illustere kwartet

Podolski-Tsjizjov-Kalmakov-Ivens. Zo vergaarde ik dus met een supersnelle partijtje (Roel had aan één punt genoeg) eeuwigheds waarde. Wel een keer wereldkampioen worden, Roel! Het talententeam eindigde in een veld van veertien viertallen ten slotte als achtste, één plek achter mijn eigen team. Ik had alle tijd om de ont-knoping van het toernooi op de voet te volgen. Fantastische topsport! Eerste de halve finale tussen Jakoetsk en Van Stigt Thans I. Na de winst van Anikeev op Gantwarg zorgde Schwarzman tegen Goeljaev voor de ultieme gelijkmaker waarna de jonge Rus huilend wegliep. In de barrage wonnen Schwarzman en Anikeev (in de clubcompetitie speler van Van Stigt Thans...)

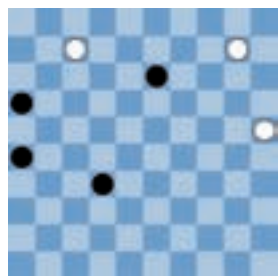
De bronzen sterren van Van Stigt Thans: vlnr Rob Clerc, Anatoli Gantwarg, Guntis Valneris en Alexander Schwarzman.

opnieuw waarna Georgiev ten koste van Valneris de luidbejubelde held werd. Jan van Stigt Thans stond erbij (op een stoel), keek ernaar en was even echt dood- en doodziek. Dat zijn favorieten als eerste Nederlandse team met een (bronzen) medaille naar huis gingen, daarvan kon hij niet echt opgewonden meer raken.

De finale tussen Bashneft Ufa en Jakoetsk was een spektakelstuk waaraan de arbiters Jacek Pawlicki en Johan Demasure de handen (en ogen) vol hadden. Vier remises in de gewone wedstrijd en ook in de eerste barrage (20 minuten + tien seconden per zet). In de tweede barrage (3 minuten + 2 seconden per zet) brak Tsjizjov met een luid 'winst' tegen Mark Podolski de remiseban. Mouroudoulo Amrillaev kreeg nu wel Goeljaev op de knieën. Alexander Baljakin bleef opnieuw tegen Georgiev binnen de remise-perken waarna Alexander Getmanski dolblij tegen Anikeev Bashneft Ufa voor de vierde keer op rij de Confederatie Cup bezorgde. Pffftttttt....

In het fraaie Casino van Aix-les-Bains was bij de vrouwen de complete zeg maar Oostblok-top met tweetallen present. Motor Sich Zaporozje uit de Oekraïne toonde zich met het duo Darya Tkachenko en Lidmilla Litvinienko onpermachtig. Als ik nog even wil nagenieten ga ik naar de website van WDC Heule (via Google) en van de EDC. Moet u ook doen.

Gantwarg

Anikeev

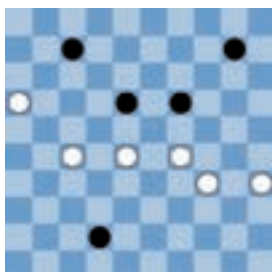
Anikeev troefde twee keer Gantwarg af. In de reguliere partij was 32-38! 7-2 (10-4 26-31! => 13-18 10-4 18-23* 4-10 23-29 10-15 29-33 2-30 26-

De finale Nizne Lenskoje-Bashneft Ufa (rechts). Op de voorgrond Anikeev-Getmanski, dan Georgiev-Baljakin, Goeljaev-Amrillaev en Tsjizjov-Podolski.

31 nog goed voor remise geweest. Zwart speelde echter **26-31?** en verloor door **10-5! 31-37** (32-38 7-2 13-18 2-24!) **7-2 13-18 2-7 18-22 7-34 22-28 34-39!!** uit want op 37-41 volgt 39x11!

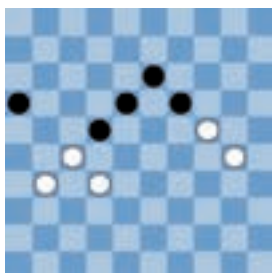
Schwarzman

Goeljaev

Schwarzman deed hetzelfde tegen Goeljaev: **42-47 27-21 47x20 21-17 20-14 17-12? 7-11 16x7 10-15 12x23 14-3 28x19 3x2** en Goeljaev was even ontroostbaar.

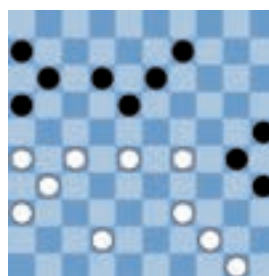
Kostionov

Clerc

Clerc toonde zich technisch en tactisch de meerdere van Kostionov: **31-26! 22x31 26x37 18-22 24-20 16-21 20-15 22-27 32-28!** (de enige) **13-18** (27-32? 37-31 32x23 15-10 23-28 31-27! 21x32 10-4) **15-10 19-23 28x19 27-32 37x28 18-23 10-4! 23x32 4-15** en zwart gaf terecht op (32-37 19-14! 37-41 14-10 41-46 10-5 21-27 15-38 enz.).

Ilves

Kostionov

Kostionov werd ook een enorme poets gebakken door de Litouwse grootmeester Ilves: **42-38? 16-21 26x19 18-23 29x18 30-34 39x30 35x42!!**

Eindstand:

1. Bashneft Ufa
2. Nizne-Lenskoje
3. Van Stigt Thans
7. Van Stigt Thans 2
8. Denk en Zet Culemborg

Vrouwen:

1. Motor Sich Zaporozje
2. Nizne-Lenskoje
3. Novikov Tver

De nummers een, twee en drie bij de vrouwen. In het midden de Oekraïense winnaressen Lidmilla Lidvinienko en Darya Tkachenko.

Harry Otten

Frank Teer

Frits Luteijn

ASSEMBLÉE GÉNÉRALE FMJD

Na afloop van de Confederation Cup in het Franse Aix-les-Bains organiseerde de Fédération Mondiale du Jeu de Dames (FMJD) haar tweejaarlijkse Assemblée Générale (AG). Deze benoemde onder President Vladimir Ptitsyn (Ru) liefst drie nieuwe bestuursleden vanuit de KNDB: Harry Otten als opvolger van Executive Vice President Pieter Hildering, Frank Teer als opvolger van Secretaris Rik Devroe (Be) en Frits Luteijn als opvolger van penningmeester Jaap Bus en penningmeester ad interim Gerrit Tigchelaar. Henri Macaux (Fr) volgde Eleonora Bubbi (I) op als toernooidirecteur senioren en Johan Demasure (Be) verving Macaux als toernooidirecteur jeugd. Het KNDB bestuur is verguld met alle nieuw benoemde bestuursleden en wenst hen veel succes en plezier in de hoop dat zij erin zullen slagen de mede door Pieter Hildering en Jaap Bus gerealiseerde successen te evenaren. Andere onderwerpen betroffen ondermeer de Mindsports Games die in oktober 2008 na de Olympische spelen in Beijing gehouden zullen worden en waar dammen, schaken, bridge, go en Chinees schaken zich in verscheidene toernooivormen zullen presenteren. Na aansluiting bij en erkenning door GAISF (General Association of International Sports Federations) en IMSA (International Mindsports Association) zoekt de FMJD nu ook naar erkenning door het IOC (Internationaal Olympisch Comité).

EUROPEAN DRAUGHTS CONFEDERATION CONGRES

Voorafgaand aan de AG FMJD werd op 10 november het vijfde EDC Congres gehouden waarbij de opvolging van EDC president en motor Jacek Pawlicki (Polen) het belangrijkste agendapunt was. De door Pawlicki als kandidaat aangedragen Janek Mäggi (34) uit Estland werd met grote meerderheid gekozen. Mäggi beoogt in Tallinn een bondsbureau voor de EDC op te zetten en de organisatie van het Europese dammen verder te verstevigen. EDC ad interim president Rima Danileviciene werd tot vice president benoemd samen met EDC bestuursleden uit Litouwen, Wit Rusland en Duitsland.

BONDSRAADSVERGADERING 3 NOVEMBER

Ter vergadering was ruim aandacht voor internationale zaken. Daarnaast besloot de bondsraad tot heroverweging van een aantal commissies en hun naamgeving en werd het voorstel voor een nieuwe opzet van het meisjesdammen zoals dat in grote lijnen in het vorige Damspel stond beschreven aangenomen, tezamen met enkele andere wijzigingen in het Spel- en Wedstrijdreglement.

EREDIPLOMA VOOR PAUL VAN DE VEEN

De bondsraadsvergadering van 3 november besloot feestelijk met de uitreiking van het KNDB erediploma aan Paul van de Veen die zich gedurende een jaar letterlijk meer dan fulltime heeft ingezet om in samenwerking met DGT Projects, Wieger Wesselink, Huub van de

Paul van de Veen (rechts) ontvangt uit handen van secretaris Marcel Kusters het KNDB erediploma.

Wetering, Elly de Knikker en KNDB bestuur elektronische damborden met presentatiesoftware te ontwikkelen en deze meteen op het WK in Hardenberg te introduceren. Sindsdien hebben ook het DUWO festival in Delft en het NK Vrouwen in Zoutelande al kennis mogen maken met de DGT elektronische damborden. Veel en belangrijke steun is ontvangen van het organisatiecomité van het WK Dammen bestaande uit voorzitter Jan Koops, secretaris Henk Boers en penningmeester Wim Bremmer. Zij hebben er alles aan gedaan om dit project ook in financieel opzicht te helpen slagen.

EERSTE KNDB PROMOTIEFILM

Het KNDB bestuur heeft in samenwerking met televisiebedrijf RNN7 en vele vrijwilligers gewerkt aan een promotiefilm van ruim 3 minuten die op 27 oktober jongstleden via RNN7 is uitgezonden. Deze eerste promotiefilm is eigendom van de KNDB en is na enige bewerking bedoeld om te gebruiken voor promotionele doeleinden..

WERELDRECORDS

Het bestuur heeft met plezier aan enkele FMJD vereisten ter erkenning van een wereldrecord voldaan en was aanwezig bij de geslaagde wereldrecordpoging kloksimultaandammen van Alexander Schwarzman gesponsord door Steegro BV en bij de eveneens geslaagde wereldrecordpoging blindsimultaandammen van Ton Sijbrands gesponsord door de Universiteit van Tilburg en Meteoconsult BV van Harry Otten. Het bestuur feliciteert beide nieuwe wereldrecordhouders (nogmaals) van harte!

OVERLEDEN

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van: G.G. Barnier, DC Amstelveen; A. van der Winkel, DeZ Culemborg; R.W.M. Staudenmaijer, DC Loosdrecht; N. Duikersloot, Kunst&Genoegen De Kwakel; G. van Starkenburg, RDC Rijnsburg; G. Brouwer, SDC Sneek; H. Roozenburg, DOS Delft.

SAMENVATTING UITSPRAAK TUCHTCOMMISSIE KNDB

D.D. 5 OKTOBER 2007

Inzake een klacht tegen het KNDB bestuur en de Commissie van Beroep van de KNDB.

DE KLACHT:

Klager heeft een klacht ingediend bij de Tuchtcommissie, gericht tegen het bestuur van de KNDB, alsmede tegen de Commissie van Beroep van de KNDB, over de manier waarop KNDB-lid A. Gantwarg door het bestuur is geroeyd en de manier waarop dit roeyment is gesanctioneerd door de Commissie van Beroep.

DE OVERWEGINGEN:

De Tuchtcommissie heeft geoordeeld over de vraag of het bestuur dan wel de commissie van beroep een strafbare handeling heeft gepleegd als bedoeld in het Tuchtreglement en of het bestuur dan wel de commissie van beroep daarvan een verwijt kan worden gemaakt (opzet, schuld, nalatigheid of onzorgvuldigheid). Dit spitst zich met name toe op de vraag of er sprake is van overtreding van de statuten van de KNDB en het reglement van de commissie van beroep.

Volgens het Nederlands verenigingsrecht en hetgeen in de statuten van de KNDB staat, is het bestuur bevoegd een lid uit het lidmaatschap te ontsetten. Ontzetting kan alleen worden uitgesproken 'wanneer een lid in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de bond handelt of de bond op onredelijke wijze benadeelt'. De Tuchtcommissie dient een oordeel uit te spreken over de vraag of het bestuur in redelijkheid tot het oordeel heeft kunnen komen dat de bond op onredelijke wijze is benadeeld door het handelen van de heer A. Gantwarg.

De Tuchtcommissie stelt vast dat het bestuur van de KNDB de volgende afweging heeft gemaakt:

- het aftreden van twee prominente Nederlandse bestuursleden van de werelddambond (FMJD) en een derde FMJD-bestuurslid, tevens voorzitter van de Europese dambond (EDC) is in belangrijke mate het gevolg van het handelen van de heer A. Gantwarg. De KNDB heeft, als een van de grootste en best georganiseerde bonden binnen de FMJD, voor haar leden en de continuïteit van de KNDB zelf, belang bij een goed functionerende FMJD;
- de vragen van de voorzitter van de NOC*NSF inzake de bestuurscrisis binnen de FMJD heeft het bestuur van de KNDB in verlegenheid gebracht omdat de KNDB in belangrijke mate bijdraagt aan de organisatie van de FMJD en dit bij de NOC*NSF mogelijk de indruk zou kunnen wekken dat de KNDB met name de financiële zaken niet serieus neemt. Het bestuur acht een dergelijke indruk bij de NOC*NSF zeer ongewenst aangezien NOC*NSF de KNDB in belangrijke mate financiert, en de KNDB baat heeft van het handhaven van de eerder opgebouwde goodwill bij NOC*NSF. De KNDB verkeert als gevolg van de relatief beperkte mondiale betekenis van de damsport in een kwetsbare en ook sterk afhankelijke financiële positie ten opzichte van NOC*NSF.

Tegen een besluit tot ontzetting staat voor betrokkene beroep open bij de Commissie van Beroep. De commis-

sie van beroep handelt als intern beroepsorgaan van de KNDB. Krachtens Nederlands recht staat (vervolgens) beroep bij de rechter open tegen het bestreden bestuursbesluit. Het is de Tuchtcommissie niet gebleken dat er binnen de KNDB een reglement is vastgesteld dat bij de behandeling van een dergelijk beroep van toepassing is.

DE CONCLUSIES VAN DE TUCHTCOMMISSIE:

Het bestuur is het enige bevoegde orgaan binnen de vereniging om het ontzettingsbesluit te nemen. Het bestuur heeft in voldoende mate aangetoond dat de continuïteit van de internationale damsport alsmede de daaraan gerelateerde continuïteit van de KNDB, in redelijkheid als motivatie van haar oordeel heeft kunnen dienen. Namelijk dat door toedoen van het optreden van de heer A. Gantwarg de KNDB op onredelijke wijze wordt benadeeld althans dat het gerede risico dat een dergelijke benadeling zal plaatsvinden aanwezig is, waardoor de vereniging schade kan lijden. Daarmee komt de Tuchtcommissie tot de conclusie dat het bestuur heeft gehandeld conform de statuten en er derhalve geen sprake is van een strafbare handeling als bedoeld in het Tuchtreglement.

In het kader van de zorgvuldigheid had het bestuur de heer A. Gantwarg persoonlijk moeten horen alvorens een besluit tot ontzetting te nemen.

De CvB is het enige bevoegde orgaan binnen de vereniging om over het ontzettingsbesluit te oordelen. De CvB heeft blijkens haar uitspraak in beroep getoetst of het bestuur bevoegd was het besluit te nemen en marginaal getoetst of het bestuur het besluit in redelijkheid heeft kunnen nemen. De CvB heeft hiermee naar het oordeel van de Tuchtcommissie niet gehandeld in strijd met de statuten en reglementen van de KNDB en er is derhalve geen sprake van een strafbare handeling als bedoeld in het Tuchtreglement.

Voor zover de heer Gantwarg van oordeel zou zijn dat de toetsing door de CvB onvoldoende is c.q. indien hij zich niet kan vinden in de uitspraak van de CvB, staat voor hem uiteraard beroep op de rechter open. Hiermede is naar het oordeel van de Tuchtcommissie het belang van de heer Gantwarg voldoende gewaarborgd.

DE UITSPRAAK:

De Tuchtcommissie oordeelt de beide klachten ongegrond wegens het ontbreken van een strafbare handeling als bedoeld in het Tuchtreglement van de KNDB.

TON SIJBRANDS

Aan de 25 partijen tellende blindsimultaan die begin oktober op de Universiteit van Tilburg plaatsvond, klevende de meest uiteenlopende aspecten. Zo zou ik - om maar iets te noemen - interessante details over mijn voorbereiding kunnen onthullen. Of ik zou kunnen uitleggen waarom ik sommige tegenstanders aan een veel 'lager' bord heb laten plaatsnemen dan men op grond van hun KNDB-rating verwacht had. Ik doel met name op Johan Haijntink en Henk Kleinrensink, die qua speelsterkte tot de eerste zeven behoorden (Haijntink was zelfs de op-vier-na hoogste ratinghouder!) maar die om louter 'openings-technische' redenen niettemin aan de borden 14(!) en 17(!!) werden opgesteld.

Over dergelijke (en nog veel meer) zaken zou ik dus kunnen schrijven. En ongetwijfeld zal ik dat binnenkort ook doen. Alleen: niet hier. Ik moet nu eenmaal woekeren met de mij toegemeten ruimte, en met het pistool op de borst pleeg ik al mijn leven lang voor het dammen zélf te kiezen. Afgezien daarvan sta ik domweg te popelen om u mijn beste partij te laten zien.

Met dit laatste wil overigens niet gezegd zijn dat de partij die ik aan bord 6 tegen mijn jeugdvriend *Harry Kolk* speelde, door eenieder ook daadwerkelijk als de 'beste' partij werd ervaren. Menigeen liet mij namelijk weten - mondeling dan wel per brief - nogal gecharmeerd te zijn van de partij tegen Astrid van der Stelt (bord 25), terwijl anderen weer de partij tegen Laurens Leimena (bord 7) of die tegen Ingrid de Kok (bord 22) bovenaan hun lijstje hebben staan.

Zelf zou ik niet zo gauw weten welke van de 21 winstpartijen het hoogst moet(en) worden aangeslagen - daarvoor heb ik er momenteel nog te weinig afstand van kunnen nemen. Bovendien vraag ik mij af of er überhaupt wel criteria zijn waarmee men een en ander objectief kan 'meten'; zou het allemaal niet veeleer een kwestie van (hoogstpersoonlijke) *smaak* zijn? Maar wat ik wél weet is dat de partij tegen Kolk mij het dierbaarst is. De lezer die het gestroomlijnde verloop, inclusief de meest relevante analytische opmerkingen, tot zich heeft genomen, zal wellicht kunnen navoelen waarom onderstaand duel zowel bij mij als - zelfs! - bij mijn tegenstander niets minder dan een schoonheidservaring opriep!

Sijbrands-Kolk
Blindsimultaan Tilburg
2007

**1.34-29 19-23 2.40-34 14-19
3.45-40 10-14 4.29-24**

De orthodoxe variant met eerst 4.50-45 (4...5-10) en dan pas 5.29-24 is ruim tweemaal zo populair. Maar de versie waarbij wit schijf 50 handhaaft, appelleert veel meer aan mijn gevoel voor esthetiek.

**4...20x29 5.33x24 19x30
6.34x25 13-19 7.35-30
15-20**

Kolk reageert zo energiek mogelijk door - in navolging van wijlen Koepman - de linker vleugel vanuit de andere flank te versterken en het strategische veld 24 voor zich op te eisen.

8.40-35 8-13 9.31-26

Aan de schijnbaar passieve, zelfs enigszins provocerende opstelling die wit met zijn laatste drie zetten heeft ingenomen, ligt een totaal andere strategische gedachte ten grondslag dan aan het systeem met 4.50-45 5-10 5.29-24. In die orthodoxe of - wellicht juist - 'neo-orthodoxe' variant gaat het er namelijk om druk te ontwikkelen tegen de vijandelijke linker vleugel, welke doelstelling de witspelers doorgaans trachten te realiseren door met 38-33 en 42-38 op te bouwen en de formatie 45/40/34 in stelling te brengen. Bij de speelwijze daarentegen die dertig jaar geleden door het (Gro-

ningse) duo Hans Jansen/Jannes van der Wal werd geïntroduceerd en waarop ik met de tekstzet dankbaar teruggrijp, zal men tevergeefs naar dergelijke aanvallende bedoelingen zoeken. Integendeel: wit stelt zich tevreden met een ideaal, of op z'n minst *mooi* ingerichte rechter vleugel, en hoopt ofwel - bij een agressieve aanpak van zwart - tot aantrekkelijk omsingelingsspel te komen, ofwel - in geval schijf 26 wordt afgeruild - tot gunstig klassiek spel. Het is dit laatste scenario dat zich in de onderhavige partij zal voltrekken.

9...2-8 10.36-31 5-10 11.41-36 20-24 12.46-41 17-21

Zwart moet als eerste ingrijpende keuzes maken. Behalve met de tekstzet is nog ervaring opgedaan met 12...10-15 13.31-27 en nu óf 13...14-20 14.25x14 9x20 15.27-21!? 16x27 16.32x21 (in een iets andere zetting voorgekomen in H. Jansen-J. de Ruiter, NK 1977), óf 13...17-21 14.26x17 11x31 15.36x27, zoals onder meer gespeeld werd in de 'stampartij' Van der Wal-Hooijberg, halve finales NK 1977.

13.26x17 12x21 14.31-26 7-12 15.26x17 12x21 16.36-31 21-26 17.39-33 8-12

18.31-27
Op direct 18.33-28 vond ik 18...12-17!? 19.41-36 24-29!? een beetje vervelend. Daarentegen koesterde ik geen enkel bezwaar tegen de 2x2-ruil 18...24-29 en

19...23-28 die zwart na de tekstzet zou kunnen nemen maar waarvan Kolk - mijns inziens terecht - afziet.

18...11-17 19.33-28 17-21 20.41-36(!) 12-17 (zie diagram)

Achteraf had Kolk - zo schreef hij mij - liever 20...1-7 gedaan.

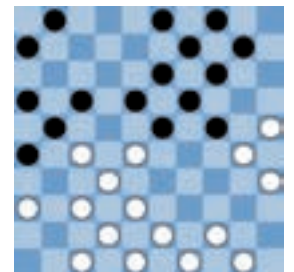

DIAGRAM 1

21.27-22(!)

Met behulp van een thematische 3x3-ruil (die we bijvoorbeeld óók zagen in de mooie partij die Podolski in het WK 2007 van Tuvshinbold won) ontdoet wit zich al in een vroeg stadium van het achtergebleven stuk op 36.

21...18x27 22.37-31 26x37 23.42x11 6x17

Het is niet moeilijk te beweren (zoals ik in de *Volkscrant* van 10 november deed) dat ook 23...16x7 (24.36-31 21-26 25.31-27 7-12/6-11) in aanmerking kwam. Veel lastiger is het vast te stellen welke van deze twee mogelijkheden nu werkelijk de voorkeur verdiende.

24.36-31 10-15 25.31-27 14-

20 26.25x14 9x20

Dit lijkt wit in de kaart te spelen: het verschil-in-ontwikkeling loopt op tot 6 tempi en zal spoedig zelfs 10 tempi bedragen! In mijn krantenrubriek suggereerde ik dan ook dat zwart misschien beter schijf 10 had kunnen laten staan (24...13-18 25.31-27), "om op enig moment de Ghestem-doorstoot 23-29 te plaatsen." Maar bij nader inzien geloof ik dat er ook in dat geval van gelijk spel geen sprake was geweest. **27.44-39 4-9**

Op de bevrijdingspoging 27...13-18 had ik een opstelling met 28.38-33! 20-25 en nu 29.50-45/49-44! 25x34 30.39x30 15-20 31.49-44/50-45! gepland. 31...23-29? is dan namelijk uitgeschakeld door 32.27-22!! 18x40 33.45x25 +, zodat wit altijd tot 32.43-38! komt.

28.30-25 1-7 29.25x14 9x20 30.39-34!

Wit begeeft zich opnieuw op weg naar het randveld 30 (25).

30...7-12 31.43-39 (zie diagram)

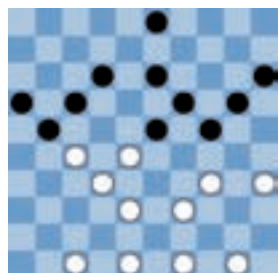

DIAGRAM 2

31...21-26

31...12-18 (met de bedoeling 32...3-9, 33...18-22 en 34...24x22) zou ik met 32.34-30! hebben beantwoord. Na 32...20-25 33.39-34!! loopt zwart dan binnen maximaal acht zetten vast; een enkel voorbeeldje: 33...24-29 34.50-45 29x40 35.45x34 15-20 36.48-42 20-24 37.38-33 21-26 38.42-37 3-8 39.47-41! 8-12 40.41-36/49-43 17-21 41.28-22! +. En ook na 32...3-9 33.30-25! 9-14 34.49-43! 23-29 35.39-33! 29-34 36.43-39! 34x43 37.48x39 (37...18-23 38.47-42 21-26 39.42-37 enz.) verkeert hij in onoverkomelijke moeilijkheden, daar de positioneel noodzakelijke opstoot 24-29x29 altijd met materiaalverlies gepaard

gaat.

32.48-42 17-21 33.42-37 12-18

Na afloop van de simultaan vertelde Kolk mij dat hij 33...12-17 had nagelaten vanwege 34.49-43! (dreigt 35.27-22! en 37.37-31 +) 34...13-18 (de enige parade, aangezien 34...24-29? faalt op 35.35-30!!; 36.39-34!, 37.30-24 en 39.27-22 +) 35.28-22!! 17x28 36.38-33! Daar is geen speld tussen te krijgen: na 36...26-31 37.33x13! 31x42 38.47x38 19x8 39.34-30! 24-29 40.30-25! 20-24 41.25-20! 3-9 42.27-22! (dreigt 43.22-17! en 44.39-34 +) 42...21-26 43.32-27 gaat wit inderdaad overtuigend winnen. **34.49-43!** (zie diagram) Onmiddellijk 34.34-30(?) was hoogst onnauwkeurig geweest in verband met het offer 34...23-29!! 35.28-23 19x28 36.30x8 3x12 37.32x34 21x41 38.47x36 12-17/18-22 enz. =.

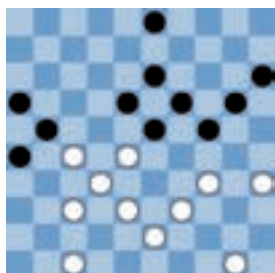

DIAGRAM 3

34...3-9

In dergelijke situaties is het altijd een loodzware beslissing om het klaverblaadje 16/21/26 aan zijn lot over te laten. Toch had 34...3-8 eveneens verloren na 35.28-22! Twee voorbeeldjes: 1) 35...20-25 36.38-33 8-12 37.47-41/50-44/50-45 en zwart moet al offeren (37...24-30?? 38.35x24 19x30 39.22-17 +). 2) 35...24-29 36.50-45 29x40 37.45x34 20-24 38.38-33 15-20 39.47-41! 20-25 40.41-36! 8-12* 41.33-28! 24-29 42.34-30! 25x34 43.39x30 +. **35.38-33! 9-14** Vlecht de dreiging 36...23-29!, 37...24-30 en 38...20x49 in de stand.

36.43-38! 24-29

Geen keus: na 36...20-25(?) 37.50-45! 14-20 38.45-40! was zwart al in een 11x11 volkomen vastgelopen (38...24-29 39.33x24 20x29 40.39-33 +). **37.33x24 20x40 38.35x44**

23-29

Idem: op elke andere zet was 39.39-34! + gevolgd. **39.44-40!** (zie diagram)

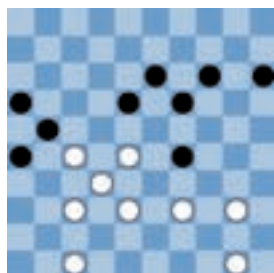

DIAGRAM 4

Zonder vrees voor de 4x4-ruil 39...29-33(?) 40.38x29 18-22 41.27x20 15x35, waarop wit 42.28-23! 19x28 43.32x23 doet en - met dank aan de basistukken 47 en 50! - linea recta wint: zwart komt niet eens meer op dam!

39...14-20

De twee alternatieven die zwart resteerden, zouden weliswaar andere varianten met zich hebben meegebracht, maar de uitslag had hij er niet mee kunnen veranderen. Zo was op 39...18-23 gevolgd 40.27-22!, waarna zowel 40...15-20 als 40...14-20 beantwoord wordt met 41.40-35!! 20-24 42.35-30!! (de *pointe*) 42...24x35 43.39-33 29-34 44.33-29 +. En op 39...15-20 had wit zelfs uit twee geheel verschillende winsten kunnen kiezen. Enerzijds kan hij namelijk met 40.50-44! 20-24/18-23 41.39-33! 18-23/20-24 42.44-39! 13-18 43.39-34! enz. het 'matbeeld' uit het partijverloop op het bord brengen. Anderzijds kan hij met 40.39-34! 18-23 41.34-30! 20-24* 42.40-35! (zie *analyse-diagram*) op een probleemloos overmachts-eindspel aansturen.

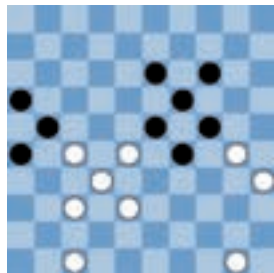

DIAGRAM 5

Er volgt immers geforceerd 42...13-18 43.28-22! 23-28 (want 43...29-34 44.30x39! 23-28 45.32x12

21x34 46.12-8! 34-39 47.8-3 is meteen uit) 44.32x34! 21x43 [naar 41 slaan is onspeelbaar wegens 45.22x13 19x8 46.30x10 41-46 47.10-5 26-31 48.47-42! 31-36 (op 47/48...8-13 doet wit steeds 48/49.50-45! +) 49.34-29(!) 36-41 50.42-37(!) 41x43 51.29-23 +] 45.22x13 19x8 46.30x10 43-49* 47.10-4 en zwart verliest kansloos. Het gespeelde 39...14-20 heeft de verdienste dat sommige van de zojuist genoemde winstvarianten van de baan zijn, onder meer doordat 40.39-34?? nu niet gaat wegens 40...26-31/18-22! +. Maar wit kan wachten: **40.50-44! 18-23** 40...20-24 was na 41.39-33! 15-20 42.44-39! (of ook 41.39-34! 18-23 42.44-39!) op zetwisseling met het partijverloop neergekomen. En op 40...20-25 had wit gewonnen met 41.39-33! 19-24 en nu niet eens zozeer 42.28-23 (al is dat na 42...29-34 43.40x20 18x29 44.33x24 25x14 45.27-22! 14-20 46.24-19! enz. eveneens toereikend), als wel eerst 42.44-39(!) 25-30 en dan pas 43.28-23 +. Hierbij zij nog opgemerkt dat in plaats van (40...20-25) 41.39-33 het verleidelijke 41.39-34?! 18-23 42.27-22 minder nauwkeurig is met het oog op de kunstige reddingsoperatie 42...21-27! 43.22x31 13-18! 44.31-27 19-24!! 45.28x30 16-21/26-31!! 46.34x12 25x45 47.27x16/37x26 45-50 48.44-40 50-45 49.40-35 45x7, waarna het resterende 6x3-eindspel nog niet gespeeld is...

41.39-33!! (zie diagram)

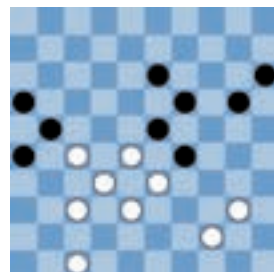

DIAGRAM 6

De mooiste zet van het hele bord, en dat niet alleen: de analyse leert dat 41.39-33 zelfs de enige zet is die de winst veilig stelt! Zo zou na een ontijdig 41.27-22? 20-24 42.39-33/34 15-20 43.44-39 de finesse

43...13-18!, 44...19x8, 45...20-25 en 46...25x45 roet in het eten hebben gegooid. En op alle andere zetten buiten 41.39-33 of 41.27-22 had zwart met 41...13-18! (minstens) remise geforceerd. De op *tempodwang* gebaseerde tekstzet daarentegen maakt, in nauwe samenwerking met wits 42ste en 43ste zet, aan het laatste restje onzekerheid een einde.

41...20-24 42.44-39!

En dus niet te snel 42.27-22? wegens 42...15-20 en 43...13-18! enz.

42...15-20 43.39-34!

Nu zou wit na 43...20-25

- indien gewenst - wél

44.27-22 + kunnen doen.

En op 43...13-18 speelt hij met 44.47-41! 20-25 45.41-

36! + twee van zijn laatste

drie tempi uit. Waaraan ik

- niet zonder gepaste trots

- toevoeg dat de slotstand

na 45.41-36 zich in februari

2000 daadwerkelijk heeft

voorgedaan in de competitiepartij die Tsjizjow van

Cor de Jong won!

Kolk liet het evenwel niet

zo ver komen: hij gaf het

op.

Toen zijn partij was af-

gelopen, vroeg Kolk aan

Wouter Ludwigs, een van

de (sterke) dammers die als

UvT-student bij de organi-

satie van het evenement

betrokken waren, waar hij

het precies verkeerd had

gedaan. Diens antwoord

luidde:

"Je hébt geen fout

gemaakt. Ton speelde

gewoon superieur."

Het nuchtere verstand zegt

dat het eerste eigenlijk

niet kan kloppen. Tenslotte

was de aanvangsstand nog

volmaakt gelijkwaardig,

dus Kolk moet wel ergens

een - desnoods minuscuul

- foutje hebben gemaakt.

Maar met het tweede

gedeelte van Ludwigs ant-

woord kan ik leven. Wat

heet: ik zal het compliment

tot in mijn doodskist blij-

ven koesteren!

Word vriend(in) van de KNDB

De kracht van de KNDB ligt besloten in de vele vrijwilligers die zich enthousiast en belangeloos inzetten voor de damsport en de dambond. De *Vrienden van de KNDB* helpen samen met deze gedreven vrijwilligers de damsport vooruit.

De eerste 26 *Vrienden van de KNDB* maakten in 2007 het ontwikkelen van onderstaande damproducten mogelijk.

- Prototype Happy Dammen door kunstenaar Bianca Leusink. Een speels en fleurig damspel, bedoeld voor jonge kinderen.
- Full-colour KNDB promotiebanner.
- Vijfduizend plastic tassen met KNDB-logo en damcartoon van Sijbrand van Eijk.
- Vijfduizend full-colour flyers persoonlijk lidmaatschap van de KNDB.
- Vijfduizend full-colour flyers vriend(in) van de KNDB.

In 2008 wil het KNDB bestuur tot de aanschaf van de eerste professionele presentatiestandaarden komen. Hierin worden de monitors die bij de elektronische borden horen, verwerkt. Ook de productie van nieuwe KNDB banners staat hoog op de verlanglijst. Voorwaarde voor alle *Vrienden van de KNDB* doelen is dat zij tastbare of digitale (consumptie)producten zijn die de uitstraling van onze sport helpen vergroten.

Voor 100 euro per jaar bent u *Vriend van de KNDB*. U ontvangt daarvoor jaarlijks een overzicht van de activiteiten die mede door uw financiële bijdrage zijn gerealiseerd. Uw naam wordt als *Vriend* vermeld op de KNDB-website. Indien u nog geen lid van de KNDB bent, ontvangt u tevens het KNDB-lidmaatschap met bijbehorend bondsblad. Ook bedrijven of clubs kunnen *Vriend van de KNDB* worden.

Vriend van de KNDB worden? Maak 100 euro over op Rabobank 16.11.61.588 t.n.v. KNDB Rheden onder vermelding van: Naam, adres, woonplaats (van de persoon die Vriend van de KNDB wordt) of vul onderstaande bon volledig in en stuur deze op naar Bonds bureau KNDB, Postbus 100, 6990 AC Rheden. Bel of mail voor verdere informatie het Bonds bureau van de KNDB, 026- 4952309 of bondsbureau@kndb.nl.

Voorletters:		Roepnaam:	
Achternaam:	M / V		
Straat & Huisnr:			
PC & Woonplaats:			
Geboortedatum:		Telefoon:	
E-mailadres:			

Ik machtig hierbij de KNDB om jaarlijks het contributiebedrag te doen afschrijven van mijn giro- of banknummer

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

dat verschuldigd is vanwege deelname aan *Vrienden van de KNDB*.

Plaats en datum:

Handtekening:

Dammen...
dacht 't wel!

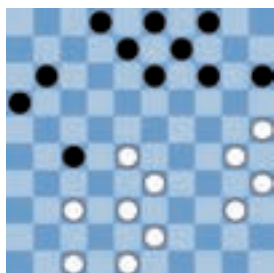

Lex den Doop wordt gefeliciteerd met zijn 90e verjaardag

'Een krasse topprestatie' staat er boven het artikel dat Eric van Dusseldorp in 2003 in de IJmuider Courant wijdt aan de partij tussen Prosman met wit en Den Doop.

1. 34-29 19-23 2. 40-34 14-19 3. 33-28 10-14 4. 39-33 05-10 5. 44-40 20-25 6. 50-44 14-20 7. 44-39 20-24 8. 29x20 25x14 9. 35-30 17-21 10. 30-25 21-26 11. 49-44 11-17 12. 33-29 17-21 13. 39-33 12-17 14. 40-35 17-22 15. 28x17 21x12 16. 33-28 06-11 17. 38-33 11-17 18. 42-38 17-21 19. 44-39 21-27 20. 31x22 18x27 21. 29x18 12x23 22. 32x21 23x32 23. 37x28 26x17 24. 41-37 07-12 25. 46-41 19-23 26. 28x19 14x23 27. 36-31 10-14 28. 37-32 17-21 29. 41-37 01-06 30. 34-29 23x34 31. 39x30 06-11 32. 45-40 12-18 33. 32-28 21-27 34. 31x22 18x27 35. 40-34 11-17 36. 43-39 17-21 37. 37-32 21-26 38. 32x21 16x27 39. 47-41 02-07 40. 41-36 07-11 41. 48-42 11-16 42. 42-37 08-12 43. 34-29 12-17 44. 30-24 17-21 45. 38-32 27x38 46. 33x42 13-18 47. 39-33 18-22 48. 28x17 21x12 49. 36-31 12-18 50. 33-28 16-21 51. 42-38 18-22 52. 28x17 21x12 53. 38-33 12-17 54. 31-27 14-19 55. 24x13 09x18 56. 33-28 04-09 57. 35-30 09-14 58. 30-24 03-08 59. 27-21 08-12 60. 28-23 17-22 61. 25-20 14x25 62. 23-19 26x17 63. 19-14 25-30 64. 24x35 15-20 65. 14x25 22-27 66. 25-20 18-22 67. 20-14 27-32 68. 37x28 22x24 69. 14-09 24-29 70. 09-03 29-33 en remise gegeven.

Diagram 1

Stand na 34. ..18x27

Lex den Doop 90 jaar

Deelnemers aan het WK 1952, Lex den Doop staat -als een van de organisatoren- uiterst rechts.

DOOR PAUL DE HEUS

Een gesprek met Den Doop betekent vooral luisteren. Na een paar uur heb ik bladzijden vol geschreven met feiten, jaartallen, namen, prestaties en varianten. Moeiteloos werden partijstanden, Woldouby-varianten, namen van teamgenoten uit de jaren dertig en de uitslagen van alle partijen die hij tegen Ton Sijbrands gespeeld heeft, opgesomd. Lex den Doop is dan weliswaar negentig jaar oud, hij blijkt een fenomenaal geheugen te bezitten.

Beginnen we bij het begin: 11 september 1917 in Nijmegen geboren. Zijn vader was eigenaar van een confectiebedrijf, Den Doop nam dat bedrijf later over en dat verklaart waarom hij een van de best geklede dammers is in de damwereld. Geregeld draagt hij een zelfgemaakt kostuum of een winterjas van eigen makelij. Thuis staat een naaimachine nog altijd gebruiksklaar.

In 1931 werd hij lid van damvereniging Vriendenkring in Nijmegen. In 1937 verhuisde het ouderlijk gezin naar Amsterdam en werd hij lid van Het Oosten, tegelijk met Piet van Heerde. Deze Joodse vereniging verdween in de oorlog na de razzia's en Den Doop kwam bij Jozef Blankenaar terecht. Via VAD, DCIJ IJmuiden, Ons Genoegen Utrecht, NDG Nieuwegein, is hij nu wederom speler bij Ons Genoegen. Vijfenzeventig jaar dammen in een notendop.

Topprestaties? Den Doop beschrijft zichzelf als een solide speler, hij verliest niet vaak. Zijn beste prestatie vindt hij de remise tegen Sijbrands

in 1972, kort nadat deze wereldkampioen was geworden. Tegen Erno Prosman en Ron Heusdens haalde hij in een recent verleden gelijkwaardige remises.

Kampioenschappen werden er behaald met Jozef Blankenaar, VAD en IJmuiden. Individueel werd hij Nederlands kampioen correspondentiedammen.

Wat ik persoonlijk als een grote prestatie beschouw van Den Doop: de manier waarop hij een paar jaar geleden voor Nieuwegein een lastig eindspel tegen Schiedam 2 won. Ondanks dat om zes uur de speelzaal ontruimd moest worden en hij in een soort grote bezemkast verder moest spelen, won hij na een partij van ruim zeven uur.

Sterkste punten? Den Doop weet 'alles' van het klassiek. Hij heeft uitgebreide studies gemaakt van klassieke middenspelstanden. Met name van de bekende Woldouby-stand, waarin hij op overtuigende wijze remise aantoonde. Over Kosminski die in de jaren zeventig de remise vond in Woldouby: "Flauwekul, hij laat zwart niet de sterkste zetten doen en claimt dan remise." De varianten die hij vervolgens uit het hoofd en zonder bord oplepelt, kan ik maar met moeite volgen. Daarnaast heeft Den Doop laten zien dat 5-tegen-2 eindspelen gewonnen kunnen worden, ook als de twee dammen op de lange lijn staan. Even 'De eindspelen van Lex den Doop' googlen en je kunt je hart ophalen.

Na afloop van het gesprek pakt hij nog even het dambord om de afgebroken partij te laten zien van de dag ervoor. De stand wordt uit het hoofd opgezet.

EK VETERANEN:

TEER-MINATOR EN PITBULL TERUG MET ZILVER EN BRONS UIT SCHATKAMER PAUSENPALEIS

De geschiedenis herhaalde zich. Net als vorig jaar ging Oranje van het EK veteranen met zilver en brons naar huis. Frank Teer eindigde dit keer als tweede achter de torenhoge favoriet en neo-vijftiger Eduard Boezinski met dit keer Peter van der Stap in zijn kielzog.

DOOR FRED IVENS

De prestatie van de nieuwe FMJD-secretaris was uitmuntend want slechts op basis van het principe van de gemiddelde tegenstanderrating liep hij de hoofdprijs mis. Beiden peurden veertien punten uit negen rondjes Zwitsers. Zelf ben ik geen uitgesproken voorstander van dit systeem omdat daardoor de toernooiresultaten (en dus de vorm van de dag) niet tot uiting komen. In dit geval kon iedereen er prima meelevens want de Litouwse grootmeester was eigenlijk gewoon een klasse apart. Ondanks de naweeën van een verkoudheid toonde Teer-minator (vondst van Sacha Bleijcher) zich in acht van de negen partijen sterk en scherp. Alleen tegen de weer opgedoken Franse meester Jean-Pierre Rabatel ging het door een te druistige winstpoging mis. Peter de Pitbull kwam na z'n nederlaag tegen Teer in de tweede ronde – zoals gebruikelijk – sterk

terug. Zijn overwinning in de zesde ronde op Rafael Zdroviak mag er zijn en in de laatste ronde verloor oud-kampioen Anatoli Petuchov op klaarlichte dag pardoos een schijf. Van 'zilveren' Frank moet u zijn partij uit de tweede ronde tegen Peter en vooral de theoretische overhoring tegen Petuchov (voorlaatste ronde) naspelen. Boezinski maakte vooral veel indruk tegen titelverdediger Laimonis Zalitis (vierde ronde). Zie ook de keurig verzorgde website <http://dammeur.com/Avignon2007/> Het was trouwens bepaald niet het toernooi van Zalitis (tiende plaats) en ook niet van mij. Negentiende in een veld van 34 deelnemers uit veertien landen is niet iets om over naar huis te schrijven en dat heb ik dan ook niet gedaan. Alexander Rats ontroonde me als tweevoudige 60+-kampioen. De professor in de nanotechnologie uit Sint Petersburg is een groot liefhebber van het

damspel en wil dat elke partij laten blijken ook, iets wat helaas niet van iedereen kan worden gezegd. Theo Dijkstra kon na vele zware partijen met de tweede plaats in deze categorie tevreden terug naar de Algarve en Fidelè Nimbi (begroette ons 's ochtends steevast grijnzend met een 'welterusten') eindigde hier als derde.

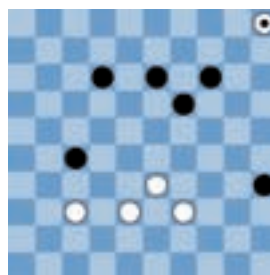
< Hongarije >

Naar verhouding speelde zeker ook Gerard Bruins een uitstekend toernooi. De grote man achter MTB Hoogeveen hield Rabatel en Rats op remise en liet eenzelfde resultaat tegen Nimbi en Van der Stap lopen. Beste Nederlander na de 'grote twee' Teer-Van der Stap was echter de Zwitserse Hollander met een Franse licentie Ton Tillemans (ex-Dam-lust) die zich als vijftiende klasserde. Aart Walraven verloor in de eerste ronde (onnodig) een eindspel met uiteindelijk vijf dammen op het bord van Petuchov

en kon ten slotte met een twintigste plaats terug naar de organisatie van het NK voor vrouwen in Zoutelande. In dat Zeeuwse dorp wordt begin september 2009 weer het EK voor veteranen plaats, als onderdeel van de Senior Games. Het is de bedoeling dat het veteranencircus volgend jaar zijn tenten opslaat in Hongarije, met Tsjechië als alternatief achter de hand. Het toernooi had van 27 oktober t/m 2 november plaats in Avignon en dat was een gouden greep. Schitterende stad, schitterende speelzaal in de Salle Trésorier van het Palais des Papes (de schatkamer van het pausenaal) en een schitterende uitzicht vanuit mijn slaapkamer van het YMCA over de oude stad, de Rhône met de Mont Ventoux op de achtergrond. En het was de hele week nog terrasjesweer ook!

Organisator Henri Macaux blonk weliswaar niet uit in het snel beantwoorden van mailtjes maar hij slaagde er wel in een prachtig toernooi te organiseren in een zeer stijlvolle ambiance en met ook voor onze damvrienden uit het Oostblok betaalbare ho(s)telaccommodatie. Merci Henri!

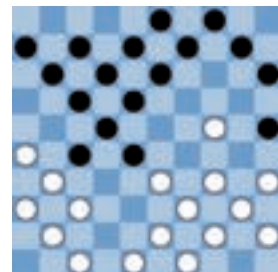
Even het dambord erbij:

Diagram 1
Bleijcher

Rats

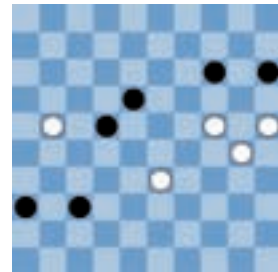
Rats (33, 37, 38, 39 en dam op 5) vergreep zich aan 33-29. Het antwoord 19-24! van Bleijcher (12, 13, 14, 19, 27, 35), de vroegere jeugdtrainer van Tanja Chub, was damhorror in

optima forma.

Diagram 2
Teer

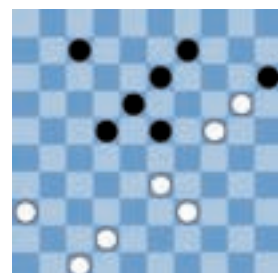
Van der Stap

Van der Stap (24, 26, 31, 33 t/m 37, 39, 40, 41, 43, 44, 45, 47, 48, 49) zat tegen Frank Teer (3, 4, 6 t/m 13, 15, 17, 18, 22, 25, 27, 28) al met zijn hand boven 43-38 maar onderkende nog net op tijd de combinatie 25-30 28-32 18-23 17-21 9-14 13-19 11-16 en 6x50!!

Diagram 3
Novotny

Mullier

Mullier (21, 24, 25, 30, 33) staat straal verloren tegen Novotny (14, 15, 18, 22, 36, 37). Het enige dat niet wint is 22-27 21x41 36x47 en nu de (bekende) remisetruc 33-28 47x20 28-23 18x29 30-24!! zoals de Tsjech na afloop aangaf.

Diagram 4
Napreenkov

Zdroviak

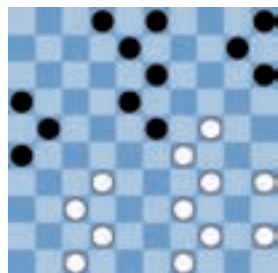
V.l.n.r. de drie prijswinnaars Frank Teer, Eduard Boezinski en Peter van der Stap.

FOTO GERRIT JAN PIERIK

Napreenkov (7, 9, 13, 15, 18, 22, 23) ontdekte pas na afloop de forcing waarmee hij Zdoroviak (20, 24, 33, 36, 39, 42, 47) onderuit had kunnen halen: 23-29! 42-38* 7-12! 47-42 9-14! 20x9 13x4 en het broodnodige 24-19 faalt op 12-17 18-23 en 22x44!

Diagram 5
Zalitis

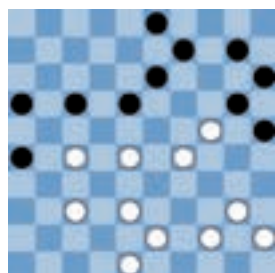

Rabatel

De onttoonde kampioen Zalitis (2, 3, 5, 8, 10, 13, 15, 16, 18, 21, 23, 26) miste een verrassende combinatie winst tegen Rabatel (24, 29, 32, 34, 35, 37, 39, 42,

44, 45, 47, 49): 26-31 23-28 3-9 en 10x50!!

Diagram 6
Bruins

Van der Stap

Van der Stap (24, 27, 28, 29, 37, 38, 40, 43, 44, 45, 48)
Bruins (3, 9, 10, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 25, 26)
Wit moest hier wel 29-23 en won later enigszins fortuinlijk. Peter gaf aan dat als schijf 3 op 8 had gestaan er een verrassende Coup Manoury was gevolgd door 27-21 28-22 29-23 38-32 40-35 en 45x3!

Eindstand

1. E. Bouzinski	14
2. F. Teer	14
3. P. van der Stap	13
4. J. Rabatel	11
5. R. Estebe	11
6. O. Bleykher	11
7. A. Rats	11
8. A. Napreenkov	10
9. T. Dijkstra	10
10. A. Petuchov	10

WERELDKAMPIOEN ALEXANDER SCHWARZMAN VESTIGT EERSTE WERELDRECORD KLOKSIMULTAAN

Regerend wereldkampioen dammen Alexander Schwarzman uit Moskou heeft op vrijdagavond 21 september 2007 het eerste wereldrecord kloksimultaan dammen gevestigd. Hij nam het op tegen 25 tegenstanders die vrijwel allemaal op landelijk niveau dammen en een gemiddelde rating van 1060 hadden. Hij won achttien partijen en speelde zeven keer remise. In twee partijen waren er winstmogelijkheden van zijn tegenstanders: Evert van de Pol en Valentino Tjokro. Vooral in de partij tegen Joop Strietman had Schwarzman hevige tijdnood. De simultaan duurde vijf uur en een kwartier.

Het eerste persoonlijke wereldkampioenschap eindspelcompositie - 4

JOHAN BASTIAANNET
ORTELIUSSTRAAT 147 HS
1057 AX AMSTERDAM
FMJD.OFFICE@WORLDONLINE.NL

In aflevering 3 van mijn verslag over het PWCE was ik bij categorie A pas gevorderd tot de bespreking van twee inzendingen uit de onderste helft van het klassement. Ik vervolg met (alweer!) een vrij laag geklasseerd eindspel, het puikje van de schijvendressuur komt straks vanzelf wel aan bod.

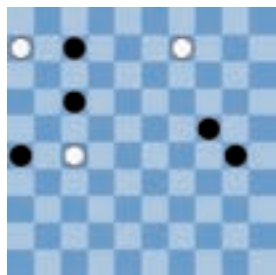

Diagram 1
V. Trofimenko, Oekraïne
Categorie A, 11e plaats

Vjatsjeslav Trofimenko op zijn beurt levert een kleine verdieping af op een mini-eindspel van **Konstantin Chaletsky** (Tasjkent, Oezbekistan):

1.6-1 30-35

Indien 1...17-21, dan heel afgemeten 2.1x25! 21x32 3.9-4 32-37 4.25-14! 37-42 5.14-19 24x13 6.4x18 +.

2.1x21 26x17

Het woord is nu al aan Chaletsky (Sjasjki, december 1986):

3.9-4 35-40

De andere mogelijkheden zijn:

1) 3...17-21 4.27x16 35-40 5.4-22 40-45 6.22-50 24-29 7.16-11 29-33 8.50x17 45-50 9.11-6 50x11 10.6x17 +.

2) 3...17-22 4.27x18 35-40 5.4-15 40-45 6.15x33 45-50 7.33-6 +.

4.4-15 24-30

Of 4...17-21 5.15x45 21x32 6.45-29 32-37 7.29-47 +.

5.15-33 40-45 6.33x6 45-50 7.27-22 50x11 8.6x25 +.

Uiteraard mocht de man uit Kiev geen hoge scores verwachten: 40 – 9 – 25 (De Bruijn – Mackevicius – Sjkloedov)

Nu is het toch even nodig te vertellen hoe voor elk eindspel de plaats in het klassement berekend werd aan de hand van de drie individuele jurywaarderungen: Deel de som van de laagste en hoogste jurywaarderung door 2 en tel daarbij de middelste jurywaarderung op. Voor het eindspel van Trofimenko geeft dit dus het totaal van $(9+40)/2 + 25 = 49, 50$.

De kans dat twee eindspelen precies het zelfde positieve totaal behalen, zal vrij klein zijn. Toch zag men dit in categorie A zomaar gebeuren: een gedeelde 7e/8e plaats voor **Krzysztof Malaskevitsj** en **Jaap Bus**. Hier eerst het lichtvoetige werkstuk van de Witrus:

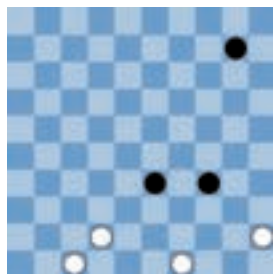

Diagram 2
K. Malaskevitsj, Wit-Rusland
Categorie A, 7e/8e plaats

1.49-43! 10-14

Indien 1...33-39, dan 2.45-40 39x37 3.40x29 10-14

4.29-24 +. En na 1...34-40 2.45x34 33-39 3.34-29

39x37 4.29-23 komt wit nog keurig op tijd op dam.

2.42-38 33x42 3.47x38 14-19 4.38-33! 19-24 4.43-38

24-30 5.38-32 30-35 6.32-27! 35-40 7.33-29 34x23

8.45x34 23-28 9.34-29 +.

Best opmerkelijk: in geen van de twee loepzuivere thematische varianten komt zwart op dam. Voor het overige heerst bij mij bovenal de verwondering dat dit kostelijke kleinood kennelijk nog in de 21e

eeuw ontdekt kon worden! Nu de scores nog: 35 – 27 – 40 (B – M – S), resulterend in een totaal van 68,50.

Vervolgens het eindspel van Bus, een wereld van verschil met het vorige. Zo stelt het tot winst voeren ervan veel hogere eisen aan wit, hetgeen de wat uitgebreidere auteursoplossing al snel doet vermoeden:

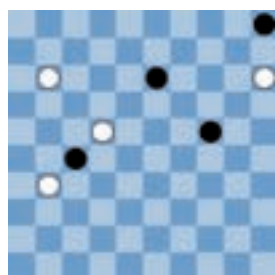

Diagram 3
J. Bus, Bremerhaven
Categorie A, 7e/8e plaats

1.11-7!

Onvoldoende voor winst is hier 1.31-26? 27x18 2.11-7 24-30! 3.7-1 18-22 4.1-6 22-27 5.6-39 27-32! (maar vooral niet 5...30-35?

6.39-25 13-19 7.15-10 5x14 8.25x31/36 35-40 9.31/36-22 40-45 10.22-50 19-23 11.26-21 23-28 12. 50x6 45-50

13.21-17 +) 6.39x25 13-19 7.25-20 32-37 8.20-47 19-24

9.47x20 37-41 =. Echt uit de kunst is deze schijnoplossing

natuurlijk niet, zo kan zwart aan het slot het offer

9...5-10 inlassen.

1...27x36 2.7-2 5-10!

Zwarts beste verdediging.

Na 2...24-30 3.2x35 5-10 4.15x4 36-41 komt 5.35-19

41-47 6.19-41 +. En indien 2...13-19, dan 3.22-18! 19-23 (of 3...24-30 4.2x35 5-10

5.15x4 36-41 en alweer 6.35-19 41-47 7.19-41 +)

4.18x20 36-41 5.20-14 41-47 6.14-10! 5x14 7.2-24 47x20

8.15x24 met winst door oppositie.

3.2x5 24-29 4.15-10!

Zo en niet anders! Zie maar eens:

1) 4.5-28? 29-33 5.28x39 36-41 =.

2) 4.5-37? 29-34! 5.15-10 34-40! 6.10-4 40-45! met

alweer slechts remise.

4...29-34

Na 4...36-41 5.10-4 41-47 is 6.5-41 lang niet wits enige winst.

5.10-4 34-40

Zoekt deze schijf niet de bordrand op, dan wordt zwart helemaal weggetikt: 5...34-39 6.5-37! 39-43 7.37-31 36x18 8.4x49 +.

6.5-28! 40-45

Na 6...36-41 7.28x46 40-44 beslist 8.22-18 of 46-28 +.

7.22-18! 45-50 8.28-6!

36-41

Opmerkelijk genoeg heeft de auteur het zich veroorloofd om de hoofdvariant af te sluiten met 8...50-44 9.6x50 36-41 10.50-28 +. Maar hoe slordig: na 10...41-47 wint zowel 11.28-41 als 11.4-15.

9.6-28/44 50x9 10.4x47 +.

Een fraaie verdieping van het eindspel **35,36/15, 18,D5** waarmee **J.F. Moser** destijds de tweede prijs behaalde in het concours van de *Verenigde Katholieke Pers* (1941). Maar niet alleen het bestaan van deze sterke voorloper, ook nog eens een verdieping van Bus zelf – het betreft hier het fraaie **14,19,31/15,28,D38** dat de eerste prijs won in het concours **J. Deelen 1964** (eerste publicatie: *Het Damspel februari 1965*) diende door de jury meegevoegen te worden. Dat drukte natuurlijk de scores: 42 – 25 – 35 (B – M – S). En zowaar ook een totaal van 68,50!

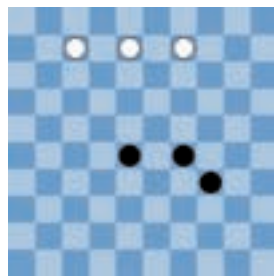

Diagram 4
S. Rezel, Frankrijk
Categorie A, 6e plaats

Een plaatsje hoger in het klassement van categorie A treffen we een opmerkelijk 3x3-eindspel van

Stéphane Rezel, een

Franse problemist van wie ik pas enkele jaren geleden voor het eerst vernam. (zie diagram 4)

Alliedrie witte schijven staan op het punt om dam te halen, maar welke van de zes promoties is hier nou net de goede? Ik geef het u te doen om deze zet geheel op eigen kracht te vinden! Hier volgt ie:

1.9-4! 28-32

Indien 1...29-33, dan 2.8-3! 34-40 3.7-1! 40-45! (scherper dan 3...40-44 waarop wit zich zelfs een alternatieve winst kan permitteren: 4.1-40 44x35 5.3-17! en nu óf 5...35-40 6.4-22! 40-45 7.17-6 28x17 8.6x50 + óf 5...28-32 6.17x39! 32-37 7.4-15 37-41 8.39-30 35x24 9.15x36 +) en nu fraai 4.1-23! 28x19 5.4-13 19x8 6.3x50 +. En dit is, zoals de 6 stukken eindspel database bevestigt, tevens de enige en voor 100% scherpe en zuivere winst.

Het rekentuig laat voorts zien dat wit na zetten als 1... 34-39 en 1...34-40 op verre van eenduidige wijze wint. Zo kan na 1...34-39 2.7-1 (de enige) 29-34 3.1x40 (of slaan naar 45) 39-43 4.4-13! 43-48 naast het vlot winnende 5.40-12! enz. ook nog het wat tragere 5.8-3 48-25 6.40-29 28-32 7.29-47 32-37 8.13-31 enz. +. En uit 1...34-40 2.7-1 40-45 3.1x40 45x34 4.8-2/3 enz. komt al evenmin een winst voort die thematisch mag heten.

De auteur maakt overigens geen melding van het spel dat zoal mogelijk is na 1...34-39 en 1...34-40.

2.4-15!

Zoals **Rezel** laat zien, zijn de volgende zetten net niet genoeg voor winst:

1) 2.7-1? 29-33 3.1x45 33-38! 4.4-31 38-43 5.45-40 32-38! 6.31-48 43-49! (maar niet 6...38-42? 7.48x31! +) 7.8-2 49x35 8.48-30 35x24 9.2x30 38-42 =.

2) 2.8-3? 34-39! 3.7-1 (of 3.4-15 32-37! 4.15x31 39-43! 5.7-2 43-49 6.31-22 49-40! met remise) 29-34

4.1x40 39-43 5.4-13 en verder nog:
 2.1) 5...43-48? 6.13-31 48x26 7.40-12 +.
 2.2) 5...43-49? 6.3-8 49x35 7.8-2 +.
 2.3) 5...32-38? 6.40-49! 43-48 7.49x32! en zwart staat machteloos tegenover de dubbeldreiging 8.13-31, 9.32-21 en 8.13-30, 9.32-14 +.
 2.4) 5...32-37! 6.40-49 43-48 =.
2...34-40 3.15x16! 40-44 4.16-11! 44-49 5.8-3 49-32 6.3-21 32x16 7.7-2 +.

Een zeer verdienstelijke 3x3, gedragen door twee thematische winstvarianten en een goed uitgewerkte schijnoplossing.
 Score: 57 – 42 – 25 (B – M – S), leidend tot een totaal van 83,0.

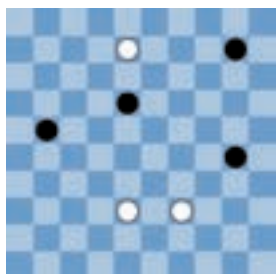

Diagram 5
 J.C. Patry, Frankrijk
 Categorie A, 5e plaats

Dit totaal bleek niet genoeg voor Rezel om zijn landgenoot **Jean Claude Patry** vóór te blijven, althans in categorie A. Zelfs ondanks dat de ambitieuze opzet van Patry hier en daar in duigen blijkt te vallen:

1.8-2! 30-35 2.39-34 21-27

Slechts weinig weerstand biedt hier een zet met schijf 10, bij voorbeeld 2...10-15 3.38-32! 18-23 4.2-24 21-26 en nu 5.24-33 of 5.24-42 dan wel 5.32-27 enz. +. Veel beter is dan ook 2...21-26 3.38-32! (de enige winstzet) en nu:
 1) 3...10-15 4.2-11 15-20 (na 4...26-31 wint 5.32-27 31x22 6.11x39! het snelst want: 6...15-20 7.34-30! 35x24 8.39-25 +) 5.32-27 20-25 (op 5...20-24 kan al 6.34-29 24x33 7.11x44 18-23 8.44-6 enz. +) 6.11-44! 18-23 7.44-6 25-30 8.34x25 26-31 9.27x36 35-40 10.36-31 40-45 11.31-27 +.

In de slotstand is schijf 25 overbodig zodat hier van een thematische variant geen sprake kan zijn.
 2) 3...26-31 4.32-27! 31x22

5.2-11 22-27 6.11-22 35-40 (na andere zetten gooien bijoplossingen steeds roet in het eten, bij voorbeeld 6...27-32 7.22x15 32-37 8.15-47 of 34-30 +) 7.22x15 40x29 8.15x16/21 +.

3.34-30! 35x24 4.2x30 10-14

Na andere zetten kan volgen:

1) 4...27-31 5.30-19 10-15 6.38-33 15-20 7.33-29 enz. +.

2) 4...10-15 5.38-33! 15-20 6.30-25! 20-24 7.25-9! 24-29 [op 7...18-22 wint naast 8.9-13 24-30 9.13x35 27-32 10.35-24 enz. ook nog 8.9-4 24-30 9.33-29! 30-35 (of 9...22-28 10.4x31 28-32 11.29-24 30x19 12.31-4 of

31-42 enz. +) 10.29-23 35-40 11.23-18 22x13 12.4x45 27-32 13.45-29 32-37 14.29-47 +] 8.4x31! 29x38 9.31-48 met fraaie winst.

5.30-25! 27-32

Of 5...14-19 6.25-9 18-22 7.38-32 +.

6.25x27! 32x21

Anders 6...32x43 7.27x49 +. **7.38-32 21-26 8.32-27 +.**

De stand **10,18,27/38,D30 z.a.z.** is een leuke vondst, dat zonder meer! Maar helaas zat het Patry met de uitwerking van dit gegeven niet echt mee.
 Score: 60 – 49 – 28 (B – M – S) en een alleszins goed totaal van 93,0.

Wordt vervolgd.

advertentie

ER GINGEN U AL MEER DAN 200 MILJONAIRES VOOR...

**NU DE
EERSTE MAAND
GRATIS!**

GA NAAR
WWW.LOTTO.NL

BENT U DE VOLGENDE LOTTO- MILJONAIR?

KIES VOOR LOTTO EN WORD OOK MILJONAIR!

- In de eerste helft van 2006 al **14 winnaars van miljoenenprijzen!**
- Elke zaterdag kans op de **Jackpot van € 4.000.000** of meer!
- Elke dag kans op de **hoofdprijs van € 1.000.000!**
- De **laagste inleg** van Nederland: € 1 per Lot per trekking

GA SNEL NAAR WWW.LOTTO.NL EN WORD OOK LOTTO-ABONNEE!

Als Lotto-abonnee loopt u elke dag het grootste risico om miljonair te worden. Maar dat niet alleen. Als abonnee levert u een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de Nederlandse sport. **Want na uitbetaling van al het prijzengeld komt het grootste deel van de opbrengsten ten goede van de sport.** Lotto is daarmee na de overheid de grootste financier van de Nederlandse sport. Topsporters maar vooral ook amateur-sporters in heel Nederland profiteren daarvan.

Lotto®

HET GROOTSTE RISICO OM OOK MILJONAIR TE WORDEN.

LEEN DE ROOIJ
BENONIGAARD 19
6831 BL ARNHEM
L.DE.ROOIJ@XMSNET.NL

Gekke mensen, die problemisten

"Zijn al die damproblemisten een beetje gek?" vroeg mijn moeder nadat haar opnieuw een wild verhaal ter ore kwam. Haar zoon was terecht gekomen in een wereld van lieden met grote ego's; tot autisme neigende wereldvreemden en luid scheldende woestelingen. Zo zag de wereld van de damproblematiek er rond 1960 uit. Met de eerste vijf diagrammen laat ik u afdalen in de krochten van de menselijke geest.

Diagram 1

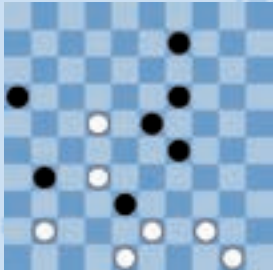

Diagram 2
G.A. Cremer

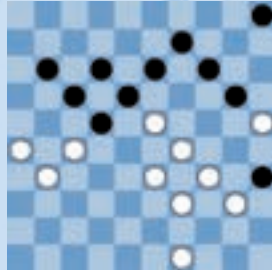

Diagram 3
G.W. Zonneveld

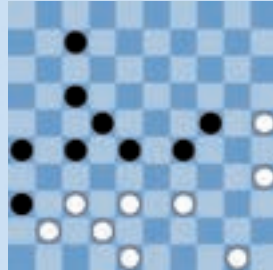

Diagram 4
W.B. Monsma

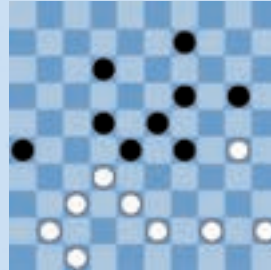

Diagram 5
J.H.H. Scheijen

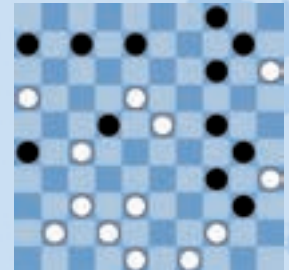

Diagram 6
J. de Wit

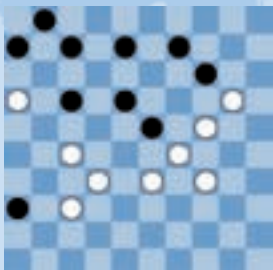

Diagram 7
D. de Ruiter

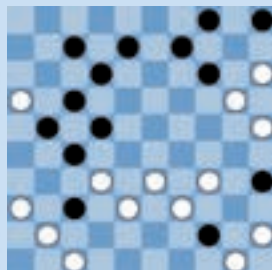

Diagram 8
P. Kuijper

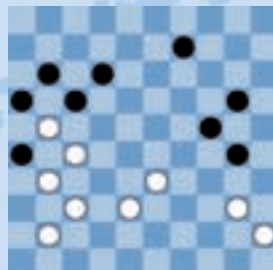

Diagram 9
A. van Mourik

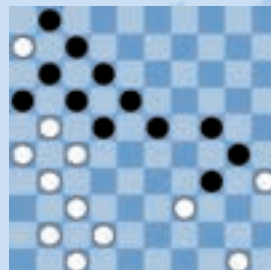
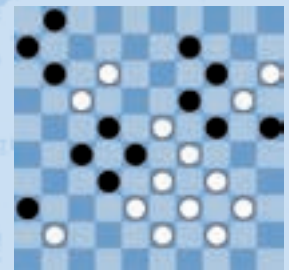

Diagram 10
H. Wilsens

Uit piëteit vermeld ik bij het eerste probleem de auteursnaam niet. De maker van dit probleem doodde zijn vrouw. Waarschijnlijk was het een groot drama, want de man stond bekend als goedmoedig en geduldig. Wie jarenlang bij dezelfde partner verblijft, heeft soms wel eens een kwade neiging, maar tussen drang en daad zit gelukkig een brede kloof. Meneer 1 verbleef bijna zijn hele leven in een psychiatrische inrichting en ook toen hij genezen werd verklaard, bleef hij in een beschermde omgeving wonen. Hij beleefde veel plezier aan zijn (dam)problemen. Wie een brief ontving van Cremer, kon onmiddellijk constateren dat er iets met de man niet in orde was. Hij schreef met grote hanenpoten en hield een verward betoog, waarin hij zichzelf als een groot wiskundige beschouwde en uitgesproken meningen had over zijn eigen en andermans problemen. Zijn vader was predikant geweest en Cremer jr. leed kennelijk aan godsdienstwanen. Middenin een betoog hield hij merkwaardigerwijs plotseling op als hij vier kantjes had volgeschreven. De man stierf (overigens op hoge leeftijd) even zielig als hij had geleefd. Na een thuiswedstrijd van damclub Veendam, werd hij 's morgens doodgevroren in de berm van de weg gevonden. Zo zielig als Cremer was, zo irritant en eigen-gereid was Zonneveld. Zijn scheldkanonnades waren soms bijzonder origineel, maar minder plezierig voor de slachtoffers. Hij wist zich bij

een breed dammerspubliek gehaat te maken. Ongegeneerd waren zijn aanvallen op Jan Scheijen, die hij betichtte van slordigheid en plagiaat. Het eerste was ongetwijfeld waar, maar het tweede volkomen uit de lucht gegrepen. Wie de volgende passage leest, waarin de toenmalige probleemredacteur van Het Damspel aan de kaak werd gesteld, beschouwt Theo van Gogh als een watje (uit Zonnevelds blad: De Geheime Zender van oktober 1940): "Het is diep droevig dat het toonaangevende damblad 'Het Damspel', dat zo gaarne andere redacteurs van damrubrieken bekritiseert, zich beroemen kan op zulk een wrakke rubriekverzorging. Het is zeker een aansporing waard aan zulk een technisch hoogstaand blad medewerking te verlenen; zelf doe ik het liever aan een almanak die onder de Zoeloe-kafers verschijnt." Zonneveld was overigens een zeer verdienstelijke problemist. Monsma was absoluut niet gestoord, maar wel heel apart. Max Douwes kwam op een dag bij hem in Groningen op bezoek, toen hij de bewoner in een trieste stemming in diens woning aantrof. "Wat is er aan de hand" vroeg Max, "en waar zijn al je meubels gebleven?" "De kat is weggelopen", zei Monsma, met tranen in zijn ogen. "En waar is je vrouw?" vroeg Max. "Mijn vrouw is er ook vandoor." Monsma was samen met G.L.Gortmans de grondlegger van de moderne problematiek en opsteller van de 'Scherpe Regels'.

Het verhaal van Jan Scheijen is uitermate triest. De (toen nog) gemoedelijke Limburger maakte zich in de vijftiger en zestiger jaren als probleemredacteur van De Problemist zeer geliefd. Hij onderhield honderden contacten, schreef vele brieven en ontving zijn damrelaties vriendelijk bij zich thuis. Menigeen heeft in huize Scheijen een vakantie doorgebracht. Tijdens de uitoefening van zijn politiedienst werd hij op een kermis van achteren aangevallen en over de grond gesleurd. Hij werd blijvend invalide en kreeg te kampen met chronische hoofdpijn. Zijn karakter veranderde totaal en hij werd uiteindelijk bijzonder achterdochtig. Als ik hem bezocht, schold hij op alles en iedereen. Alleen als het dambord op tafel kwam, leefde hij weer op. Helaas werden zijn veelal onsamenhangende verdachtmakingen gepubliceerd in Dam-Eldorado, het blad waarvan hij eindredacteur was. Na zijn dood in 1986 volgde ik hem in die functie op. Er werd gestopt met het plaatsen van dubieuze artikelen, maar kennelijk was dit niet naar de zin van het lezerspubliek.

Bij mijn weten zijn de auteurs van de problemen 6 t/m 10 geheel normaal. Wilt u de oplossingen tot een maand na verschijning van dit nummer sturen naar mijn (e-mail)adres? Er wordt onder de oplossers een prijs verloot van 25 euro of desgewenst een abonnement op De Problemist.

OPLOSSERS, WAAR BLIJVEN JULLIE?

Van veel kanten krijg ik complimenten over de leesbaarheid van deze rubriek. Alleen merk ik dat niet aan het aantal oplossers. Dat is jammer. Een enkeling schreef mij dat hij een ladderwedstrijd op prijs zou stellen. Mocht u zich, wegens het gemis van een ladder laten weerhouden om nog langer mee te doen, schrijf mij dat dan. Het is voor mij ontmoedigend om weinig respons (althans van de oplossers) te krijgen.

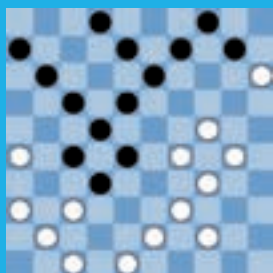
OPLOSSINGEN JUNI 2007

2. 20,9,4,38,17,17. Leuk meerslagwerk. Er is enige inspanning nodig om de stand te verklaren. De laatste zetten waren 27-22 (36x18) 32-27 (28-33)
3. 1,427,38,40,15(44)38,50. Er waren welwillende reacties aan het adres van deze gelegenheidsproblemist, maar men vond de stand toch te gekunsteld.
4. 29,30,40,20,21,41,15,4,38,49(41)39. Er was veel lof voor dit knappe probleem, maar de pret werd bedorven door een bijoplossing: 14,24,24 en wit blijft een volle schijf voor. Jammer!
5. Na bijplaatsing van een zwarte schijf op 25: 23,4(14A)38,30,35. A(28)330,45. De eerste zet is, dankzij de gulheid van wit heel apart. Voor wie mocht twijfelen aan de kundigheid van Hein Wilsens, plaatsen we in de nieuwe serie een van zijn vele prachtige problemen.
6. 10,11!! (voor wie het nog niet door heeft: zwart moet 49x17 slaan) 4,10,2. Guerra. Een van de oplossers schreef: "Een gouden vondst om 11,4 te combineren met 10 en daarna 4-10. Een juweel. Daar sluit ik me graag bij aan."
7. Na verplaatsing van 16 naar 26: 24(29)272,21,5,19,50. Arjan Timmer schreef dat het probleem met 29 op 30 gemaakt is door Eric van Dusseldorp. Zie: ericsdamsite.com.problemen71-80, nr.80. We weten niet wie hem eerder heeft gemaakt, maar Eric heeft hem voor zover we kunnen nagaan eerder geplaatst.
8. 20,24,20,11,2,5(42)37,41 Een vlot meerslagprobleem.
9. 12,23,472,24,21,33,17,43,37,9,4(21A)16(11,11)21 A(19)36+ Een lekker lopend geheel. Arjan Timmer ziet liever de volgende zetting, waarin de stand gelijk en de schijvenverdeling beter is.

Diagram 11

Arr. A.Timmer.
Oplossing 23, enz.

10.31(27A)32,40,28,
43,2(38)42,24,5, enz.
A(24)30,39,32,2 Een
mooie slagkeus aan
het begin.

De prijs gaat deze keer naar Jacob Reiffers uit Epe. Gefeliciteerd! Het wordt een geldprijs, want de winnaar is abonnee van De Problemist.

Foto: Bruinsma, rechts zonder pet.

100 JAAR NOTATIE!

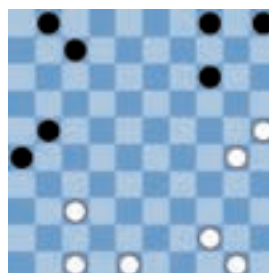
Van damgrootheden uit het verleden is vaak weinig bekend in het Friese spel. Een van de oorzaken daarvan is, is dat er zo'n honderd jaar geleden nog niet echt een idee was hoe men een dampartij moest noteren. De notatie werd precies 100 jaar geleden naar Fryslân gehaald dankzij een briefwisseling tussen F.C. Hemmens uit Groningen, die een boekwerkje wilde schrijven over verschillende bordspelen, en Jan Bruinsma, een topdammer uit Witmarsum. Jan Bruinsma werd op 10 maart 1868 geboren in Witmarsum en had als speelgoed alleen een dambord (tegenwoordig is dat wel anders). Het duurde het dan ook niet lang dat hij opviel met zijn damkunsten, op 12-jarige leeftijd wist hij tijdens een dampartij in Bolsward al menig topspeler te verslaan.

Door zijn prestaties en de liefde voor het damspel speelde Bruinsma op vele wedstrijden en zelfs buiten de provincie, Leek (Gr.). In 1907 speelde Bruinsma de volgende partij en voor zover mij bekend is, is dit de oudste genoteerde partij. Het is een leuke partij om na te spelen en geeft een goede indruk hoe het verloop van een dampartij Fries Spel zo ongeveer kan gaan.

De tegenspeler is helaas niet bekend.
Bruinsma (wit)

01.31-26 20-25 02.37-31
14-20 03.32-27 17*37
04.41*32 16-21
05.26*17 12*41 06.46*37
07-12 07.34-30 25*34
08.39*30 20-25
09.44-39 25*34 10.39*30
12-17 11.30-25 17-21
12.36-31 21*41
13.37*46 10-14 14.40-34
18-22 15.32*12 08*17
16.34-30 11-16
17.42-37 17-21 18.37-31
21*41 19.46*37 16-21
20.33-29 19*39
21.38*40 21-26 22.30-24
14*34 23.40*29 13-19
24.29-24 19*30
25.35*24 15*35 26.45*25
09-14 27.24-20 06-11
28.20*09 03*14
29.43-39 11-16 30.39-34
02-07 31.34-30 16-21
32.49-44 en de stand
spiegelt:

Diagram 1

32. ... 21-27
33.37*17 07*27 34.30-24
14*34 35.44*24 27-31

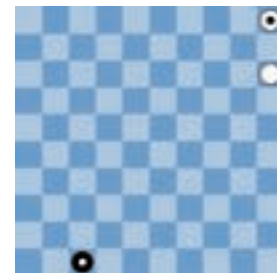
FRIES DAMMEN

MARTEN WALINGA
BUORREN 10
8845 SG WAAKSENS
MARTENWALINGA@
HOTMAIL.COM

36.24-20 01-07
37.50-44 07-12 38.48-42
05-10 39.20-15 12-18
40.44-39 31-36
41.39-33 18-22 42.42-38
26-31 43.47-41 36*47
44.33-29 47*20
45.25*03 31-37 46.03-
21 22-28 47.21-32 37-42
48.32*05 42-47 Zwart haalt
nog een dam!

Diagram 2

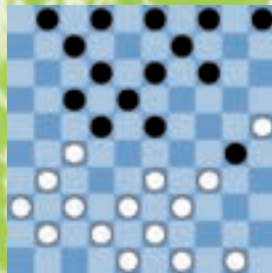
Wel bijzonder is te vermelden dat Hemmens nog meldt over de drie-zetten-regel van het Fries dammen: "En, als men 1 schijf heeft en 1 dam tegen 1 enkelen dam, dan moet na 3 zetten met den dam, diens schijf weer 1 zet minstens doen." Op zich klopt deze regel wel, maar momenteel geldt deze regel altijd, wanneer men een dam behaalt en er ook nog 1 of meer schijven bij heeft.
49.15-10 47-29 50.10-04 en wit heeft 2 dammen, tegenwoordig geldt dat in de stand 2 dammen tegen 1 dam dit in maximaal 7 zetten beslist moet zijn en dat de partij anders remise is. In afwijking hiervan schrijft Bruinsma aan Hemmens dat de speler met 2 dammen dan nog 6 zetten heeft om te winnen... 29-45 51.04-13 45-40 52.13-09 40-49
53.09-03 en Bruinsma wint.

Jan Bruinsma werd tijdens de officiële kampioenschappen in 1931, 1932 en 1933 kampioen.

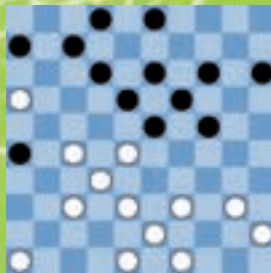
HARRY DE WAARD

Diagram 1
19.37-32?

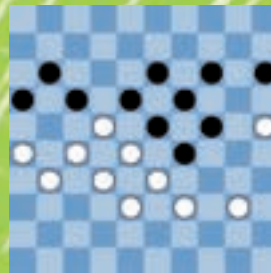
M.Meulenbeld – J.Dallinga 0-2
1A: DIOS Achterhoek – EDC, 15-09-2007
19.37-32 17-21 20.27x16
22-28 21.33x22 18x27
22.32x21 23-29 23.34x23 2-8
24.25x34 12-18 25.23x12 8x46

Diagram 2
31.39-33?

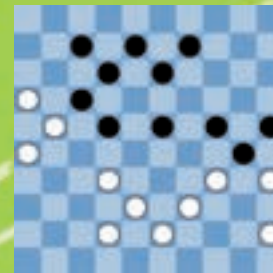
A.van Beelen – E.Remmerswaal 0-2
1B: LDG – Westland Dam Com 2, 15-09-2007
31.39-33 24-29 32.33x24
19x30 33.28x17 7-11
34.16x7 2x33

Diagram 3
43.16-21?

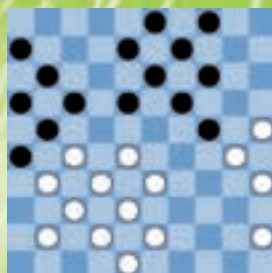
G.Prinsen – J.Ramdien 2-0, 1B: Gandhi – DOS, 15-09-2007
43.16-21 44.27x7 18x36
45.7-1 13-18 46.40-35 29-34
47.39x30 36-41 48.26-21
17x26 49.28-22 18x27
50.1x47

Diagram 4
41.38-33?

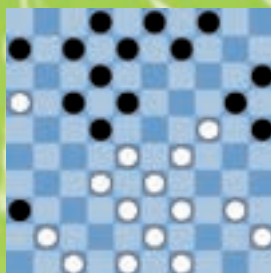
B. van de Werff – J.Hoogterp 0-2
2A: Huizum 3 – Fortuin Dokkum, 15-09-2007
41.38-33 23-28 42.32x23 22-27
43.21x32 24-29 44.35x24 29x47
45.34-29 25-30 46.24x35
47x15 47.39-34 9-14
48.35-30 13-18 49.45-40
18x29 50.34x23 7-11 51.16x18
17-21 52.26x17 8-13
53.18x20 15x29

Diagram 5
27.46-41!?

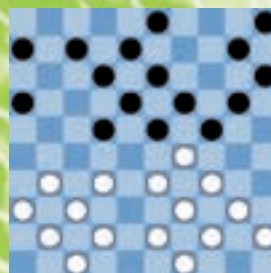
S.Betten – T.Janmaat 1-1
2C: WSDV - Zaanstreek 2, 15-09-2007
27.46-41 24-29 28.33x24
18-22 29.27x18 13x33
30.24x2 4-10 31.38x29 21-27
32.32x12 11-17 33.12x21 16x49

Diagram 6
22.41-37?

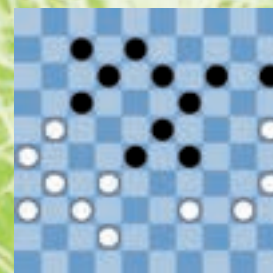
J. van Loenen Jr. – C.Remeijer 1-1
Hoofdklasse A: MTB Hoogeveen - IJmuiden, 15-09-2007
22.41-37 18-23 23.29x27
20x29 24.33x24 7-11
25.16x18 17-22 26.28x17 8-12
27.17x8 2x35

Diagram 7
18.3-9?

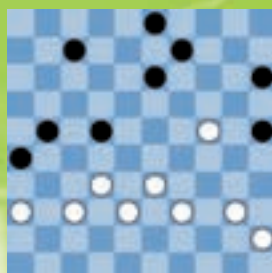
A.Elgersma – H.Prak 2-0
1A: Harderwijk – Het Noorden Groningen 2, 29-09-2007
18. 3-9 19.32-28 23x32
20.37x17 12x21 21.31-27
21x32 22.41-37 32x41
23.42-37 41x32 24.29-23
18x38 25.39-33 38x29 26.34x1

Diagram 8
41.13-18!?

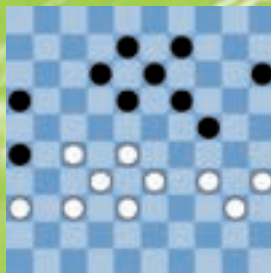
H.de Witt – C. van der Schaaf 1-1, 1B: DOS – VAD, 29-09-2007
41. 13-18 42.39-33 29x16
43.37-32 28x48 44.40-34 48x30
45.35x13

Diagram 9
41.9-14!?

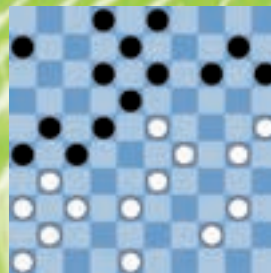
D.Peppelenbos – J. van der Veer 1-1, 2B: Zwolle – DAMRa, 29-09-2007
41. 9-14 42.24-20 15x24
43.32-27 21x34 44.40x27 7-12
45.27-22 25-30 46.33-29 3-9
47.37-32 9-13

Diagram 10
40.34-29!?

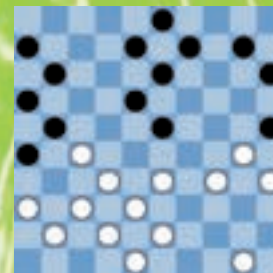
R.Lachman – R.Leonara 1-1, 2D: ODB Haeghe-Z 2 – Samen Sterk, 29-09-2007
40.34-29 18-23 41.29x7 24-29
42.33x24 19x30 43.35x24 8-12
44.7x18 13x22 45.32-27 22x31
46.36x27

Diagram 11
28.6-11?

T. van den Broek – W.Okrogelnik 2-0
Hoofdklasse B: TDV – Raes damclub Maastricht, 29-09-2007
28.6-11 29.29-24 18x20
30.33-28 22x42 31.31x22 42x31
32.36x9

Diagram 12
25.15-20?

M.Bremer – R. van Velzen 2-0, Hoofdklasse B, RDC – CEMA De Vaste Zet, 29-09-2007
25.15-20 26.37-31 26x39
27.42-37 21x32 28.37x19 13x24
29.30x19 39x30 30.35x2

TALENTONTWIKKELING EN TOPSPORT 2007

DOOR JOHAN KRAJENBRINK

Talentontwikkeling KNDB is gecertificeerd voor 2007 en voor 2008. We hebben voor 2007 en voor 2008 drie sterren gehaald van de maximale vijf. Daarom hebben we voor 2007 en voor 2008 ook een ruim financieel budget: per jaar een kleine 70.000 euro. Er waren niet veel sportbonden die beter waren.

Opgemerkt moet worden dat bij ons bij die certificering alleen de mannen/jongens meetellen als topsportonderdeel. Veel sportbonden kunnen wel financieel scoren in twee onderdelen. Hoofddreden: het vrouwendammen is in te weinig landen aanwezig om als topsportonderdeel aangemerkt te worden door NOC&NSF.

Natuurlijk bleek bij de certificering dat er nog veel beter kan. We zijn allemaal al bezig om het nog beter te doen in 2007. Een belangrijk punt dat beter kon was dat onze talenten meer moeten kunnen trainen en meer moeten kunnen spelen. En er is ook véél méér gespeeld in 2007. Dat doel is gehaald! De zogenaamde T1 talenten (wordt trouwens IT: internationaal talent) hebben in 2007 een budget voor een wekelijkse individuele training en natuurlijk hebben zij ook nog de verschillende centrale trainingsgroepen. Sommige talenten volgen zelfs twee centrale groepen en dat was de afgelopen jaren eigenlijk nooit het geval.

Ook werd er overal gespeeld door T1 en T2 (wordt trouwens NT: nationaal talent) talenten, grotendeels betaald door talentontwikkeling, en bijna altijd met ondersteuning door coaches die zijn aangesteld en betaald worden door talentontwikkeling. Maar we moeten toch verder kijken en kritisch zijn! Want er volgt weer een nieuwe certificering in 2008: voor 2009 en de jaren daarna. Ik merk dat alle sportbonden daarvoor zwaar in training zijn en het beter willen doen dan de vorige keer. Wat probeert de KNDB allemaal nog meer te doen, behalve dan het al genoemde wezenlijke punt van méér trainen en méér spelen. Wat proberen we dit najaar allemaal nog te doen, voorbeelden:

1. **Nieuwe selectie T1 en T2 talenten voor 2008.**
2. Helder moet eind 2007 zijn **hoeveel dagen** T1 en T2 hebben besteed aan damtrainingen en damwedstrijden. Dit is een erg belangrijk onderdeel bij de certificering. Terecht! De verschillende talenten zullen op basis van hun logboek eind 2007 een overzicht aanleveren.
3. Rik Keurentjes is ver met het opstellen van een lijst met **dammaterialen** (bijvoorbeeld boeken en tijdschriften) die een talent op een bepaalde leeftijd moet hebben. Hier kan bijvoorbeeld een aanschafadvies aan een talent uitkomen. Dit alles geldt trouwens ook voor trainers en coaches die actief zijn voor talentontwikkeling.

4. Maarten Kolsloot is actief als **mediatrainer**. Daar willen we natuurlijk mee doorgaan. Talenten kunnen artikelen over henzelf naar hem opsturen voor commentaar.

5. We hebben niet van alle **trainers en coaches** die actief zijn voor talentontwikkeling hun hoogste damtrainersdiploma en hoogste 'gewone' opleidingsdiploma. Ook dat is erg noodzakelijk bij de certificering.

6. Trainers/coaches is ook gevraagd mee te denken over welke spelers/spelsters de **selectiedag** voor de centrale trainingen op 3 november konden bezoeken.

7. Doel is dat dit najaar op de KNDB-site een nieuwe en verbeterde versie van het zogenaamde **Meerjarenopleidingsplan (MOP)** verschijnt. In dat MOP staat de opleiding tot topdammer. Doel is ook dat bij dat MOP veel verbeterde bijlagen verschijnen, bijvoorbeeld een document over IT/NT-talenten, functieomschrijvingen trainers en coaches en info over de regio-groepen.

8. Doel is ook dat eind 2007 ons nieuwe **talentvolgstelsel (TVS)** operationeel is.

Tot slot, maar zeker niet onbelangrijk: voor onze topsport speelt op dit moment de mooie regeling Coaches aan de top. Die regeling zorgt voor de betaling van een trainer/coach. Veel trainers/coaches in veel sportbonden zijn al via deze regeling voltijds actief als senioren trainer/coach. De KNDB is al enige maanden bezig om te kijken of we Rob Clerc kunnen voordragen voor deze regeling. De meeste lezers zullen weten dat Clerc als trainer/coach erg actief is geworden, bijvoorbeeld bij het afgelopen WK senioren in Hardenberg, maar bijvoorbeeld ook bij belangrijke toernooien als het Bijlmer-toernooi in Amsterdam en het Hiltex-toernooi in Zeeland.

Het is trouwens de vraag of we een alternatief hebben voor het doen van zo'n aanvraag. De situatie is namelijk zo: in het slechtste geval hebben we per 1/1/2009 en géén geld voor topsport (want een tijdelijke regeling voor de KNDB loopt af eind 2008) en ook niemand die nog iets kan doen voor onze topspelers. Het doel van zo'n voltijdstrainer/coach is dat hij gaat trainen en reizen met onze topsporters. En dan niet een beetje, maar dus voltijds! Als topsportcoördinator vind ik dat we géén keus hebben en moeten proberen een goede voordracht te doen wat betreft Rob Clerc. Het past bij andere stappen die we zetten, dus ook bij talentontwikkeling, en al die stappen gaan naar méér trainen en méér spelen.

Ingezonden brief

Met belangstelling het artikel van Fred Ivens gelezen: reünie Vriendendamkring (Damspel april 2007). Kan het niet laten even te reageren. Heb zelf als dammer de gloriejaren van de Vriendendamkring volop meegemaakt en tenslotte wordt mijn naam ook vermeld in dit artikel. Psychologisch interessant om te lezen, hoe een enkeling terug kijkt op zo'n periode van 40 jaar geleden. Een mengelmoes van borrelpraat en sterke verhalen. Waarbij ik wil aantekenen dat deze 40 jaar geen aantasting zijn geweest van mijn geheugen. Het zal allemaal wel grappig bedoeld zijn, maar...

*1) In mijn hele leven ben ik nooit 'potje los' geweest (zoals letterlijk wordt benoemd).
2) Nog nooit met een vriend op stap geweest en alleen diep in de nacht thuisgekomen. 'Samen uit, samen thuis' is altijd mijn motto geweest in vriendschap. Het 'leuke' van journalist zijn is, dat je je eigen verhaal vorm kunt geven mede en via uitspraken van een aanwezige fantast (die ook nog eens geen enkele affiniteit met mij en de damsport heeft). Ontbreekt zo'n fantast, dan kan de journalist altijd nog de taxichauffeur opvoeren. Dat blijft ook een klassieker.*

*Met vriendelijke groet,
Sallie (Salomon) de Jong*

JEUGDLEIDERS-CONGRES

Het jeugdleiderscongres in Velp van zaterdag 3 november. Centraal op het jeugdleiderscongres stonden meisjesdammen en schooldammen voor de DamZ!-doelgroep.

LEO ALIAR
SASSENHEIMSTRAAT 14
6843 MK ARNHEM
(026) 381 79 97
L.ALIAR@CHELLO.NL

Oude kijkjes

Eerlijkheidshalve valt het niet mee om telkens mijn artikel bijtijds in te leveren. Dit om de eenvoudige reden dat ik wacht tot het laatste ogenblik dat iets binnenkomt dat ook mee kan in mijn artikel. Het wil niet altijd lukken. Daarom zult u dit keer een artikel aantreffen dat niet meteen aan de actualiteit is gebonden. Maakt dat het lezen en naspelen minder leuk? Ik dacht het niet. Veel plezier. En volgende keer staat een fragment van u erin.

Ik ben door Leo v.d. Mey uit Beverwijk getipt over de stand van diagram 1. Dit naar aanleiding van het verschenen verzameling van dam op vooraf bezet veld van Piet Levels uit Huissen en mij. Hierin miste hij de namen van hiergenoemde spelers. Het gaat hier om een fragment uit de onderlinge competitie van A.D.A. Ammerzoden uit vervlogen tijden. Na 35-30? van Th. Dekker haalde M. Verlouw met zwart uit met 23-29 33x24 18-22 27x20 12-18! (ziet men gauw over het hoofd) 24x22 15x42 47x38 21-27 32x21 16x47.

M. Verlouw

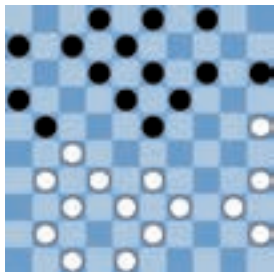
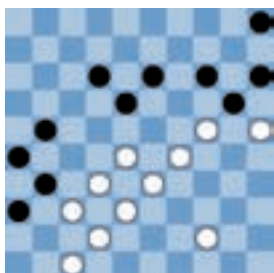

Diagram 1
Th. Dekker

De stand van diagram 2 komt uit de hoofdklasse competitie van Den Haag van een halve eeuw geleden.

G. de Stigter
Diagram 2

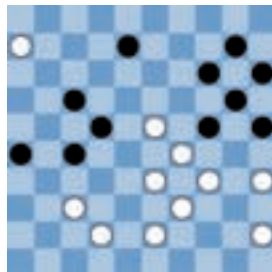
L. de Haan

De zwartspeler van RDG, de heer G.de Stigter staat

hier iets minder tegen L.de Haan van D.O.S. Delft. Zwart speelde gedwongen 12-17 in de diagramstand en na het ogenschijnlijk winnende 28-23 volgde verrassend 17-22 23x12 13-19 24x13 14-19 25x23 21-27 32x21 26x50 37x26.

De stand van diagram 3 komt uit een internationale correspondentiewedstrijd 1958-1960. P.Henry uit Lyon (Frankrijk) deed als laatste zet met zwart 12-17. G.Lefebvre uit Montreal (Canada) haalt nu een zevenklapper uit met: 37-31 26x48 33-28 22x44 43-38 24x42 6-1 48x30 35x24 20x18 1x47.

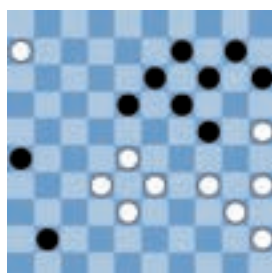
P. Henry (Lyon)
Diagram 3

G. Lefebvre (Montreal)

Na het zien van deze stand moest ik (ik weet ook niet waarom!) meteen denken aan de wereldberoemde overwinning van Baba Sy in Yalta 1961 op de Rus Agafonov.

V. Agafonov (Moskou)
Diagram 4

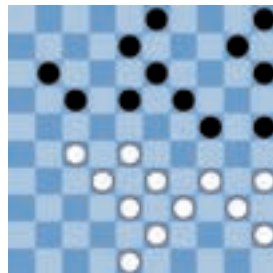

Baba Sy (Senegal)

In de stand van diagram 4 speelde Baba Sy heel geniepig 32-27! En na 18-23? heeft hij een gruwelijke (volgens Ton Sijbrands) verrassing in petto. Wit maakt het af met wederom een zevenklapper door 27-21! 23x43 6-1 26x17 25-20 14x25 35-30 24x44 34-30 25x34 1x 46.

De stand van diagram 5 komt van onze Zuiderburen. K. Bordon speelde met zwart nietsvermoedend 15-20? en begreep de zetten van O.Baeke tot een bepaalde hoogte toen deze vervolgde met 27-22 18x27 32x12 8x17 28-23 19x28 33x22 17x28 34-30 25x34 39x8 3x12 en toen het verder ging met 38-32 28x37 48-42 37x39 en 40-34 begreep de zwartspeler alles.

K. Bordon
Diagram 5

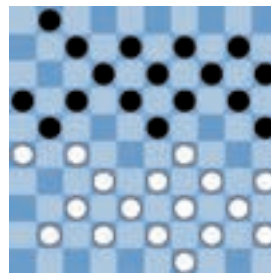

O. Baeke

De stand van diagram 6 komt uit het Nieuws Bulletin van Damclub Den Haag. Het betreft hier een fragment uit het NK sneldammen 2007. In de partij tussen Wim Bremmer en Erwin van Hierden. Bremmer met wit speelde hier 41-36 en verhinderde hiermee 19-24, want wit zou heel verrassend vervolgen met: 34-30!! 23x34 30x19 14x23 40x29 23x34 39x30 25x34. zo op het eerste gezicht nog niks aan de hand, ware het niet dat

wit verder zou gaan met 43-39 34x43 44-39 43x34 27-22 17x39 26x17 12x21 38-33 39x28 en 32x5.

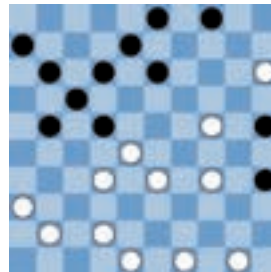
Erwin van Hierden
Diagram 6

Wim Bremmer

De stand van diagram 7 komt uit de onderlinge competitie van damclub Oisterwijk. De namen van de spelers kon ik niet achterhalen. Zwart aan zet forceert een aardige winst met een verborgen tweede zet. 22-27! 42-38 (op 15-10 27x20 10-5 11-16 met schijfwinst) 4-10! 15x4 17-22! 4x16 25-30! 28x26 30x46 16x32 46x30.

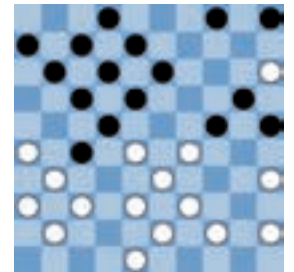
Damclub Oisterwijk
Diagram 7

In de stand van diagram 8 is een dammer betrokken waar ik nog nooit van had gehoord. De heer H. Scheibenstock uit het Noord-Afrikaanse Tunis speelde volgens mijn gegeven in deze stand met zwart 24-30? in de hoop dat wit zou slaan met 35x24 om dan verder te kunnen gaan met 27-32 38x27 18-23 27x9 4x13 29x9 20x40 45x34 8-13

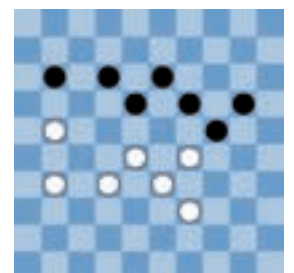
9x18 12x32 37x28 17-21 26x17 11x44. Ik denk eerlijk gezegd eerder aan een samengestelde combinatie door een Europese dammer met een schuilnaam. Wie kan mij uit de droom helpen?

H. Scheibenstock
Diagram 8

Bij de stand van diagram 9 moet ik even u als dammer in bepaalde sferen zien te brengen, anders heeft het helemaal geen zin het te tonen. Stel dat dit een fragment is uit uw eigen partij, waarbij jullie allebei in hevig tijdnood zitten. Zoiets als wederzijds 50 seconden voor het resterende 7 zetten. Uw tegenstander doet met wit 34-29 en u denkt "Yes ik heb hem!" en speelt meteen 19-23? En nu is de vraag hoe raar zult u opkijken als wit nu 33-28!! doet? Ik denk dat menigeen hier door de vlag zou gaan, of misschien wel door de grond zakken.

Joop van Looy (Haarlem)
Diagram 9

Tot slot de traditionele prijsvraag in de stand van

FOTO: DANIEL DE VREUGD

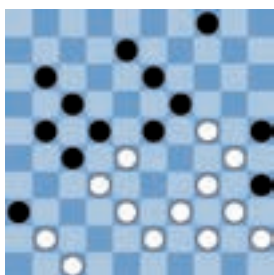
DAMMEN IN TASMANIË

Daniël de Vreugd maakte tijdens zijn vakantie in Tasmanië een foto van twee dammers van papier maché. Het papier is gemaakt van "roo poo", wat in het Australisch letterlijk kangoeroe-poep betekent! Deze dammers waren te vinden in de papierfabriek Creative Paper. Op <http://www.creativepapertas.com.au> staat onder de tab 'Artist In Residence' meer informatie over de kunstenaars.

diagram 10. Een compositie met een fraai slot, waarbij geldt wit speelt en wint. Stuur uw oplossing en graag ook een paar fraaie fragmenten, composities of clubbladen naar bovengenoemd adres. Ook tips, waar ik op het Internet damfragmenten kan aantreffen, zijn van harte welkom. Onder de inzenders van goede oplossingen wordt een damboek of damboekenbon verloot. Veel succes ermee!

PRIJSVRAAG

Diagram 10
Wit speelt en wint.

Oplossing en winnaar van de vorige keer HD september 2007. Wit 13 schijven op: 18, 28, 29, 32, 33, 35,

38, 41, 43, 46, 47, 49, 50. Zwart 13 schijven op: 7, 10, 11, 17, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27, 30, 31. Wit wint als volgt: 28-22 17x48 50-44 24x42 35x4 27x38 18-12 7x18 4x30 25x34 44-39 34x43 41-36 31-37 36-31 37-41 46x37. Na loting ging de prijs naar de man waar ik deze rubriek ook mee begon, namelijk Leo v.d. Mey uit Beverwijk.

DAMWARTAAL 6

MIJMERINGEN ROND DE WARRIGE WERELD DER DAMTERMINOLOGIE

DOOR CEES TEEUWEN

Hollandse zetjes

We zijn het volk van de verkleinwoordjes: we doen een klusje, we eten een hapje, we lopen een rondje of een uurtje om, we geven een aardigheidje of cadeautje, we schrijven een briefje. Men heeft een lijst gemaakt van de meest voorkomende woorden in het Nederlands. De top honderd wordt bijna geheel gevuld met kleine functiewoorden (de, het, van, dat, dan, ook enz.); slechts drie zelfstandige naamwoorden staan bij de eerste 100: naam, mensen en beetje. Een van die drie is een verkleinwoord: beetje. Duidelijker kan het niet.

Buitenlanders kennen dit verkleinsyndroom niet en kijken met verbazing naar onze 'je-ziekte'. Spraken dammers (om het spel wat meer status te geven?) aanvankelijk bij een slagzet graag van 'coup'; toen de Franse coups op waren kwam de aloude Hollandse verkleinwoordjescultuur weer om de hoek kijken en ontstonden het Haarlemmertje, het zetje van Weiss, het zetje van... Ach het is natuurlijk een heuse slagzet, maar wij Hollanders gaan daar niet prat op en verkleinen onze prestatie door van een 'zetje' te spreken. Is het werkelijk bescheidenheid of een vorm van omgekeerde en misplaatste hoogmoed. Een socioloog mag het in een eindschrijft uitzoeken; er zijn per slot dissertaties verschenen over nog minder schokkende zaken, of u moet 'het paargedrag van de Noordzeegarnaal in de Doggersbak' werkelijk van wereld- of nationaal belang vinden.

Goed, in aflevering 4 hebben we al een tweetal Hollandse zetjes gezien: het zetje van Lichtenberg en het zetje van Van Bergen. Nauwelijks bekende dammers die in de geschiedenis voortleven met hun eigen slagzet. Nog even – om

het geheugen op te frissen – de voorbeelden:

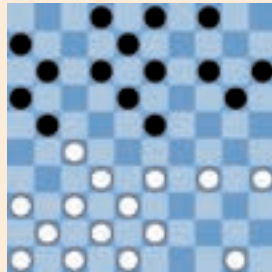

Diagram 1

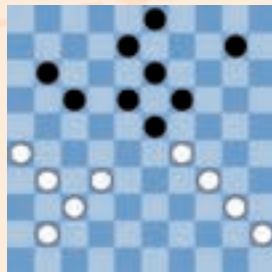

Diagram 2

1. Zetje van Lichtenberg via 27-22 (18x27) 36-31 (27x36) 32-27 (21x32) 37x10
2. Zetje van Van Bergen via 26-21 (17x26) 32-28 (23x32) 37x28 (26x46) en 29-23 enz.

Waren Lichtenberg en Van Bergen al geen nationale bekendheden. Een zekere Van Eck is dat nog minder, maar hij gaf zijn naam aan het zetje van Van Eck (diagram 3). Het ontstaat na de openingszetten 1.32-28 18-23 2.38-32 12-18 3.31-27 17-21 4.37-31 7-12 belet nu 31-26 wegens 20-24 en vervolgens 16-21, 23-29 met schijfwinst 5.42-38 21-26? Deze zet-tenreeks is gepubliceerd in het blad van de Groningse Dambond in 1938 door een zekere R. van Eck uit Veendam. De slagzet krijgt zijn naam. Ik wil niet vervelend doen, maar Groningen, Veendam, Van Eck, dat associeer ik niet met dammen. U wel? Verrek dat is Van Eck uit Veendam... ik weet het niet, het klinkt niet.

Het zetje van De Hoogh. Nooit van gehoord en dat klopt. Het ontstaat na de beginzetten 1.34-30 18-23

2.30-25 12-18 3.40-34 7-12 4.34-30 17-21 5.31-26 1-7 6.26x17 12x21 7.37-31 21-26? Zie diagram 4. Het is in het kampioenschap van Zuid Holland 1927 uitgevoerd door J. de Hoog schrijft Moser in zijn 'zak-encyclopedie'. Maar niemand spreekt van het zetje van De Hoog. Heeft men dit zetje over het hoofd gezien, is het niet tijdig gepubliceerd, is het minder mooi dan dat zetje Van Eck? Ik weet het niet; soms zijn de paden der damterminologie duister.

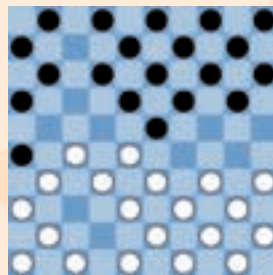

Diagram 3

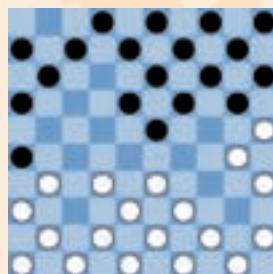

Diagram 4

3. Het zetje van Van Eck 33-29 (26x37) 27-22 (18x22) 29x7 (1x12) 32x21 (16x27) 41x21 met schijfwinst
4. Niet het zetje van De Hoogh 33-29 (26x28) 30-24 (19x30A) 35x24 (23x34) 39x30 (20x29) 38-33 en 43x1. A (23x34) 39x30 (20x29) 38-33 en 43x1

Het zetje van Raman (diagram 5). Kijk dat is nu een wat bekendere naam: Raman heeft verschillende malen deelgenomen aan het kampioenschap van Nederland en werd in 1933 zelfs kampioen. Hij schreef damboeken als 'Slaggeheimen in het damspel', een verzameling vrij ingewik-

kelde slagzetten en 'De raadselen der symmetrie'. Dit laatste boek brengt hij als een nieuwe theorie over het tempospel en de symmetrie; het nieuwe heb ik er nooit in gezien; wel heeft het een hoog curiositeitsgehalte en staat het bol van de gebakken lucht. Nauwelijks van Raman gehoord? Ook dat kan kloppen. Er schijnt iets te zijn geweest in de tweede wereldoorlog ('was je goed of fout'); daarna is hij in de damwereld min of meer doodgezwegen. Afgezien daarvan: wel een talentvol en goed dammer overigens.

Het zetje van De Heer. (diagram 6) Voor de niet-historici onder ons. In de 19e eeuw (ver voor de tijd van het georganiseerde dammen) zijn twee boeren uit de Beemster (Noord Holland) de bekendste en sterkste dammers van ons land: Aris de Heer (1806-1874) en zijn zoon Klaas de Heer (1829-1904). Klaas doet in 1886 zelfs mee aan het grote toernooi te Amiens (een wereldreis in die tijd, zou hij er met paard en wagen zijn heengegaan, of heeft hij toch maar de trein genomen?). A. Dussaut (ja, die van dat offer) wordt daar winnaar (en officieus wereldkampioen kun je nu zeggen) en Klaas wordt 3e in een veld van 25 voornamelijk Franse deelnemers. Een knappe prestatie. De zet met die naam is even knap en lastig te vinden als je hem nooit gezien hebt.

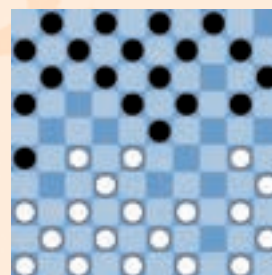

Diagram 5

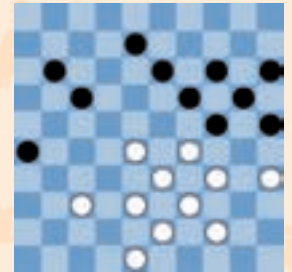

Diagram 6

5. Het zetje van Raman 30-24 (A 19x30) 28x19 (13x24) en nu 37-31 en 39-33 met slag naar 5 (B20x29) 27-22 (18x27) 32x21 en of zwart nu (16x27 of 26x17) speelt via 39-34 komt wit op dam. 6. Het zetje van De Heer 37-31 (26x37) 48-42 (37x48) 28-22 (17x28) 33x22 (24x42) 22-18 (13x22) 43-38 (42x33) 39x6 (48x30) 35x2

En dan de bekende zetjes met een plaatsnaam: het Haarlemmertje en het Rotterdammertje. Het Haarlemmertje is wel het bekendst, omdat het zo'n beetje de snelste manier is om schijven te verliezen, of - als je aan de andere kant zit - te winnen. Wie heeft bij zijn eerste damlessen vanuit de beginstand niet eindeloos de zetten 32-28 (18-23) 37-32??? of 33-28 (18-22) 39-33??? moeten spelen en herhalen. "Fout", riep de docent dan, "nu komt het Haarlemmertje." Als kind had je er heel wat weken voor nodig om dit ook werkelijk te 'zien'. Slechts de eindeloze herhaling zorgde uiteindelijk voor herkenning. Wat mijn dierbare geboorteplaats Haarlem met deze slagzet te maken heeft, daar ben ik nooit achter gekomen. Of mijn ironische en gewaagde hypothesen (in 'Eindelijk de waarheid over de oorsprong van het dammen' uit de artikelenreeks 'Randspel') dat dit duidt op de oorsprong, de bakermat van het damspel moet ooit nog eens bewezen kunnen worden.

Er zijn van die onderwerpen waar ik als trainer lang mee bezig ben. Zo'n onderwerp is rekenen. De laatste jaren is er veel gedaan op dat gebied en zijn veel trainingsvormen algemeen bekend geworden. Maar natuurlijk wil ik meer. En ik denk ook dat dat mogelijk is.

JOHAN KRAJENBRINK
PIET HEINSTRAT 45
6512 GS NIJMEGEN
(024) 360 38 05

Een voorbeeld: de meest gebruikte rekenoefening ziet er zo uit: ga zitten en ga een x-aantal minuten rekenen (niet aan de schijven zitten met je handen) en daarna laten zien wat je berekend hebt. Dit is goed, maar het kan nog wel beter, want dit is soms wat te vrijblijvend. Hoe kan het dan beter? Een voorbeeld: ik heb al eens eerder geschreven over het prachtige schaakboek van Nikolai Krogus, 'Psychology in Chess', en daar las ik ondermeer iets wat ik al wel wist, maar dat ik nog niet goed vorm had kunnen geven: zo'n rekenopdracht moet vooral gericht zijn op het nemen van een beslissing binnen een bepaalde tijd. Dus de veel gebruikte rekenoefeningen moeten echt met de klok naast je, en moeten ook echt binnen een bepaalde tijd een beslissing tot gevolg hebben, dus: ik heb gekozen voor die zet en wel hierom! De trainer en de getrainde moeten zicht hebben of beter zicht krijgen op het reken- en denkproces in die gegeven tijd. Ik probeer op dit moment verschillende opdrachten te maken met deze aspecten erbij. Ik weet nog niet precies of het gaat werken, maar ik denk dat het kan en ik denk dat het noodzakelijk is. Het is trouwens ook gewoon leuk, want trainen moet gevarieerd zijn. Vooral dat gericht zijn op een beslissing is dus wezenlijk. Ik moet dan altijd denken aan een fraaie toptraining, ooit, met de trainingsvorm 'hard-op-denken'. Daar heb ik ondermeer van onthouden dat de (zet)beslissing die iemand nam niet per se logischerwijs voortvloeide uit hetgeen gedacht was in de voorgaande tijd. Sterker: soms was er zelfs helemaal geen verband.

De conclusie lijkt duidelijk: we moeten invloed krijgen op het denkproces en rekenopdrachten moeten dus juist op gespist zijn.

Leuk is de volgende stap. Het uitwerken van het denkproces bij een bepaalde rekenopdracht. Of beter: wat het denkproces kan zijn en hoeveel tijd dat eigenlijk kosten moet, en hoeveel tijd er genomen moet worden voor de uiteindelijke beslissing. Er zo mee bezig zijn vergroot de zelfcontrole en heeft logische beslissingen tot gevolg. Ik denk trouwens dat dit moet leiden tot een nieuw KnK deeltje in 2009 met als tikkeltje arrogante titel: 'Het nieuwe rekenen'.

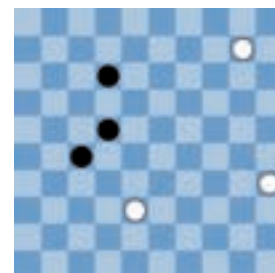
Ik besluit natuurlijk met een opdracht, zie het diagram.

De opdracht luidt aldus:

- Zwart is aan zet en heeft twee serieuze mogelijkheden.
- Je krijgt vijftien minuten.
- Je geeft beide mogelijkheden 7 minuten.
- In de laatste minuut maak je de definitieve afweging.
- Een andere aanpak mag ook: als er maar een gerichte aanpak is en je kunt uitleggen hoe en wat je gedaan hebt en hoe je dus tot een beslissing bent gekomen.
- Na vijftien minuten weet je dus je zet en kun je goed aangeven of opschrijven (!) hoe je tot deze beslissing gekomen bent.

Succes!

Diagram 1

GEORGANISEERD DOOR DE KRING VOOR DAMPROBLEMATIEK

Kerstoploswedstrijd

Ziehier een viertal composities ter oplossing, aangereikt door Martin van Dijk. Stuur uw bevindingen voor 15 januari, volledig of onvolledig, naar A. Schokker, Lomondlaan 18, 1060 PL Amsterdam. E-mail: zaschokker@hotmail.com. Onder de inzenders worden drie geldprijzen verloot van respectievelijk 50, 40, en 30 Euro en bovendien vijf jaarabonnementen op 'De Problemist'.

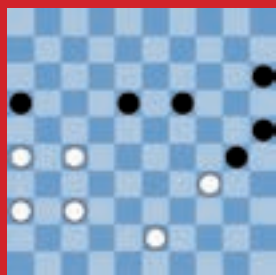

Diagram 1

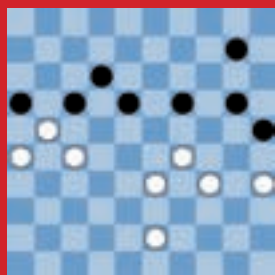

Diagram 2

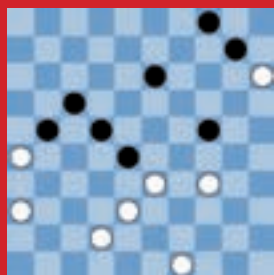

Diagram 3

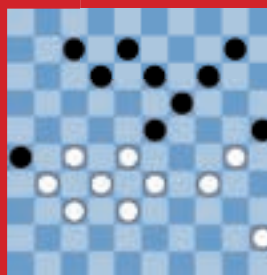

Diagram 4

Voor alle standen geldt: wit speelt en wint!

Bij Diagram 4 moet de volgende hint u op weg helpen: 'zwart zal na de witte aanval een tegenactie initiëren. Na 12 zetten mondt het probleem uit in een slotstand waarin zwart op fraaie wijze is klemgezet'.

Van Dijk houdt zich al meer dan 50 jaar bezig met de damproblematiek en heeft daarnaast een damrubriek in het Reformatorisch Dagblad. De voorkeur van Van Dijk gaat uit naar aangename standen met een goede kleurscheiding. Wat naast dit kenmerk vaak terug komt in zijn composities is de tegenactie van zwart via een combinatie die bedoeld is in schoonheid te sterven. Dit laatste zien we ook terug in de vier bijgevoegde problemen.

OPGAVEN SERIE 21:

Combineren in het eindspel

ALEX MATHIJSEN
 LANGE HEZELSTRAAT 113
 6511 CG NIJMEGEN
 ALEX@KNDB.NL

Eindspel is erg mooi, maar ook erg moeilijk. Met een dam kun je heel veel doen. In deze serie gaan we oefenen om met een dam te combineren. Dat kan op verschillende manieren. Je kunt de dam bijvoorbeeld gebruiken als vang. Maar de dam kan zich ook opofferen om een slag mogelijk te maken. En natuurlijk kan de dam ook de laatste grote slag uitvoeren. Veel plezier en veel succes!

Spelregels voor de laddercompetitie:

- Inzenden voor 5 januari anders tellen je oplossingen niet mee.
- Je kunt inzenden per e-mail of per brief.
- Schrijf je naam bij je oplossingen.
- Noteer de volledige oplossing, dus niet alleen de eerste zet!
- Een correcte bijoplossing wordt beloond.
- De prijswinnaars beginnen weer onderaan de ladder.
- Als je drie keer achter elkaar niet meedoet, val je van de ladder. Je behaalde punten blijven wel geldig en tellen bij je volgende inzending gewoon mee.
- Als je een sterretje achter je naam hebt, wordt het tijd dat je weer eens wat opstuurt.

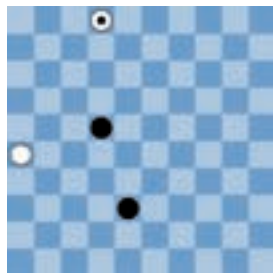

Diagram 241

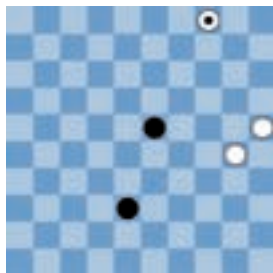

Diagram 242

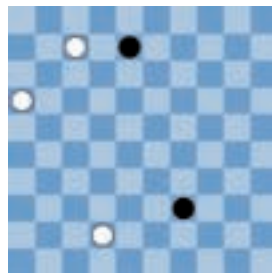

Diagram 243

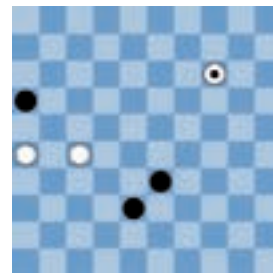

Diagram 244

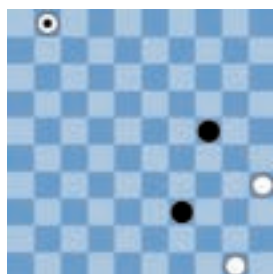

Diagram 245

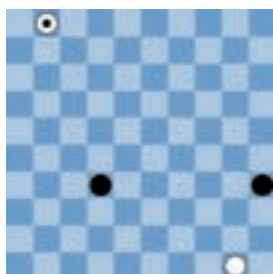

Diagram 246

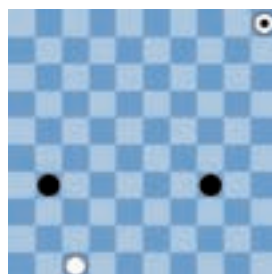

Diagram 247

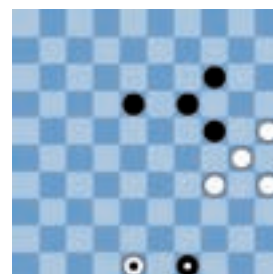

Diagram 248

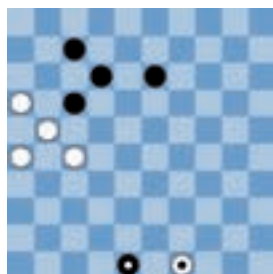

Diagram 249

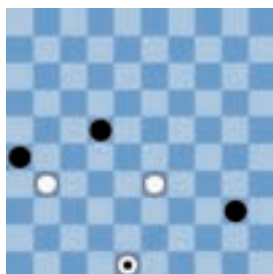

Diagram 250

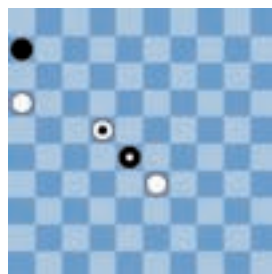

Diagram 251

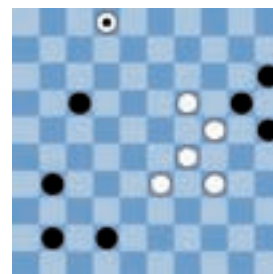

Diagram 252

Oplossingen serie 20

229. 1.28-22 17x30 2.40-34 24x42 3.34x1
 230. 1.23-19 14x32 2.38x18 12x23 3.31-27 21x32 4.37x30
 231. 1.32-28 23x32 2.27-22 17x28 3.38x27 29x38 4.43x3
 232. 1.34-29 23x34 2.40x20 15x24 3.28-23 19x39 4.38-33 39x28 5.32x1
 233. 1.28-22 17x28 2.32x14 20x9 3.34-30 25x45 4.44-40 45x34 5.39x6
 234. 1.34-30 24x44 2.28-22 17x28 3.33x22 44x33 4.38x16
 235. 1.34-30 25x23 2.33-29 23x34 3.32-28 21x23 4.43-39 34x43 5.42-38 43x32 6.37x6
 236. 1.37-31 26x46 2.28-22 18x27 3.33-28 46x23 4.29x20 15x24 5.38-32 27x38 6.39-33 38x29 7.34x5
 237. 1.37-31 26x30 2.35x24 19x30 3.42-37 21x32 4.37x6
 238. 1.29-23 18x29 2.33x24 22x35 3.32-28 20x29 4.28-22 17x28 5.38-33 28x39 6.43x1
 239. 1.25-20 14x25 2.34-30 25x34 3.27-22 18x27 4.32x21 16x27 5.33-28 23x43 6.48x6
 240. 1.34-29 23x34 2.40x20 15x24 3.27-22 18x27 4.32x21 16x27 5.37-31 26x37 6.42x11 6x17 7.28-23 19x28 8.33x11

De ladderstand

Iemand is vergeten zijn naam bij de oplossingen te vermelden. Heb je wel ingezonden maar geen punten erbij gekregen: laat het me weten!

160 pnt: René Alderliesten
 156 pnt: Conall Sleutel
 154 pnt: Roald Looge
 152 pnt: Benjamin Pruijs
 141 pnt: John B. Reade
 134 pnt: Romke Panstra en Ysbrand Panstra
 132 pnt: Lotte Aleven en Ritchie Wijnker
 120 pnt: Ester van Muijen
 116 pnt: Johan Ottens en Simon Verstegen
 115 pnt: Stephan de Boer *
 114 pnt: Ruth Scholten
 110 pnt: Tobias Pohan

Simandjuntak
 108 pnt: Ivar Jansen en Richard Kempen
 107 pnt: Jhonatan van den Hoorn
 106 pnt: Niels Verboon
 104 pnt: Steven Manders*
 103 pnt: Dirk-Jan Dekker en Timon Stolk
 97 pnt: Wouter van der Klis*
 96 pnt: Bastiaan de Gunst, Martijn de Leeuw, Ronald Neijenhuis
 95 pnt: Tom Janmaat* en Joris Ketelaars
 92 pnt: Max Vierhout*
 91 pnt: Jaco Hardenbol en Corné Leeuwestein,
 89 pnt: Bas van Berkel*
 84 pnt: Jesse van Beek* en Jannes Kromhout*
 83 pnt: Aswin Witte*

81 pnt: A. Finders en Gerwin Schimmel
 80 pnt: Larissa Schimmel
 79 pnt: Dennis de Wit
 78 pnt: Joey Nijstad
 77 pnt: Thijs Spreen Brouwer
 73 pnt: Arwin Lammers en Harmjan Lammers
 72 pnt: Laura Timmerman
 71 pnt: Thomas van der Klis
 69 pnt: Bart Turkenburg
 65 pnt: Michelle Roumans
 62 pnt: Elle Straatman
 60 pnt: Lonneke Standhardt* en Wencke Standhardt*
 59 pnt: Colinda Adams, Miranda Adams, Alex Kete-laars, Dylan van Schie*
 58 pnt: Roel v.d. Hek
 54 pnt: Lisa Aleven
 49 pnt: Maaike Kamer en

Nieuwe arbiters

GESLAAGDEN ARBITERSCURSUS IN DEN HAAG

Op vier donderdagen in de maanden oktober en november organiseerde de Arbiterscommissie van de KNDB, in samenwerking met Fred Versteeg, een cursus in Den Haag. In totaal waren er dertien kandidaten, allemaal afkomstig uit de provincie Zuid-Holland. Van de dertien kandidaten legden tien het examen af. Acht van hen slaagden voor het examen. Daarbij haalde Guido v.d. Berg de maximale score van 30 punten. Twee kandidaten haalden niet het vereiste aantal punten en krijgen dit jaar nog gelegenheid om een herexamen af te leggen.

De nieuwe arbiters. Boven van links naar rechts: Ratan Ganeshie (Rotterdam), Alex Kruyshoop (Den Haag), Jeroen Kos (Den Haag), Anko Baksoellah (Den Haag) en Johan Pronk (Delft), en onder van links naar rechts Djin Jharap (Capelle a.d. IJssel), Guido van den Berg (Rotterdam) en Matthijs Broek (Vlaardingen).

NIEUWE ARBITERS-OPLEIDING IN MONTFORT

De arbiterscommissie van de KNDB organiseert een opleiding voor nieuwe arbiters in Montfort, bij Roermond. Deze opleiding is niet alleen interessant voor degenen die als arbiter willen optreden bij KNDB- of provinciale wedstrijden, maar ook voor wedstrijdleiders, jeugdleiders etc. die meer willen weten van (de achtergronden van) het Spel- en Wedstrijdreglement.

De opleiding staat open voor iedereen vanaf 16 jaar, en vindt plaats op vier woensdagavonden, en wel 9, 16, 23 en 30 januari. De eerste drie data zijn de cursusavonden. De lestijden zijn van 19.00 uur tot uiterlijk 22.30 uur. Op 30 januari vindt het examen plaats. Dit duurt van 19.00 – 20.30 uur.

De eigen bijdrage voor deze opleiding is € 12,50. Reiskosten zijn voor eigen rekening. Het is ook mogelijk om alleen examen te doen. Dan is de eigen bijdrage € 7,50.

Voor meer informatie en opgave: Hans Robben, Dubceksingel 118, 6716 RE Ede, 0318-690079, h.robben@tiscali.nl. Opgave is mogelijk tot 5 januari. De deelnemers krijgen enkele dagen van tevoren de stukken toegestuurd en verder bericht over de locatie.

tijn, Bertus Scheer, Anne Schippers
11 pnt: Henri Adams, Maarten van Nieuw Amerongen*, Melanie Voskuil
10 pnt: Roy de Bruin *
3 pnt: Wessel Dekker

Adriaan Molendijk
48 pnt: Nico van Engelenhoven*, Sanne Hoksbergen*, Anna Kusters, Matthias Timmer*, Fu-Lai de Wit*
47 pnt: Sander van den Broek en Arie v.d. Weteringh
45 pnt: Jan Langeveld en Martin de Vink
42 pnt: Noortje van den Brink*
41 pnt: Marjan van Maurik
38 pnt: Gérard Straatman
37 pnt: Wesley Lichtendonk
36 pnt: Wout Aleven, Pepijn van den Brink, Lars Knol, Koen van Zon*
35 pnt: Denise van Dam
34 pnt: Jan Jaap de Heer en Michiel Torn
33 pnt: Patrick van der Vlist
27 pnt: Ismaël Moorrees en Rafaël Moorrees
24 pnt: Thijs Alderliesten, Wilco ten Caat, Jeroen

Cremers, Luuk Gerritsen*, Max Gerritsen*, Heleen Groenenberg*, Folkert Jansen, Sarah Lamochi, Mara Langeveld, Mark Looman*, Roald Straalman, Anne Wouda*, Niek van Zoelen*
23 pnt: Bert Aalberts, Brun Bergsma, Marco de Leeuw, Jasper Verhoef
22 pnt: Martijn van IJzenendoorn, Rutger Oskam, Bas Ramaekers
21 pnt: Rick Hartman* en Alex Moorrees
19 pnt: Raoul Bruens
18 pnt: Fians Moorrees
17 pnt: Soraya Lamochi
16 pnt: Sander Beltman * en Ron ten Caat
14 pnt: Jan Kroeze
12 pnt: Thijs van den Broek, Jan Groenendijk, Benjamin Guicherit, Anne Molenaar, Hugo Molenaar, Fians Moorrees, André de Raad, Brian van Ringeles-

De prijswinnaars zijn René Alderliesten, Conall Sleutel en Roald Looge. Van harte gefeliciteerd! Het prijsje krijgen jullie binnenkort toegestuurd.

OPROEP OPEN NK VETERANEN 2008

DOOR HENK KLEINRENSINK

Van maandag 21 april tot en met vrijdag 25 april 2008 organiseert de Wageningse Damvereniging WSDV in haar clubhuis 'De Doorbraak' alweer voor de vierde keer het Open Nederlands Kampioenschap voor veteranen in de categorie 50+, 60+ en 70+.

Er worden acht ronden gespeeld volgens het Zwitsers systeem in één totaalgroep. Op maandag en vrijdag wordt één ronde gespeeld. Op de drie tussentijdse dagen twee ronden. Per leeftijdscategorie is een kampioentitel te behalen, mits aan een door de KNDB vastgestelde minimale deelname wordt voldaan.

Per categorie zijn er drie ereprijzen te winnen aangevuld met een envelop met inhoud. Verder zijn er twee extra prijzen voor de grootste categorie en één extra prijs voor de middelste categorie. Voor het eerst zijn er twee rating prijzen in het totaal eindklassement.

Voor elke categorie is er een prijs voor de mooiste uitgevoerde combinatie. Ook is er een extra prijs voor de beste dame in het deelnemersveld.

De drie categorie kampioenen zijn het eerstvolgende WSDV veteranentoernooi vrij van inschrijfkosten. De kampioenen van 2007, 50+; Frank Teer, 60+; Ad van Tilborg en 70+; Jan de Koning zullen naar verwachting hun behaalde titel in 2008 verdedigen.

< Europees veteranen kampioenschap >

De hoogst geklasseerde in het overalklassement ontvangt de Geert van Dijk trofee. Als KNDB afgevaardigde kan deelgenomen worden aan het EK veteranen, mits lid van de KNDB. De verblijfs- en inschrijfkosten zijn voor rekening van de KNDB, de reiskosten zijn voor eigen rekening.

Gespeeld wordt volgens het SWR van de KNDB. Het speelt tempo is 50 zetten in de eerste twee uur, gevolgd door 30 minuten extra per speler om de partij te beëindigen. Het maximum aantal deelnemers is gesteld op 78. De inschrijving sluit op 24-03-2008. De inschrijving is pas definitief nadat het inschrijfgeld van €29,00 is overgemaakt op rekeningnummer 1079490 van H. Kleinrensink te Wageningen onder vermelding van Open NK veteranen 2008.

Voor info en/of een inschrijfformulier kunt u bellen naar 0317-411873. U kunt ook inschrijven via e-mail: gerritsen@abz.nl. Voor actuele ontwikkelingen kunt u kijken op www.wsdv.nl.

Gezelligheid tijdens het NK veteranen 2007

Henk Jongbloed

Leeftijd: **12 jaar.**
Woonplaats: **Lunteren.**
Lid van damclub: **DES.**
Sinds: **2004.**

Trainers: **Jaap Heij, Aldert van Eck en soms van Arjen Timmer** maar die is er niet altijd. Hij maakt vaak problemen. Damvrienden en -vriendinnen: **Gerwin Schimmel en Arwin Lammers ... eigenlijk ook de rest van de club.**

Waarom vind je dammen leuk? **De zetjes zijn leuk maar ook vrienden maken is leuk. Het is gewoon een leuke sport.**

Kun jij goed tegen je verlies? **Op de club wel, maar in een wedstrijd schaam ik me wel als ik mijn tegenstander heb onderschat. Ik word dan een beetje rood.**

Wat denk jij: moet je slim zijn om goed te kunnen dammen? **Nee, eigenlijk niet. Als je begint met trainen dan komt het vanzelf. Dat maakt je steeds slimmer.**

Wat vind jij van het damtoernooi (Van Silfhouttoernooi): **Wel leuk maar vandaag lukt het niet zo.**

Hoe ziet jouw ideale damtoernooi eruit? **Hoe laat begint het? Om 13.00 uur.**
Hoeveel pauzes? **1 pauze.**
Wat doe je in de pauzes? **Dammen.**
Hoeveel deelnemers mogen er aan mee doen? **120 kinderen.**
Wie nodig je zeker uit? **M'n vrienden en de top van Nederland.**
Dammen in groepen of iedereen door elkaar (zwitsers)? **In groepjes... zes in een groep zodat je tegen iedereen speelt.**
Mag je drinken, eten en spelen in de speelzaal? **Drinken en eten wel, maar niet spelen.**
Heb je nog meer ideeën? **Nodig beroemde dammers uit.**

Semanur Gulmus

Leeftijd: **12 jaar.**
Woonplaats: **Rotterdam.**
Lid van damclub: **Constant Charlois Rotterdam.**
Sinds: **Groep 5; nu zit ik in de eerste klas.**
Trainer: **meester Jaap (Riesenkamp).**
Damvrienden en -vriendinnen: **Suleyman en Recep.**

Waarom vind je dammen leuk? **Omdat ik daar goed in ben en het een hobby van mij is.**

Kun jij goed tegen je verlies? **Ja.**

Wat denk jij: moet je slim zijn om goed te kunnen dammen? **Ja.**

Wat vind jij van het damtoernooi (WHDB-cup Naaldwijk): **Leuk!**

Hoe ziet jouw ideale damtoernooi eruit? **Hoe laat begint het? 's Middags.**
Hoeveel pauzes? **2 pauzes.**
Wat doe je in de pauzes? **Eten.**
Hoeveel deelnemers mogen er aan mee doen? **Tien per groep.**
Wie nodig je zeker uit? **De kinderen van Constant Charlois.**
Dammen in groepen of iedereen door elkaar (zwitsers)? **In groepen.**
Mag je drinken, eten en spelen in de speelzaal? **Nee.**
Heb je nog meer ideeën? **Individueel spelen vind ik leuker dan in viertallen.**

JEUGD DAMPASPOORT

JEUGD DAMPASPOORT

Jordy Verstegen

Leeftijd: **10 jaar.**
Woonplaats: **Renkum.**
Lid van damclub: **VRD.**
Sinds: **2 jaar eehhhhh... misschien... 2 en een kwart.**
Trainer: **Wim van den Berg.**
Damvrienden en -vriendinnen: **Fabian Voets (WSDV).**

Waarom vind je dammen leuk? **Gewoon leuk (na even nadenken...) goede zetjes maken.**

Kun jij goed tegen je verlies? **JA!!**

Wat denk jij: moet je slim zijn om goed te kunnen dammen? **Natuurlijk, anders kun je niet dammen... het is een denksport.**

Wat vind jij van het damtoernooi (Van Silfhouttoernooi): **Leuk, ik heb tot nu toe alles gewonnen en 1 verloren.**

Hoe ziet jouw ideale damtoernooi eruit? **Hoe laat begint het? Om 12.00 uur.**
Hoeveel pauzes? **2 pauzes.**
Wat doe je in de pauzes? **Lekker spelen zoals tikkertje, verstopperij en dammen.**
Hoeveel deelnemers mogen er aan mee doen? **70 kinderen.**
Wie nodig je zeker uit? **Fabian en Lucas Schepers.**
Dammen in groepen of iedereen door elkaar (zwitsers)? **Zwitsers.**
Mag je drinken, eten en spelen in de speelzaal? **Ja!!**
Heb je nog meer ideeën? **Gratis eten en drinken (idee van Fabian).**

JEUGD DAMPASPOORT

Devon van Cooten

Leeftijd: **9 jaar.**
Woonplaats: **Naaldwijk.**
Lid van damclub: **DC Naaldwijk.**
Sinds: **Dit jaar. Door het schooldammen ben ik in Monster op het dammen gegaan. Daarna zijn we naar Naaldwijk verhuisd en ben ik in Naaldwijk lid geworden van de damclub.**
Trainer: **Ad van der Voort.**
Damvrienden en -vriendinnen: **Stef, Floyd en Luca.**

Waarom vind je dammen leuk? **Mijn broer zat er op en daarna ben ik er ook op gegaan. Ik wil graag goed worden.**

Kun jij goed tegen je verlies? **Ik vind van wel.**

Wat denk jij: moet je slim zijn om goed te kunnen dammen? **Ja.**

Wat vind jij van het damtoernooi (WHDB-cup Naaldwijk): **Leuk!**

Hoe ziet jouw ideale damtoernooi eruit? **Hoe laat begint het? 's Middags om ongeveer twee uur.**
Hoeveel pauzes? **2 pauzes.**
Wat doe je in de pauzes? **Buiten spelen.**
Hoeveel deelnemers mogen er aan mee doen? **30 kinderen.**
Wie nodig je zeker uit? **Stef, Floyd en Luca.**
Dammen in groepen of iedereen door elkaar (zwitsers)? **In groepen.**
Mag je drinken, eten en spelen in de speelzaal? **Ja.**
Heb je nog meer ideeën? **Nee.**

JEUGD DAMPASPOORT

TOERNOOIEN, TRAININGEN EN WEDSTRIJDEN

Toernooien, trainingen en wedstrijden. Organisatoren kunnen hun informatie doorgeven aan het bondsbureau, 026-4952309. Actuele kalender op internet: www.kndb.nl

Actuele kalender op internet:

www.kndb.nl

 = jeugdevenement

December 2007

- 1 Clubcompetitie junioren, aspiranten en pupillen.
- 1 Clubcompetitie welpen.
- 1 Sluitingsdatum inschrijving halve finales NK algemeen en vrouwen.
- 8 Nationale Competitie 7e ronde.
- 9 NK rapid voorronde.
- 9 IJmuiden. Van der Wielen Jeugdtoernooi. W. Winter (0626) 71 27 93.
- 15 Wedstrijd CAT/CT-selectie - Surinaamse spelers in Nederland.
- 15 Centrale training vrouwen.
- 23 NK rapid finale
- 27 Wamel. 30e Open Snel-damkampioenschap. W.J. Duifhuis (0487) 59 45 81.
- 27 Maarsbergen. 13e Kerst-toernooi Maarsbergen. E. van Egdom (033) 286 13 03.
- 28 's-Hertogenbosch. 5e Ton van der Elzen Kerstjeugd-damtoernooi. A. Beset (073) 621 36 84.
- 28 Dedemsvaart. 19e Vrieling Damtoernooi. G. Brink (0523) 26 69 24.
- 28/29 Westerhaar. Damnacht Aalderink. G. Hessing (0655) 71 79 84.
- 29 's-Gravenpolder. 3e PWG Damtoernooi. J. Veerhoek (0113) 64 96 82.
- 29 Wateringen. Piet Helder-man-toernooi. J. de Koning (0174) 29 36 78.
- 29 Stadskanaal. Oudejaar-stoernooi. B. Hageman (0599) 62 16 96.
- 29 Internet (www.kurnik.org). 4e Online toernooi DV Eureka. R. Vandecaetsbeek 0032 89 24 00 04.
- 29 Heerhugowaard. Oud of nieuw sneldamtoernooi SNA. B. Groot (072) 574 37 31.
- 30 IJmuiden. 20e Oudejaars sneldamtoernooi. J. Bos (0624) 14 53 16.

Januari 2008

- 2 IJsselstein. 9e Jeugd-toernooi Zenderstad. B. Habets (030) 688 64 23.
- 5 Halve finale NK algemeen en vrouwen.
- 5 Beilen. Houdt Stand damtoernooi. R. Tiegelaar (0593) 52 38 63.
- 5 Den Ham. Nieuwjaarstoernooi. J. Braakman-Post (0546) 64 50 85.
- 5 Woudsend. Nieuwjaars-toernooi DC Eensgezindheid. S.S. Reekers (0514) 59 16 39.
- 6 Halve finale NK algemeen en vrouwen.
- 12 Nationale Competitie 8e ronde.

- 18 Sluitingsdatum inschrijving HF aspiranten meisjes.
- 19 Halve finale NK algemeen en vrouwen.
- 19 Twijzelerheide. Rapid-toernooi. L. van der Veen (0511) 44 25 18.
- 20 Halve finale NK algemeen en vrouwen.
- 26 Nationale Competitie 9e ronde.
- 27 IJmuiden. Van der Wielen Jeugdtoernooi. W. Winter (0626) 71 27 93.

Februari 2008

- 2 Halve finale NK algemeen en vrouwen.
- 2 Zwartsluis. TAMEK-toernooi. J.J. van Wendel (038) 386 79 62.
- 3 Halve finale NK algemeen en vrouwen.
- 8 Sluitingsdatum HF pupillen meisjes.
- 9 Nationale Competitie 10e ronde.
- 16 Halve finale NK algemeen en vrouwen.
- 16 De Lier. Sneldamdag. P. Boekestijn (0174) 51 22 34.
- 16 Hardenberg. Wildkamp-toernooi. H. Veltink (0523) 26 27 81.
- 17 Halve finale NK algemeen en vrouwen.
- 18-1/3 HF NK meisjes aspiranten in drie regio's.
- 23 Nationale Competitie 11e ronde.
- 23 Sneek. Lankhorst SDC toernooi. W. Oldekamp (0515) 42 19 40.
- 24 IJmuiden. Van der Wielen Jeugdtoernooi. W. Winter (0626) 71 27 93.

Maart 2008

- 1 Halve finale NK algemeen en vrouwen.
- 1 Sluitingsdatum inschrijving halve finale NK pupillen.
- 1 Den Haag. Zilveren Ooievaartoernooi voor clubviertallen. J. Kos (070) 389 03 84.
- 1 Kampen. Kamper Damdag. P. Dijkstra (038) 331 86 02.
- 8 Nationale Competitie promotie/degradatie.
- 8 Halve finale NK pupillen meisjes.
- 8 Bondsraadvergadering.
- 8 Mookhoek. 2e Open sneldamkampioenschap Hoekse Waard. K. Osté (0186) 57 35 36.
- 15 Halve finale NK algemeen en vrouwen barrages.
- 15 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten.
- 15 Sluitingsdatum inschrijving halve finale NK welpen.
- 15 Sluitingsdatum inschrijving halve finale schooldammen

- BO en VO.
- 15 Halve finale NK pupillen meisjes.
- 16 Centrale training junioren, pupillen en meisjes.
- 21-22 Halve finale NK pupillen.
- 22 Sluitingsdatum inschrijving halve finales NK aspiranten en junioren.
- 29 Sluitingsdatum inschrijving Nationale Jeugddamdag.
- 29 Harlingen. Toernooi Excel-sior Harlingen. W. Leijenaar (0653) 61 59 24.

April 2008

- 5-19 NK algemeen.
- 5 Zwaagwesteinde. Brugchelencamp-toernooi. L. van der Veen (0511) 44 25 18.
- 12 Halve finale NK welpen.
- 12 Finale schooldammen VO
- 19 Nationale Jeugddamdag.
- 19 Sluitingsdatum inschrijving KNDB-beker.
- 21-25 Wageningen. Open NK veteranen (vanaf 50+). H.G. Kleinrensink (0317) 41 18 73.
- 25 Sluitingsdatum NK welpen meisjes.

- 26 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten.
- 27 Centrale training junioren, pupillen en meisjes.
- 28-3/5 Halve finales NK junioren en aspiranten algemeen.
- 28-3/5 NK aspiranten meisjes.
- 28-3/5 NK pupillen algemeen.
- 28-3/5 NK pupillen meisjes.
- 28-3/5 Bunschoten. 9e Barnsteen-toernooi. P.F. Koops (033) 298 75 41.
- 30-4/5 NK visueel gehandicapten.

Mei 2008

- 1 Sluitingsdatum inschrijving Nationale Competitie.
- 10 KNDB-beker 1e ronde.
- 17 Halve finale NK schooldammen BO.
- 17 Sluitingsdatum NK sneldammen alle categorieën.
- 24 KNDB-beker 2e ronde.
- 24 NK welpen algemeen.
- 24 NK welpen meisjes.
- 31 Centrale training subtop, vrouwen en aspiranten.

Juni 2008

- 1 Centrale training junioren, pupillen en meisjes.
- 6 Sluitingsdatum NK junioren meisjes.
- 7 KNDB-beker kwartfinale.

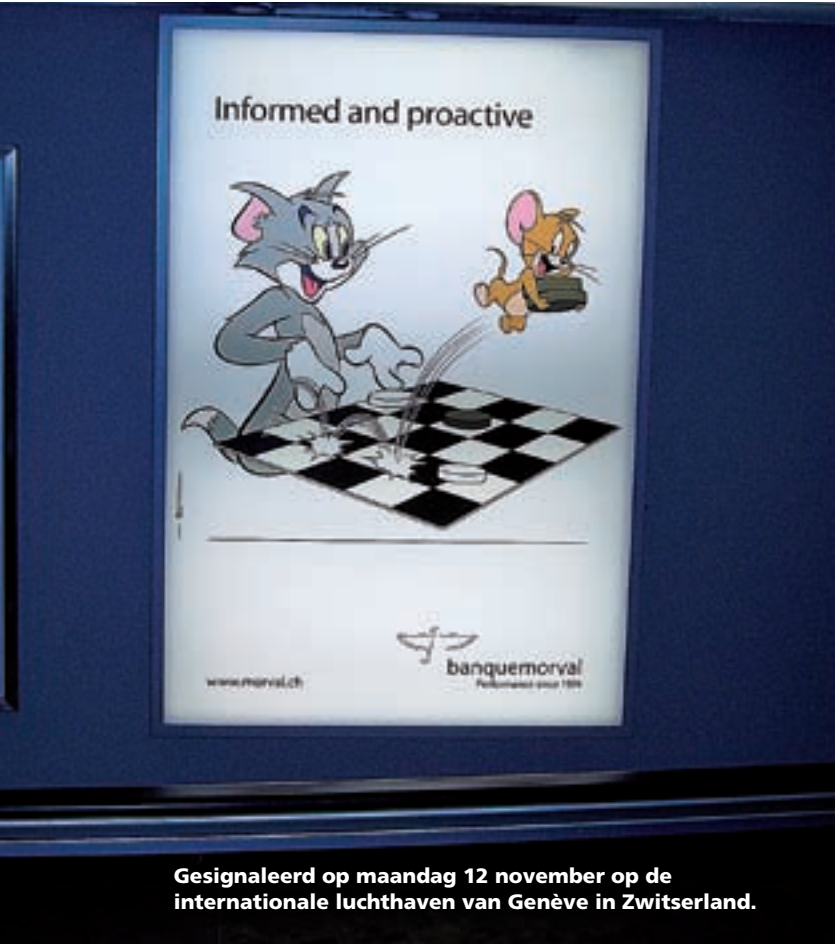
- 7 Finale NK schooldammen BO.
- 7 Dordrecht. Sani-Dump sneldamkampioenschap. C. Leenheer (0168) 33 06 28.
- 14 NK sneldammen alle categorieën.
- 21 KNDB-beker halve finale.
- 21 Bondsraadvergadering.
- 28 KNDB-beker finale.
- 28 NK sneldammen voor jeugdteams.

Juli 2008

- 9-19 NK junioren algemeen.
- 9-19 NK junioren meisjes.
- 12-19 Den Haag. DNC Open 2008. A. Kruyshoop (0640) 01 86 52.
- 11-19 NK aspiranten algemeen.
- 11-19 NK aspiranten meisjes.
- 20-26 Nijmegen. Nijmegen Open 2008. P. Visser (0625) 18 86 93.

Augustus 2008

- 11-16 Goes. Hiltex Zeeland Damtoernooi. A. Bouwens (0118) 58 46 32.

Informed and proactive

www.morval.ch

banquermorval
Performance since 1986

Gesignaleerd op maandag 12 november op de internationale luchthaven van Genève in Zwitserland.

WIM VAN MOURIK
ST. JACOBSLAAN 94
6533 BV NIJMEGEN
(024) 356 52 32
WAVANMOURIK@PLANET.NL

100 jaar later en nog geen foto

Afbeelding nr. 7
Steenhouwer met klophamer en beitel, op kalksteen,
arbeidersdorp Deir el Medineh, Uit : Nicholas Reeves
[29]

In het vorige nummer van Het Damspel werd de incomplete Egyptische inscriptie van het alquerque-spel, - de voorloper van het damspel-, getoond, beschreven door Henry Parker in een uitgave uit 1909. Na een situering in de tijd, tempel- en kapelbeschrijving en plaats van de inscripties volgde een datering. In deel twee het vervolg: waarin de twijfel blijft bestaan of de ingehakte figuren uit 1300 v. C. stammen of uit een veel latere periode.

< Zijn de inscripties in 1300 v.C. ingehakt ? >

In de tijd van de aan Ramses I voorafgaande 18e dynastie ontstond grote belangstelling voor magische symbolen. Het swastika-motief (het hakenkruis), komt op plafonds van graftombes van die periode voor en 13e- eeuws Egyptisch vaatwerk bevat kruisen. Bij de ingehakte diagrammen komen ook swastika-achtige figuren en kruisen voor. De allerbeste vaklui waren bijeengebracht om te werken aan de bouwwerken van de farao's. Het is dus goed mogelijk dat deze intelligente arbeiders kennis van magische symbolen bezaten, zo redeneert Parker.[PH 646]

Parker's conclusie: Van alle inscripties zijn er drie beschadigd: de twee ronde alquerque-figuren (15 en 16) en de vijfpuntige ster (8) [PH 644]. De grote platte stenen zijn door de steenhouwers voorzien van de diagrammen en later op het dak aangebracht. Om deze te kunnen plaatsen zijn de stenen iets aangepast: "The fact that three diagrams were partly cut away in fitting the stones together is itself an absolute proof that some, at least, were incised while the construction of the temple was in progress, and before the roof stones were finally laid in position. Zijn slotsom luidt dan ook dat alle figuren in dezelfde tijd zijn aangebracht: "The whole probability therefore lead me to believe that all were cut by the workmen at the same date (...)" [PH 646]

De tegen-argumentatie van archeologen is dat de ingehakt kruisen, sterren en geometrische figuren uit de Koptische tijd stammen, uit 3e tot 6e eeuw na Christus. [Informatie van Duitse archeologen, aangegeven door Ulrich Schaedler]. Daarbij zou het molenspel in het centrum een christelijk kruis bevatten. In 2003 verscheen van Dr. Friedrich Berger de studie: The merels board as a symbol. (Het molenspelbord als symbool) Geen van zijn molenspel-illustraties komt hiermee overeen. Zijn eindconclusie luidt: het molenspel is aanwijsbaar voor het eerst gespeeld door de Romeinen in ca 200 A.D. [BF,100]

< De inscriptie >

Parker geeft een tekening van een diagram bestaande uit 4 x 4 velden. Twee lijnen verbinden de vier hoekpunten met elkaar en van linksboven naar rechtsonder is de bekende fout ingehakte kortere lijn getekend. Het doel zou zijn geweest een alquerque-bord uit te hakken. Bij het bemerken van de foute lijn is de steenhouwer gestopt. In 1952 geeft Murray, in: A history of boardgames other than chess, de tekening onvolledig en foutief weer. Murray tekent een 5 x 5 velden diagram en laat een diagonaal ontbreken. Terwijl ook het molenspel incorrect is overgenomen. Parker tekent het kruis met gevorkte uiteinden, Murray met haakse streepjes. [MH 19]. In 1966 geeft Kruiswijk op basis van Murray aan dat het om een tekening gaat van 6 x 6 bordpunten (5 x 5 velden),

waarbij hij melding maakt van een briefwisseling van Murray en Gortmans, van 26 en 28 november 1953, over bezwaren tegen de foutief ingehakte diagonaal. [KK 34] De inhoud is mij verder niet bekend. In 1979 geeft Bell de tekening van Murray gespiegeld weer, maar voegt er aan toe: "from Parker's Ancient Ceylon", de indruk wekkend dat hij Parker's boek heeft ingezien [BR1979,47]. In 2005 is het v.d.Stoep die de tekening van Bell weer overneemt, maar schrijft deze te ontleen aan Murray [SA, 2005,209]. Twijfel laat van v.d.Stoep echter wel blijken: "Tusenhaakjes, gaf Murray het bord de juiste grootte mee, 25 vierkanten? Lijnenbord A bestaat uit 16 vierkanten."

< Henry Parker >

Henry Parker is bekend om zijn boek *Ancient Ceylon*, 1909 en *Village Folk-tales of Ceylon*, 1910. Veel weten we niet van hem: geen geboorte- en sterfdatum, geen portretfoto. Hij was werkzaam in Ceylon van 1873-1904 en geeft hierover summier aan "My employment in the Irrigation Department (...)" [PH preface v] Vermoedelijk in een hogere functie, want in 1886 is hij mede-auteur van 'Irrigation in the Northern province: report on the Iratperiakulam-arua valley.' Van hem is niet bekend dat hij archeoloog zou zijn. Er bestaat echter wel een rapport op naam van H.Parker, 1884, Report on archeological discoveries at Tissamaharama. In : *The Journal of Ceylon of the Royal Asiatic Society* 27. 95-189. Tussen 1904 en 1909 moet hij in Egypte zijn geweest. Dit valt op te maken uit een opmerking over onderzoek naar molenspel "Both in Cairo and at Luxor I was informed that (...)" [PH 578]. Hij was al ouder, zodat de vraag opkomt of hij de tempel zelf beklommen heeft om de inscripties te zien? Op het titelblad staat: "With illustrations by the author", waaruit zou blijken dat hij deze wel zelf heeft gemaakt. Het past wel bij de interesse die hij aan de dag legt voor spel in Ceylon, waarvan hij in zijn boek meer dan 20 tekeningen opneemt. Kan hij de informatie over de inscripties ook aangereikt hebben gekregen? Ja, dat kan: voor verkregen informatie bedankt hij: (...) "and Mr.C.H.Read of the British Museum." [preface vi]

< Damspelsgeschiedenis >

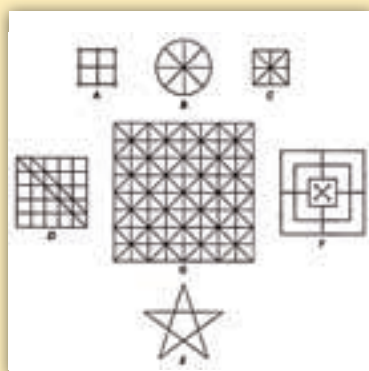
Het vinden van spelattributen met een geruit patroon en spelafbeeldingen geschilderd in graftombes, tempels en op papyrus hebben tot misvattingen geleid

ten aanzien van het voorkomen van het damspel in Egypte op basis van toen bekende kennis. Kruijswijk heeft gewezen op het feit dat bordspelen op oud-Egyptische speldozen ten onrechte als damspel worden getypeerd door Prisse d'Avennes in 1846, Birch in 1865 / 1870 en Falkener in 1892, door voor spel op een ruitenspel termen als "jeu de dames" en "draughts" te gebruiken.[KK 31]. Vroege Nederlandse damboeken van Broekkamp (1907) en De Haas en Battefeld (1908), met meldingen van gevonden oude damborden en dammende farao's, verbreiden daardoor misleidend het idee verder dat het dammen in Egypte bestond en er populair was. De Egyptische spelcultuur geeft steeds meer bijzonderheden prijs door het vinden van senet-borden (een racespel) en senet-afbeeldingen. Damborden en molenspelborden werden én worden echter niet aangetroffen, waardoor het steeds onaanemelijker wordt dat er in Egypte werd gedamd of het molenspel gespeeld. Met het verschijnen van Murray's boek in 1952, op basis van Parker's melding in 1909, kwam er een nieuw aanknopingspunt: het alquerque-bord. De incomplete alquerque-afbeelding, waarvan niet met zekerheid vaststaat dat deze dateert van ca 1300 v. C., wordt pas gevolgd door twee afbeeldingen in ca 1250 A.D. en 1283 A.D. in Europa. De afbeelding uit 1283 gaf v.d Stoep recent weer in *Het Damspel* [SA,2006,16]. Over een periode van meer dan 2500 jaar zijn er geen tastbare bewijzen gevonden van alquerque-spel. Fantastische verhalen over dammende farao's en andere Egyptenaren, die al duizenden jaren dammen, zijn echter blijven voortleven. [GF,1975,39; GF1984,21].

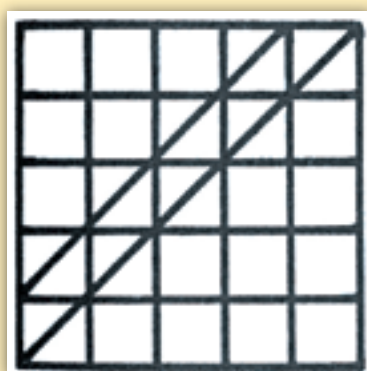
Wie bekend is met het werk van Arie van der Stoep weet dat hij een nieuwe lijn van bewijslast heeft opgezet ten aanzien van de vroegste damspelsgeschiedenis. Oude Romeinse teksten werden opnieuw beoordeeld en in lijn gezet. Via een overstap naar het Griekse vijflijnenspel en een Grieks reliëf met alquerque-achtig patroon van vóór de 5e eeuw voor v.C. [SA, 2005,209-211] is een stap naar Egypte de volgende en zou de voorloper van het damspel er toch een favoriet spel zijn geweest. [Stoep, 2006, 16-17 en zijn site over damspelsgeschiedenis: www.draughtshistory.nl] Door het manco aan spelmateriaal zal het voorlopig moeilijk zijn om bij bordspeldeskundigen veel steun te verwachten voor deze vernieuwende gedachte.

Literatuur :

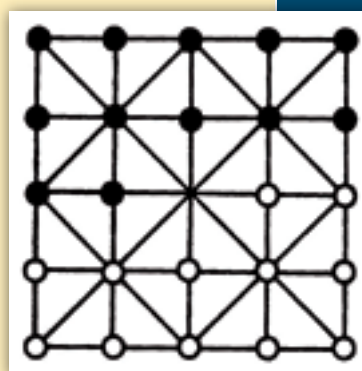
- Baines, Prof. John en Mälek, Dr. Jaromir, *Atlas of Ancient Egypt*, 1991
- Bell, R.C. Board and table games from many civilizations, 1979
- Berger, Dr. Friedrich, *The merels board as a symbol*, 2003
- Grünfeld, Frederic V. e.a. *Spelletjes uit de hele wereld*, 1975
- Grünfeld, Frederic, e.a. *Spelletjes uit de hele wereld*, 1984
- Harris, Geraldine *Egypte in de oudheid: Historische Atlas*, 1996
- Kruijswijk, K.W. *Algemene historie en bibliografie van het damspel*, 1966
- Murray, H.J.R. *A history of board games other than chess*, 1952
- National Geographic, *Egypte schatten aan de Nijl*, editie: Nederland-Belgie, 2003, nr 2
- Oakes, Lorna *Heilige plaatsen in het oude Egypte* 2003, Vertaling van : *Sacred sites of ancient Egypt*, 2001
- Parker, H *Ancient Ceylon*, 1909. Gebruikte editie: 4e herdruk 1999
- Reeves, Nicholas *Dal der koningen*, 2000, Vertaling van: *The complete valley of the kings*, 1996
- Silvermann, David P. *Het geheime Egypte*, 1997 Vertaling van: *Ancient Egypt*, 1997
- Schulz, Regine en Seidel, Matthias, *Egypte het land van de farao's*, 1998. Vertaling van: *Ägypten, die Welt der Pharaonen*, 1997.
- Stoep, A.v.d *Draughts in relation to chess and alquerque*, 2005
- Stoep, A.v.d *Vierduizend jaar dammen*. In: *Het Damspel*, november, 2006, 16-17.

Afbeelding nr. 8
Kurna-tempel , 7 diagrammen,
D= alquerque. Uit: H.J.R.Murray
[1952,19]
Kurna-tempel = tempel van Seti I

Afbeelding nr. 9
Kurna-tempel , Alquerque-diagram,
gespiegeld naar Murray.
Uit: R.C. Bell [1979, 47]
Kurna-tempel = tempel van Seti I

Afbeelding nr. 10
Alquerque, begin-opstelling van het spel,
Uit : R.C.Bell [1979,47]

Literatuur (vervolg)

Site: *Egyptian Monuments*: <http://www.egyptsites.co.uk/lupper/luxorwest/temples/seti1.html#top>
 Site: *Hayes, Norman Seti I temple of million years on the westbank at Luxor*; internet-artikel op: www.touregypt.net
 Site: *PBS = Public Broadcasting Service*: <http://www.pbs.org/wgbh/now/mummy/rame-01.html>
 Site: *Stoep, Arie v.d. Damspelsgeschiedenis* www.draughtshistory.nl

Internationaal grootmeesters in vastgoed

Euro American Investors Group B.V.
Koninginnegracht 7, 2514 AA Den Haag
Postbus 16355, 2500 BJ Den Haag

EURO AMERICAN
investors
THE ADVANTAGE OF EXPERIENCE
WWW.EAIG.NL

Telefoon: +31 (0)70 - 364 73 00
Fax: +31 (0)70 - 365 57 76
E-mail: info@eaig.nl

EURO AMERICAN INVESTORS IS HOOFDSPONSOR VAN DE KNDB.